

Szigetszentmiklós város Települési vízkárelhárítási terve

2021. március

A munka tárgya:

Szigetszentmiklós város települési vízkárelhárítási terv

Megbízó:

Szigetszentmiklós Város Önkormányzata

Határidő:

2021. március 31.

Készítette:

dr. Ördögh József (vezető szakértő)

Pieskó Erzsébet Lenke (szakértő)

dr. Nagy Zsuzsanna (szakértő)

Rába István, Trabak Zoltán (műszaki munkatárs)

Kapcsolat:

DHI Hungary Kft. ,

iroda (levelezési cím): 1139 Budapest Váci út 95.

email: office@dhi.hu

©DHI Hungary Kft.

Minden jog fenntartva. Jelen kézikönyv semmilyen része nem reprodukálható, tárolható visszakereshető rendszerben vagy vihető át bármiféle eszközzel, elektronikusan, mechanikusan, fénymásolással, felvétellel vagy bármilyen más módszerrel, valamint nem továbbítható semmilyen formában a DHI Hungary írásbeli engedélye nélkül.

TARTALOMJEGYZÉK

1. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK	7
1.1 A TELEPÜLÉS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI.....	7
1.1.2 A település elhelyezkedése	14
1.2 A TELEPÜLÉS VÍZRAJZI LEÍRÁSA, TERMÉSZETFÖLDRAJZI ÉS HIDROMETEOROLÓGIAI JELLEMZŐI	18
1.2.1 A vízgyűjtő általános jellemzése.....	18
1.2.2 Hidrometeorológiai adatok, általános klimatológiai viszonyok	21
1.2.3 A települést érintő folyók, vízgyűjtők, vízfolyások, belvízcsatornák értékelő jellemzése	27
1.2.4 A lefolyást befolyásoló emberi beavatkozások áttekintése	32
1.3 A TELEPÜLÉS VÍZKÁROK ÁLTALI VESZÉLYEZTETETTSÉGÉNEK MEGHATÁROZÁSA.....	32
1.3.1 Jellemző vízkár jelenségek, hidrometeorológiai és hidrológiai kockázatok.....	33
1.3.1.1 Árvíz kockázat	33
1.3.1.2 Belvíz esetén	39
1.3.1.3 Helyi vízkár esetén (kiszívófolyások/tavak árvizei)	39
1.3.1.4 Egyéb azonosítható vízkár települési veszélyeztetettség szinten	39
1.3.2 Települések veszélyeztetettség alapján történő besorolása, szabályozási környezet.....	44
1.4 VÉDMŰVEK ÉS VÉDEKEZÉSI LEHETŐSÉGEK	45
1.4.1 Árvízi védművek, védekezési helyek, lehetőségek	45
1.4.2 Belvízvédelmi védművek, védekezési helyek, lehetőségek	45
1.4.3 Helyi vízkár elleni védművek, védekezési helyek, lehetőségek (kiszívófolyások /tavak árterei).....	46
1.4.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség elleni védekezési helyek, lehetőségek	48
2. VÉDELMI FOKOZATOK ELRENDELÉSÉNEK SZABÁLYAI ÉS FELADATAI	48
2.1 AZ ELRENDELÉS ELŐZMÉNYEI, INFORMÁCIÓK	48
2.2 VÉDEKEZÉSI FOKOZATOK	49
2.2.1 Védekezési fokozatok árvízvédekezés esetén.....	52
2.2.2 Belvíz esetén	53
2.2.3 Helyi vízkár elhárítás esetén (kiszívófolyások/tavak árvizei).....	53
2.2.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség esetén	53
3. AZ ÖNKORMÁNYZAT VÉDELMI FELADATAI	54
4. CSELEKVÉSI PROGRAM	55
4.1 A FELKÉSZÜLÉSI IDŐSZAK FELADATAI ÉS PREVENTÍV JELLEGŰ BEAVATKOZÁSOK	55
4.2 A VÉDEKEZÉSI IDŐSZAK FŐBB FELADATAI	56
4.2.1 Tájékoztatási kötelezettségek.....	56
4.2.2 A Polgármester, mint védelemvezető védekezési feladatai	56
4.2.3 A védekezés megszüntetését követő főbb feladatok	57
4.3 A VÉDEKEZÉS MEGSZÜNÉSÉT KÖVETŐ FŐBB FELADATOK	57
5. VÉDEKEZÉSI IDŐSZAKON KÍVÜLI FELADATOK	58
5.1 FELKÉSZÜLÉS A VÉDEKEZÉSRE, PREVENTÍV BEAVATKOZÁSOK	58
5.2 A VÉDKÉPES ÁLLAPOT FENNTARTÁSA	58
5.3 A VÉDETTSÉG NÖVELÉSE ÉRDEKÉBEN ELVÉGZENDŐ FEJLESZTÉSEK	59
5.3.1 A felkészülést támogató tervek megalapozása	60
5.3.1.1 Liget sor ág	61
5.3.2 Kisfaludy utcai ág.....	63
5.3.3 Tebe sor ág.....	66
5.3.4 Master plan és a szimulációs modell karbantartása.....	67
6. KORÁBBI VÉDEKEZÉSEK TAPASZTALATAINAK ÉRTÉKELÉSE	68
7. IRODALOMJEGYZÉK	69
8. MELLÉKLETEK	71

9. SEGÉDLETEK.....	88
10. TERVJEGYZÉK.....	122
11. OPERATÍV VÉDEKEZÉSI TERV	124
12. ÁLLÁSFOGLALÁS (KDVVIZIG).....	127

Ábrajegyzék

1.1. Ábra: Szigetszentmiklós városszerkezete a két katonai felmérés során (www.mapire.eu 2020.02.20)	8
1.2. Ábra Szigetszentmiklós és a környező települések kapcsolata (forrás: Google Earth 2020.02.14.) .	9
1.3.Ábra Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv (2019.07) dokumentumhoz tartozó térkép Szigetszentmiklós területének beépítettségéről www.terinfo.szmsz.hu 2020.02.14)	11
1.4.Ábra Szigetszentmiklós fontosabb közösségi intézményeinek helye térképen szemléltetve (www.terinfo.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20.)	13
1.5 Ábra: Csepeli sík elhelyezkedése (Marosi és Somogyi 1990 után módosítva)	15
1.6.Ábra:Szigetszentmiklós vízhálózatának térképe (www.e-epites.hu/e-kozmu 2020.02.20)	16
1.7. Ábra: Szigetszentmiklós szennyvízelvezetés (közmű) és csapadékvíz-elvezetés hálózata (részletek a városi rendszerről)	16
1.8. Ábra: Szigetszentmiklós lakosságának növekedése az 1900-as évektől (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.14)	17
1.9.Ábra: Szigetszentmiklós környező területén felszínen megjelenő földtani képződmények (https://map.mbfisz.gov.hu/ 2020.02.14)	19
1.10. Ábra: Vízáró felületeke arányának változása 2006-2018-ig (alapadat forrása: https://www.copernicus.eu/en)	20
1.11 .Ábra: Vízáró felületek arányának változása jelkulcs	20
1.12. Ábra: NÉBIH adatbázis talaj fizikaitulajdonságait szemléltető térképkivágot Szigetszentmiklós környezetéből (www.airterkep.nebih.gov.hu/gis_portal/talajvedelem/kiadv.htm 2020.02.20)	21
1.13.Ábra: Szigetszentmiklóshoz legközelebb elhelyezkedő (Csapadékkintenzitás - ÉGHAJLAT - met.hu)	22
1.14. Ábra: Szigetszentmiklós területének csapadék kitettségi térképe a RegCM klímamodell 2021–2050-re lefuttatott modellje alapján (nater.mbfisz.gov.hu 2020.02.20)	23
1.15. Ábra: Szigetszentmiklós területének csapadék kitettségi térképe az ALADIN-Climate klímamodell 2021–2050-re lefuttatott modellje alapján (nater.mbfisz.gov.hu 2020.02.20)	24
1.16. Ábra: Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság területén lévő vízmércék, hidrológiai észlelőpontok (www.vizugy.hu 2020.02.20)	25
1.17. Ábra: Szigetszentmiklós környezetének hidrometeorológiai, felszín közeli vízrajzi és felszínalatti vízrajzi állomásainak térképi megjelenítése (www.geoportal.vizugy.hu 2020.02.20)	26
1.18.Ábra: Duna-völgyi-főcsatorna alegység térképi helyzete (www.aduvizig.hu/tervezesi-alegysseg 2020.02.20)	27
1.19. Ábra: Vízrajzi atlasz Szigetszentmiklós város környezetéről (www.geoportal.vizugy.hu 2020.02.20)	28
1.20. Ábra: Szigetszentmiklós területéhez közel eső Hidrogeológiai védőövezetek térképi megjelenítése (www.vizmuvek.hu 2020.02.20)	31
1.21 Ábra: Talajvízszint nyugalmi mélysége a felszín alatti (mbfisz.hu 2020.02.20)	31
1.22. Ábra árvízvédelmi terület - Az árvízi töltéstől északra fekvő terület (Önkormányzati adatszolgáltatás – ortofotó)	33

1.23. Ábra: Szigetszentmiklós területének bemutatása (http://gis.teir.hu/teirgis/termeszeti/kornyezet/ 2020.02.20)	34
1.24. Ábra Országosan kijelölt 67 mederkezelési terv (piros négyzettel bejelölve 02 NMT 02, melybe Szigetszentmiklós település területe beletartozik (Széll, 2014, után módosítva	36
1.25. Ábra: A Nagyvízi Mederkezelési Terv zóna lehatárolása (forrás: KDVVIZIG hivatalos adatszolgáltatás).....	36
1.26.Ábra: ÁKK - Elöntéstérkép az 1000 éves visszatérési gyakoriságú árhullámhoz (https://geoportal.vizugy.hu/elontes/ 2020.02.20).....	38
1.27. Ábra: Részlet a Budapest-Bajai ártéri öblözet kockázati térképéből (forrás: https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/91E300E8-D5CC-44FD-8BD7-927528AF66D8/1-49_Budapest-Bajai_vagyoni_kockazat_webre.pdf).....	39
1.28. Ábra: 10 perces 4 éves visszatérési gyakoriságú csapadékesemény hatása a csapadékvíz-elvezető hálózatra (Szigetszentmiklós csapadékvíz koncepció, 2016).....	41
1.29. Ábra: Felhőszakadás elemzés eredményeként megjelenő elöntésfoltok (DHI Hungary Kft, 2018).....	41
1.30.Ábra Felhőszakadás elemzés eredményeként és pirossal jelölve a kapacitás problémákkal rendelkező cső szakaszok és aknák (DHI Hungary Kft, 2018).....	42
1.31.Ábra: Csapadékvíz-elvezető hálózat és nagy csapadékokat érintő kritikus területek, ahol szivattyúzásra van szükség, ((DHI Hungary Kft: Szigetszentmiklós csapadékvíz koncepció, IV. jelentés 2017. március és Szigetivízművek hivatalos adatszolgáltatás)	43
2.1.Ábra: A budapesti (Vigadó-téri) elrendelő vízmérce adatai és készültségi fokozatai (www.vizugy.hu)	52
5.1.Ábra:: Rákóczi utca- Kossuth utca zárt hálózatán kapacitás probléma – hossz-szelvény és átnézeti térkép	61
5.2.Ábra: Dr. Lengyel Lajos utca zárt hálózatán kapacitás probléma – hossz-szelvény és átnézeti térkép	62
5.3.Ábra::Tököli utcai ág - kapacitás probléma helyszínrajz.....	63
5.4.Ábra::Tököli utcai ág - kapacitás probléma	63
5.5.Ábra:: Tököli utcai ág - kapacitás probléma átépítés	64
5.6.Ábra:: Petőfi Sándor utca ág - kapacitás problémák I.....	64
5.7.Ábra:: Petőfi Sándor utca ág - kapacitás problémák II.....	65
5.8.Ábra:: Petőfi Sándor utca ág - javaslat.....	65
5.9.Ábra: A felülvizsgálandó aknák	66
5.10.Ábra: Tebe sor hosszszelvények I.	66
5.11.Ábra: Tebe sor hosszszelvények II.	67

Táblázatjegyzék

1. Táblázat: Szigetszentmiklós főbb intézményei (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20).....	11
2.Táblázat: OMSZ csapadékintenzitás mérő állomás adatai (Csapadékintenzitás - ÉGHAJLAT - met.hu)	22
3. Táblázat A legnagyobb vízszint (LNV) térséghez tartozó paraméterei	37
4.Táblázat Problémás területek	42
5. Táblázat: Szigetszentmiklós területére A területre jellemző jelenleg aktuális MÁSZ értékek, a „rendelet a folyók mértékadó ávizsintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet alapján	45
6 Táblázat: A Kiemelt védekezést igénylő objektumok listája.....	46
7 Táblázat: Veszélyes időjárási események figyelmeztetési rendszere (https://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/omsz_veszelyjelzo_rendszere/).....	50

Bevezetés

A vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. számú törvényben** foglaltak alapján a **vizek kártételei elleni védelme** érdekében szükséges feladatok ellátása – a véd művek építése, fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése, valamint a védekezés – **az állam, a helyi önkormányzatok, illetve a károk megelőzésében vagy elhárításában érdekelték kötelezettsége.** A vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. törvény 4.§ (1)** pontjában rögzíti a települési önkormányzat vízgazdálkodással összefüggő feladatait, melynek f) bekezdésének értelmében **a település önkormányzatának dolga a helyi vízrendezés és vízkárelhárítás, az árvíz- és belvízelvezetés ellátása.**

Az árvíz- és belvízvédekezést a 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet szabályozza, míg az önkormányzatok részére részletes tájékoztatást a 232/1996. (XII.26.) kormányrendelet tartalmaz. A 10/1997. (VII.17.) KHVM rendelet alapján a - kötelezően elkészítendő - önkormányzati vízkárelhárítási terv azt a célja szolgálja, hogy a település egy esetleges rendkívüli védelmi helyzetben, tisztában legyen a veszélyhelyzet elhárításának módjával és azonnal - az anyagi és egyéb jellegű veszteségeket megelőzve - hatékonyan cselekedni tudjon.

A 1979/2013. (XII. 23.) Korm. határozat értelmében készülnek a településekre, így Szigetszentmiklós városra vonatkozóan is települési vízkár-elhárítási terv. A terv fejezetei tartalmazzák a település veszélyeztetettségét, a helyi vízkárelhárítás lehetőségeit és célja, hogy segítséget nyújtson az önkormányzati vízkárelhárítási tevékenység eredményes végrehajtásához. A települési vízkár-elhárítási tervdokumentációk hangsúlyozottan a **lakott belterületek védelme érdekében szükséges információkat, utasításokat, rendelkezésre álló erőforrásokat, kapacitásokat és fejlesztési lehetőségeket taglalja**, csak érintőlegesen tartalmazza a település területén nem önkormányzati feladattal kapcsolatos védekezéseket, valamint a belterületet nem veszélyeztető, külterületi elöntések során végzendő vízkár-elhárítási feladatokat.

Szigetszentmiklós város Polgármesteri Hivatala a vízügyi törvény és a 232/1996. Korm. rendelet alapján, belterületen helyi vízkárelhárítás végrehajtására (ahol a vízkárelhárítás irányítása a polgármester feladata)í és így védelmi terv elkészítésére kötelezett. Az elkészült terv terv fejezetei tartalmazzák bemutatják a település veszélyeztetettségét, a helyi vízkárelhárítás lehetőségeit és feladatait annak érdekében, hogy segítséget nyújtson az önkormányzati vízkárelhárítási tevékenység eredményes végrehajtásához, a jövőre vonatkozóan iránymutatást adjon a tapasztalatok összegyűjtéséről is egyben. A jelen dokumentum elkészüléséhez a 232/1996. (XII. 26.) *Korm. rendelet (a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól)* 9. § (1) * alapján a KDVVIZIG műszaki és szervezési adatszolgáltatási kötelezettsége alatt szolgáltatta az önkormányzat saját védekezési terveinek elkészítéséhez a mértékadó, illetőleg jellemző vízszintek és vízhozamok, továbbá a befogadó és csatlakozó állami főművek műszaki alapadatait, a többi, a helyi vízkár jelenséggel összefüggő alapadatok és információk, dokumentumok összegyűjtését és feldolgozását és értelmezését pedig a jelen dokumentum készítője tette meg segítségül hívva a város helyi vízkár megelőzésében és elhárítással szerepet játszó szereplőket.

A **232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet** a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól joganyag 9. § alapján a Vízügyi Igazgatási szerv (VIZIG) a vízgazdálkodásról szóló **1995.évi LVII. törvény 16. § (4) bekezdés d) pontja** szerinti szakmai irányítási feladatkörében hagyja jóvá a települési vízkárelhárítási terveket. A települési vízkárelhárítási tervet **232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 8.§. (3) pontja** alapján minden év december 10-ig felül kell vizsgálni és a változásokat a terveken át kell vezetni. Ennek érdekében Szigetszentmiklósról elkészült terv digitális formában is átadásra kerül a város és a területileg illetékes KDVVIZIG részére.

1. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK

A tervkészítés alapja a 10/1997.KHVM.rendelet és a Magyar Mérnöki Kamara által kiadott: „MÓDSZERTANI SEGÉDLET A TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI TERVEK KÉSZÍTÉSÉHEZ” című segédlet. A jelen dokumentum a Magyar Mérnöki Kamara által kiadott módszertani útmutató által rögzített szakmai tartalom Szigetszentmiklós város területére értelmezve, a város területére jelenleg rendelkezésre álló információk összességének feldolgozása és értelmezése után, azok felhasználásával készült.

1.1 A település általános jellemzői

Település történelmi fejlődése

A Csepel-szigeti táj mai arculatának kialakulásában a legjelentősebb hatást a Duna felszínalakító munkája jelentette. Eredetileg erdők és mocsarak borították a szigetet, amelyeket később művelés alá vontak. Földműveléssel foglalkozó falvak jöttek létre a sziget homokos és ártéri területein, így a Ráckevei-(Soroksári) Duna mellé települt, halmazos szerkezetű Szigetszentmiklós is.

Legkorábbi leletek bizonyága szerint a neolitikumtól lakott volt a terület. A rézkorban a bádeni kultúra népe élt itt, melyről információt Szigetcsép és Szigetújfalu határából származó leletek biztosítanak. Ezután Szigetszentmiklóson is fellelhető leletek bizonyítják a harangedényes kultúra képviselőinek megjelenését. A bronzkorban a Vatyai kultúra népe élt itt, melyről gazdag leletegyüttes tanúskodik. Kelta, ókori római korban és a kora-késő középkorban is település állt a területen, ezt ásatások során bizonyították (*Házi és Gábor, 2011b*)

Később Szigetszentmiklós területén a honfoglaló magyarok fejedelmi törzse telepedett meg, a mai Csepel-sziget Árpád vezér idején a fejedelmi törzs szállás- és lakóhelye volt. (*Házi és Gábor, 2011a*)

Szigetszentmiklóst először 1264-ben említik IV. Béla egyik adománylevelében Szentmiklós néven. Megtudható belőle, hogy a település és a mára elpusztult szomszédos települések a király birtokai voltak. A határjárásban sok olyan dűlőneveket említenek, amelyek ma is ismertek, mint pl.: Les-hegy, Szénás-völgy, Kaptár-hegy, Kápolnahegy.

1634-1635. évi török kincstári adólajstromban a kövi (ráckevei) járás községei között tüntették fel, ekkor a településen 14 ház állt. (*Házi és Gábor, 2011b*).

Szigetszentmiklós a középkorban többször volt királyi kézen, a hagyomány szerint "királyi nemes lovászok" települése volt. A török időkben az özvegyasszonyokon kívül (őket nem írták össze) 118 személyt tüntettek föl itt élőként. 1690 után magyar, német és szerb telepesek költöztek ide. A város lakosságát ebben az időben árvizek, tűzvészek, járványok tizedelték (*Házi és Gábor, 2011b*).

1737-es munkájában Bél Mátyás magyar és német lakosú településként írta le, amelynek utcáit a templomig előnti a Duna árvize. 1784-től vált szemmel láthatóan jelentősebbé a település lakosságának gyarapodása.

Szigetszentmiklós az 1848-as szabadságharc idején 248 fővel járult hozzá Kossuth Lajos seregéhez. A falu folytonossága nem szakadt meg a hódoltság alatt sem, és a XVIII. században a többi szigeti településsel együtt a Savoyai herceg birtoka lett (Házi és Gábor, 2011b)

A viszonylag kedvezőtlen földekkel rendelkező Szigetszentmiklós az iparosításig nem tudott fejlődni. A Csepeltől délre található Szigetszentmiklós korábban erdős, mocsaras területének egyes részeit művelés alá vonták, de kedvezőtlen minőségű földjei miatt az iparosításig nem tudott fejlődni. Először halmazos településsé alakult majd az iparosítással jellege megváltozott.

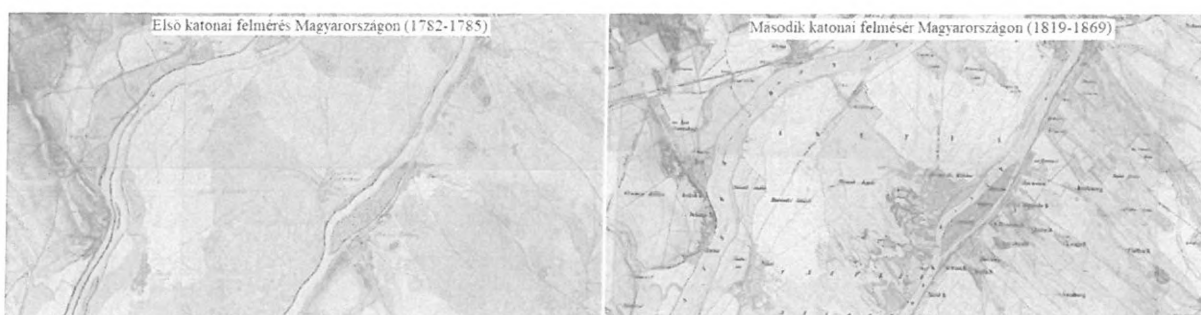
A lélekszám csak a Dunaharaszttal összekötő vasúti híd (HÉV), ill. a Csepellel összekapcsolódó műút megépülése (1892 és 1927–28) után gyors növekedésnek indult s ugyancsak megnőtt a Budapestre ingázó ipari munkások száma is. A településen lakók egy része az 1910-ig működő téglagyárban dolgozott, néhányan a helyi malomban.

A két világháború között épültek a település középületei (községháza, régi posta, iskola), üzletek. A határban található a 314 m magas Lakihegyi Rádió-adótorony, amely a század elejének bravúros technikai újdonsága, s egyben Szigetszentmiklós egyetlen ipartörténeti műemléke. Szigetszentmiklós 1940-ben emelkedett nagyközségi rangra. A II. Világháború itteni harcai alatt sok kárt szenvedett a település, elsősorban az 1941–1944 között épült Dunai Repülőgépgyár közelsége miatt. (Házi és Gábor, 2011b)

A háborút követően, 1949. november 15-én megkezdte működését a település határában épült Csepel Autógyár, s ezt követte 1950-ben a lakótelep építése. A József Attila lakótelepet elsősorban az autógyári dolgozók számára építették 1951-től kezdődően. 1951-től kosárfonó szövetkezet működött a településen (Hegedűs A. 2008)

Adatok bizonyítják, hogy Magyarországon a XV. századtól már nemcsak nemesek és városok, hanem jobbágyfalvak is használtak címeres pajzsokat. A falu fő megélhetési formája az állattartás volt, melyet a címerpajzsban lévő kereszt és kost ábrázolása is alátámaszt. (Házi és Gábor 2011b).

Szigetszentmiklós történelmi városszerkezetének fejlődéséről nyerhetünk információt, ha összehasonlítjuk Magyarország két nagy katonai térképezésének képét (1.1. ábra). Látható a település kiterjedésének növekedése, ahogy időben haladunk előre.

1.1. Ábra: Szigetszentmiklós városszerkezete a két katonai felmérés során (www.mapire.eu 2020.02.20)

Szigetszentmiklós 750 éves település, 1986 január 1. óta város (www.szigetszentmiklos.hu).

Szigetszentmiklós a 20. század elején Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Ráckevei járásához tartozott. 1910-ben 3997 lakosából 3974 magyar volt. (www.szigetszentmiklos.hu)

A település és környezete a Kádár-rendszer alatt stratégiai fontosságú része volt az országnak, a közelben volt repülőgép-, autó- és acélgyár, katonai repülőtér, laktanya, valamint számos ipari és katonai létesítmény. A kiemelt szerepet az is jelzi, hogy a Duna-menti gátrendszer szigetszentmiklósi szakasza helyenként két-három

méterrel magasabb, mint más szakaszok. A város fejlődésére jelentős hatást gyakorolt a Csepel Autógyár is (www.szigetszentmiklos.hu)

A város kedvelt célpontja a (Budapestről kitelepülő) szuburbanizációs rétegeknek, ezért is erősödik az utóbbi időben a település kertvárosi, kisvárosi jellege. A város rendezési tervein is főként a fent említett két lakóövezeti formának szántak helyet a helyi önkormányzat szakemberei. A lakosság a 21. század első évtizedében negyedével gyarapodott (www.szigetszentmiklos.hu)

Jelentős a környék idegenforgalma és a szuburbanizációs folyamatok mellékhatásaként emelkedik a térség gazdasági szerepe is. A leshegyi ipari park folyamatos növekedése és számos nagyvállalat letelepedése Szigetszentmiklóson az ország munkahelyekkel legellátottabb régiói közé emeli a várost. Érdekességgéppen megemlíthető, hogy a munkavállalók egy jelentős része a Ráckevei kistérség más településeiről ingázik, míg a város lakosai közül sokan budapesti munkahelyeken dolgoznak (www.szigetszentmiklos.hu)

Környező településekkel kapcsolatos viszony

Szigetszentmiklós a Csepel sziget legnagyobb városa, mind területileg, mind lakosságszámban. A város a sziget északi végéhez közel helyezkedik el (1.2 ábra) (www.szigetszentmiklos.hu). Területi elhelyezkedését tekintve pedig

- Északról a főváros, Budapest külterületével határos,
- Észak-kelet felől a Ráckevei-Duna ág határolja azon túl Dunaharaszti fekszik.
- Dél-kelet felől Taksony,
- Dél felől Szigethalom,
- Dél-nyugat felől Tököl,
- Nyugat, észak-nyugat felől Halásztelek

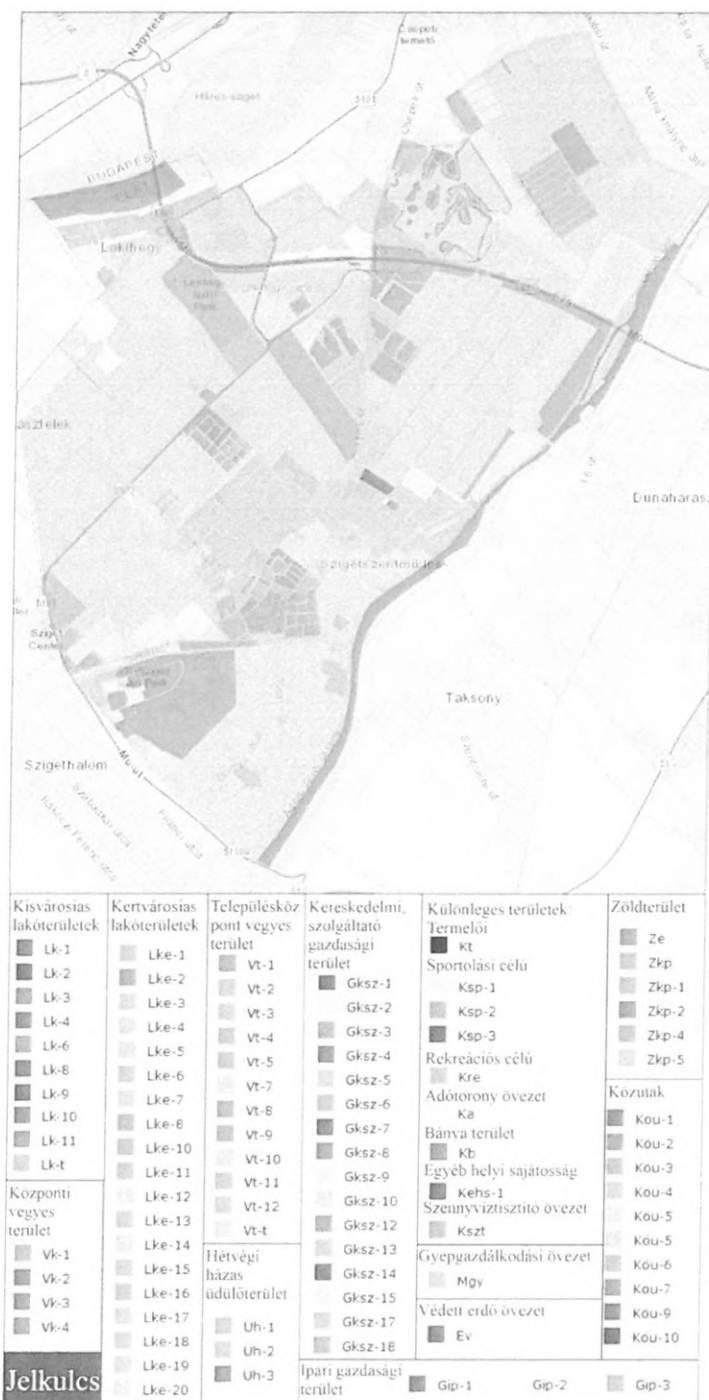
határolják a települést.

1.2. Ábra Szigetszentmiklós és a környező települések kapcsolata (forrás: Google Earth 2020.02.14.)

Főbb kiépített infrastruktúrák

Szigetszentmiklós város beépítettség térképe látható az (1.3 ábrán). A térkép kivágat szemlélteti a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv alapján a különböző övezeteket, a város határain belül milyen tevékenységeket ellátó építmények, épületek lehetnek mely területen. Szigetszentmiklós várost dél-nyugatról a Ráckevei Duna ág határolja. A város déli részéről indulva a Csepeli út mentén Kertvárosi Lakóterületek találhatók a Gyári útig. A Gyári úttól délre épült ki az ATI szigeti Ipari Park, melyet egy védett erdő-övezet választ el a déli Lakóterületektől. A város központjában Kisvárosi Lakóterületek helyezkednek el. A városközpontot félgyűrű-szerűen közrefogja északról a Kisvárosi Lakóterületek övezete.

Út, vasút, vízi út

A Duna-ág jelentős vízi útnak számít a térségben, amelynek azonban a személy- és teherhajóforgalma napjainkra gyakorlatilag megszűnt. A közlekedési infrastruktúrahálózat fontos eleme a H6-os HÉV, amely Ráckeve és Budapest Közvágóhíd állomások között közlekedik. A helyi érdekű vasút a település területén 3 megállóval is rendelkezik. A Ráckevei kistérség területén megtalálható két jelentőséggel bíró, volt katonai repülőtér a Tököli és a Kiskunlacházi.

Szigetszentmiklós megközelíthetősége az alább felsorolt közutakon lehetséges (1.4 ábra):

- M0-s körgyűrű- autóút
- M5-ös autópálya
- 510. sz. főútvonal
- 51101-es számú főút
- 5102-es számú főút
- II. Rákóczi Ferenc út
- Csepel-szigeti gerincút

Intézményi hálózat

A város főbb intézménye csoportjai közé tartozik az egészségügyi-, oktatási-, polgármesteri-, kirendeltségi és egyéb közösségi, kapcsolódási és kulturális intézmények. A következőkben ezen fontosabb, vízkár elleni védelmi szempontból védendő épületek és üzemelési helyük kerül felsorolásra a 1 táblázatban és az 1.4 ábrán. A településen 1 Szakorvosi Rendelőintézet, 1 Központi Orvosi Ügyelet, 2 Mentőállomás és 7 Gyógyszertár található. A településen 3 Bölcsőde, 8 Óvoda, 4 Általános Iskola és 3 Középfokú Oktatási Intézmény helyezkedik el. Továbbá található a településen Polgármesteri Hivatal, 2 Szociális Intézmény, 2 Közművelődési Intézmény és 1 Sportcsarnok (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20)

1. Táblázat: Szigetszentmiklós főbb intézményei (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20)

Intézmény	Intézmény csoport	Működési hely
Szigetszentmiklósi Szakorvosi Rendelőintézet	Szakorvosi Rendelőintézet	2310 Szigetszentmiklós, Viola utca 1.
Központi Orvosi Ügyelet	Központi Orvosi Ügyelet	2310 Szigetszentmiklós, Határ út 5.
Szigetszentmiklósi Mentőállomás (104)	Mentőállomás	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 13.
Ráckevei Mentőállomás (104)	Mentőállomás	2300 Ráckeve, Móricz Zsigmond u. 37.
Melissa Gyógyszertár	Gyógyszertár	2310 Szigetszentmiklós, Petőfi Sándor út 12.
Regina Gyógyszertár	Gyógyszertár	2310 Szigetszentmiklós, Tököli u 99.
Elixir Gyógyszertár	Gyógyszertár	2310 Szigetszentmiklós, Ősz utca 15.

Intézmény	Intézmény csoport	Működési hely
BENU Szent Miklós Gyógyszertár	Gyógyszertár	2310 Szigetszentmiklós, Radnóti utca 4.
Kígyó Gyógyszertár	Gyógyszertár	2310 Szigetszentmiklós, Bajcsy-Zsilinszky út II. üzletsor
Szent Jobb Gyógyszertár	Gyógyszertár	2310 Szigetszentmiklós, Háros u. 120.
Phoenix Gyógyszertár	Gyógyszertár	2310 Szigetszentmiklós - Gyártelep, Viola utca
Városi Bölcsőde I.	Bölcsőde	2310 Szigetszentmiklós, Kossuth Lajos utca 2.
Városi Bölcsőde II.	Bölcsőde	2310 Szigetszentmiklós, Szent Miklós út 8./A
Vackor Integrált Bölcsőde	Bölcsőde	2310 Szigetszentmiklós, Temesvári u. 16-22
Szigetszentmiklói Napraforgó Óvoda	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Kossuth Lajos utca 4.
Szigetszentmiklói Napraforgó Óvoda - Szivárvány Tagóvoda	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Vágány utca 2
Szigetszentmiklói Csicsergő Óvoda	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Posta köz 2.
Szigetszentmiklói Mocorgó Óvoda	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Szent Miklós u. 10/1.
Szigetszentmiklói Akácliget Óvoda	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Adótorony tér 6.
Szigetszentmiklói Napsugár Óvoda	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Nap utca 2.
Szigetszentmiklói Pitypang Óvoda	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Szebeni u. 81. C ép
Szigetszentmiklói Konduktív Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Óvoda	2310 Szigetszentmiklós, Kálvin tér 4/a
Szigetszentmiklói Bíró Lajos Általános Iskola	Általános iskola	2310 Szigetszentmiklós, Kossuth Lajos utca 11.
Szigetszentmiklói Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Általános iskola	2310 Szigetszentmiklós, Szebeni út 81. B ép
Szigetszentmiklói József Attila Általános Iskola	Általános iskola	2310 Szigetszentmiklós, Radnóti utca 6.
Kardos István Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium	Általános iskola és Középfokú oktatási intézmény	2310 Szigetszentmiklós, Tököli u. 30/a.
Szigetszentmiklói Batthyány Kázmér Gimnázium	Középfokú oktatási intézmény	2310 Szigetszentmiklós, Csokonai utca 6-12.
Érdi SZC Csonka János Műszaki Technikum	Középfokú oktatási intézmény	2310 Szigetszentmiklós, Csonka János u. 5.
Szigetszentmiklói Polgármesteri Hivatal	Polgármesteri hivatal	2310 Szigetszentmiklós, Kossuth Lajos u. 2.

Intézmény	Intézmény csoport	Működési hely
Szigetszentmiklós Család- és Gyermekejóléti Központ	Szociális intézmény	2310 Szigetszentmiklós, Losonczi u. 9
Vadgesztenye Szociális Intézmény	Szociális intézmény	2310 Szigetszentmiklós, Kossuth Lajos utca 19.
Városi Könyvtár és Közösségi Ház	Közművelődési intézmény	2310 Szigetszentmiklós, Tököli u. 19.
Kulturális és Művészeti Intézményeket Működtető Iroda (KIMIR)	Közművelődési intézmény	2310 Szigetszentmiklós, Tököli u. 19.
Szigetszentmiklói Városi Sportcsarnok	Sportcsarnok	2310 Szigetszentmiklós, Sebezi u. 81. A ép
Szigetszentmiklói Rendőrkapitányság	Rendőrkapitányság	2310 Szigetszentmiklós, Apor Vilmos utca 1.
Szigetszentmiklós Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság	Tűzoltóság	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 68.

1.4.Ábra Szigetszentmiklós fontosabb közösségi intézményeinek helye térképen szemléltetve
(www.terinfo.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20.)

Ipari-mezőgazdasági létesítmények

Szigetszentmiklós területén létező gazdasági társaságok közé tartozik az ARIES Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Nonprofit Kft. (2310 Szigetszentmiklós, Határ út 12-14), melynek feladata a város köztisztaságának

fenntartása a parkok, közterületek gondozása, lakások és intézmények távhő ellátása, önkormányzati ingatlanok kezelése, intézmények fűtésének karbantartása. A társaság tulajdonosa Szigetszentmiklós Város Önkormányzata és a Pro Urbe Alapítvány (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20).

Az Észak-Csepel Szigeti Víz- és Csatornamű Nonprofit Kft. (Szigeti Vízművek Nonprofit Kft.) (2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21) felelős a város víz, csatorna és csapadékvíz hálózatának üzemeltetéséért (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20).

Az SZSZM Szigetszentmiklói Városfejlesztő Nonprofit Kft. (SZSZM Nonprofit Kft.) (2310 Szigetszentmiklós, Lengyel L. u. 6.) tevékenységi körébe tartozik a mérnöki és műszaki tanácsadás, épületüzemeltetés, zöldterület-kezelés, ingatlankezelés, üzletviteli és egyéb vezetési tanácsadás (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20).

Az M0 autópálya adottságait kihasználva 1996 óta 73 Ha területű Ipari Parkba logisztikai vállalkozások, gyártó és kereskedő cégek települtek. Szigetszentmiklós nyugati részén alakították ki a mikro-, és kisvállalkozások összközművesített területét, ahol a jellemző telekméret 1800 és 3500 m² között változik. (Házi és Gábor, 2011a). Itt épült fel Magyarország legnagyobb virágpiaca a Flora Hungarica, a Nico áruház, a Diffusione Tessile, egy Aral és egy Shell üzemanyagtöltő állomás és egy gépjárműveket ellenőrző állomás. A Leshegy Kft. mint vállalkozó-fejlesztő gazdasági társaság 1996-os alakulása után, 1997-98-ban közművesítette a területet. Miután ipari parkká nyilvánították, a Szigetszentmiklói – Leshegy Innovációs Centrum és Ipari Park nevet kapta. Ezen a területen csak a környezetet nem szennyező vállalkozások és cégek települhetnek le, hiszen a főváros egyik legjelentősebb ivóvízbázisa ezen terület alatt található (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20).

2002-től az ÁTI-Sziget Ipari Szolgáltató Központ Kft. 80 Ha-s telephellyel és 190.000 m² épülettel, raktárakkal, irodaházakkal, gyárakkal települt az egykori Csepel Autógyár területére. A gyártás mellett a logisztikai funkció a prioritása az épületkomplexumnak. (Házi és Gábor, 2011a).

Szigetszentmiklós belterületére nem esik mezőgazdasági létesítmény/terület.

Az M0-as autópálya melletti 53 hektáros terület, amelyet 2000. december 29-én ipari parknak nyilvánítottak, rendkívül fontos szerepet játszik a város életében. Az ipari park olyan jelentős egységeknek ad otthont, mint a Flora Hungaria, amely Magyarország legnagyobb virágpiaca, a Nico áruház, az A Diffusione Tessile, az Aral és a Shell benzinkút, a McDonald's gyorsétterem és a járművek ellenőrzését szolgáló műszaki állomás. Az ipari park bejelentése után a Leshegy a Szigetszentmiklós-Leshegy Innovációs Központ és Ipari Park nevet kapta. Ezen a területen kizárólag olyan vállalkozások telepedhetnek le, amelyek nem szennyezik a környezetet, mivel a felszín alatt található a főváros egyik legjelentősebb ivóvízbázisa. (szigetszentmiklos.hu)

A beépített területek terjeszkedése miatt a mezőgazdasági területek folyamatosan csökkennek. Főként a településmagtól nyugatra, északra, illetve északkeleti irányban húzódnak a szántók, illetve kisebb kiterjedésű gyümölcsösök. Ezeket a mezőgazdasági táblákat nyugati, északnyugati irányból Halásztelek lakóterületei, északról az M0-as autópálya mellé települt ipari övezet, északkeletről pedig az M0-as körgyűrű határolja.

1.1.2 A település elhelyezkedése

Szigetszentmiklós (koordináták: é.sz. 47°20'43", k.h. 19°02'54") város a budapesti agglomerációban, Pest megyében a Szigetszentmiklói járás székhelye. Szigetszentmiklós a Csepel-sziget legnagyobb települése 45,65 km²-es területével (www.szigetszentmiklos.hu).

A település közigazgatási területe „Magyarország Kistájainak katasztere” (Marosi és Somogyi 1990) alapján az 1. nagytáj (makro régió) Alföld, 1.1 középtáj (mezo régió) Dunamenti-síkság és a 1.1.21 kistáj (mikro régió) Csepeli-síkon helyezkedik el (1.5 ábra).

1.5 Ábra: Csepeli sík elhelyezkedése (Marosi és Somogyi 1990 után módosítva)

A terület a Duna-Tisza közti futóhomokos löszös hátság keleti lejtője. Az uralkodó ÉNy-DK-i széljárás alakított ki hosszanti mélyedéseket, néhol pedig a szélbarázdák között hosszanti homokgerincet hagyott hátra. A mélyedéseket, laposokat időszakosan víz borítja. A domborzati képet alapvetően meghatározza a terület általános lejtése a Tisza völgyének irányába. Legmagasabb terepszintek Nyugaton 125,0 mBf szinten, míg a legmélyebb terepszintek 115,0 mBf szinten találhatók a keleti részen.

Közművek és csapadékvíz elvezetés

A város egész területén megoldott az ivóvíz szolgáltatás és a városi szennyvízelvezetés, melynek rendszereit a Fővárosi Vízművek üzemelteti (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20). Ezen hálózatok térképi megjelenítése az A víziközművek szempontjából a város jól ellátottnak mondható. Az ivóvízellátás és a szennyvízelvezetés megoldott, a település lakó, illetve ipari területein keletkező szennyvíz a Massányi Károly út mellett létrehozott szennyvíztisztító telepen kezelik. Környezetvédelmi szempontból különösen kedvező, hogy a vízelvezető hálózat elválasztott rendszerű, így a csapadékvíz nem terheli a szennyvízelvezető hálózatot. Az 1.6 ábra szemlélteti a Szigetszentmiklós területén található ivóvíz hálózatot, míg az 1.7 ábra a szennyvíz és csapadék hálózatot.

1.6.Ábra:Szigetszentmiklós vízhálózatának térképe (www.e-epites.hu/e-kozmu 2020.02.20)

1.7. Ábra: Szigetszentmiklós szennyvízelvezetés (közmű) és csapadékvíz-elvezetés hálózata (részletek a városi rendszerről)

Szigetszentmiklós teljesen kiépített villamos energia, távhő, szénhidrogén ellátó és hírközlési rendszer működik, amely 100%-osan ellátja a lakó-, illetve ipari-kereskedelmi területeket.

Lakosságszám, gazdasági potenciál jellemzését

A népességszámot tekintve az 1900-as évek óta megtízszereződött, melyet az alábbi 1.8 ábra szemléltet: 2020-ban 40105 fő élt a településen (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.20). A lakosságszám növekedését alátámasztó információt szolgáltat a városszerkezet fejlődése, területének terjedése a két katonai térképezés során felmért területekről készült térképeken (lásd 1.1 ábra).

1.8. Ábra: Szigetszentmiklós lakosságának növekedése az 1900-as évektől (www.szigetszentmiklos.hu 2020.02.14)

Szigetszentmiklós gazdasági potenciálja az igen gyors fejlődésében rejlik. Gazdasága dinamikus, szerkezete korszerű, a kereskedelmi-logisztikai funkció a meghatározó az egyéb gazdasági tevékenységek mellett. A helyi gazdaság meghatározó szereplői a multinacionális vállalkozások, de kis- és középvállalkozások száma is jelentős a területen. A rendszerváltás előtt a település munkaerejét nagyrészt a Csepel Autógyár és a Pestvidéki Gépgyár foglalkoztatta. A kilencvenes évektől, mikor ezeket a vállalatokat leépítették, megnőtt a munkaerő-felesleg, ami kedvezett a kisvállalkozásoknak és a betelepülő cégeknek. (Házi I. és Gábor P. 2011a).

Attól függetlenül, hogy az országos tendencia a kis méretű vállalkozások dominanciáját mutatja, Szigetszentmiklóson öt év alatt meg kétszereződött a középvállalkozások és másfélszereződött a kisvállalkozások száma. A mikrovállalkozások száma is növekedés mutat az utóbbi időben. (Házi I. és Gábor P. 2011a).

Tehát a gazdasági fejlődés meghatározói a területen a kis és középvállalkozások, de magas a mikrovállalkozások száma is.

1.2 A település vízrajzi leírása, természetföldrajzi és hidrometeorológiai jellemzői

1.2.1 A vízgyűjtő általános jellemzése

Elhelyezkedéséből és domborzati viszonyaiból adódóan a település vízgyűjtőjének a közigazgatási terület tekinthető. Ennek oka az, hogy a település rendkívül sík területen fekszik és nem érkezik vízfolyás semelyik irányból. A közigazgatási területen lehulló csapadék helyben gyűlik össze, és szikkad el, vagy folyik a vízvezető hálózatba.

Domborzat

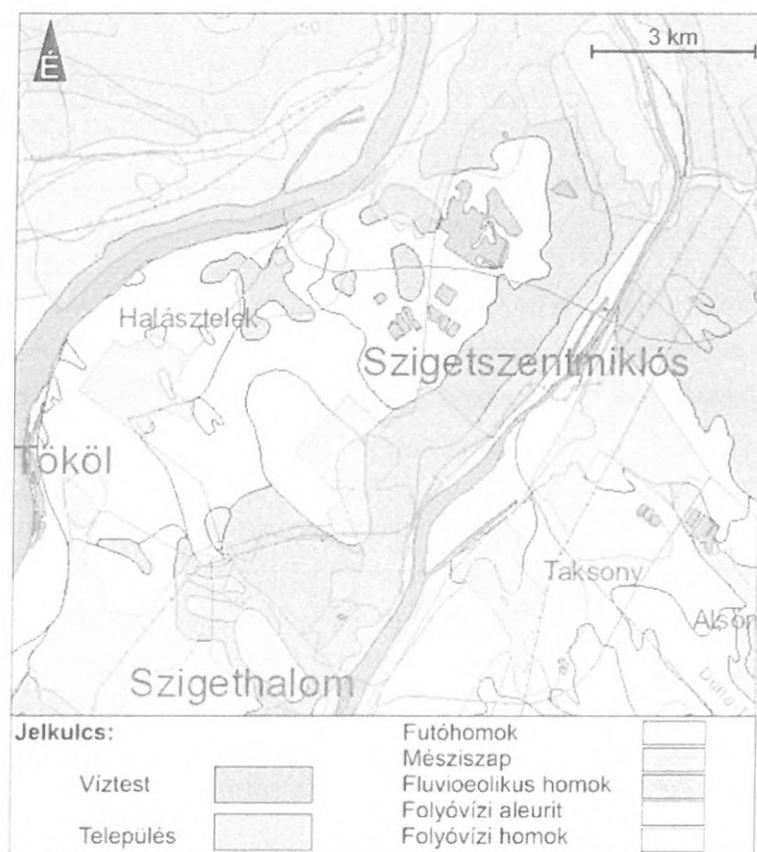
Szigetszentmiklós a Csepeli-síkon (kistájon) helyezkedik el, mely ártéri hordalékkúp síkság 95 és 168 m között jellemző tengerszint feletti magassággal rendelkezik. A felszín jellemző magassága északon 110 méter, délen 96–100 méter közötti. Az átlagos relatív relief 4 m/km^2 , észak–dél irányú csökkenő értékekkel. A kistáj teraszokkal tagolt hordalékkúp felszíne enyhén dél felé és a Duna felé lejt. Az ártér alacsonyabb részei 4–6 méter, a magasabbak 6–10 méter közöttiek. A terület nyugati része döntően folyóvízi eróziós és akkumulációs hatásokra alakult ki. A felszínt az elhagyott meanderek sűrű hálózata borítja, amelyeket gyakran parti dűnék foltszerű halmaza kísér. Az alacsony ártéren több rossz lefolyású, elgátolt mélyedés is található (Marosi és Somogyi, 1990)

Földtani és talajtani adottságok

Szigetszentmiklós területe a Csepel-szigetre esik. A Duna útja során hegyek közt halad át, melyekbe bevágódva pusztító munkája révén hordalékanyagot szed fel. Ezt a hordalékot az alacsonyabb térszíneken, ahol a folyó szét tud terülni, folyása lelassul és hordalékszállító képessége lecsökken. Ahol kilép a folyó a hegyek közül, először a víz felszíne alatt zátonyok épülnek, majd ezek folyamatos fejlődésük során kiemelkedhetnek a vízszint fölé, ahol szigeteket, félszigeteket képezhetnek. A hordalékból kialakult kiemelkedéseken a növényzet segítségével konszolidált állapotú térszín alakul ki. A Csepel-szigetet is így hozta létre a Duna élete korai szakaszában a hozzávetőlegesen egymillió évvel ezelőtti pleisztocén folyamán. (Marosi és Somogyi, 1990)

A terület felszíni földtani felépítésére jellemzőek a folyók által lerakott fiatal folyóvízi üledékek (koruk alsó-pleisztocén 3,2-2 millió évig). De megtalálható a Ráckevei (Soroksári) Duna ág jobb partján tavi üledékek közül holocén (11.700 évtől máig) mészszip is. Az alsó-pleisztocén folyóvízi aleurit és homok összletre a felső-pleisztocén végén (0,32–0,01 millió éve) illetve a holocén folyamán fluvioeolikus homok települt jelentős foltokban többek között Szigetszentmiklós környékén (Budai és társai 2005). Továbbá pleisztocén korú futóhomok magaslatok is találhatóak a Csepel-szigeten több helyen is (1.9 ábra).

A kistájon a pannoniai üledékekre dunai eredetű durva szemű folyami üledéksor települt. Az általában 10–20 méter vastag kavicsos rétegsor felszínközeli helyzetű, jó víztározó, s jelentős hasznosítható kavicskészletet tartalmaz, melyek közül a legnagyobb Szigetszentmiklóson (43 millió m^3) található.

1.9.Ábra: Szigetszentmiklós környező területén felszínen megjelenő földtani képződmények (<https://map.mbfisz.gov.hu/> 2020.02.14)

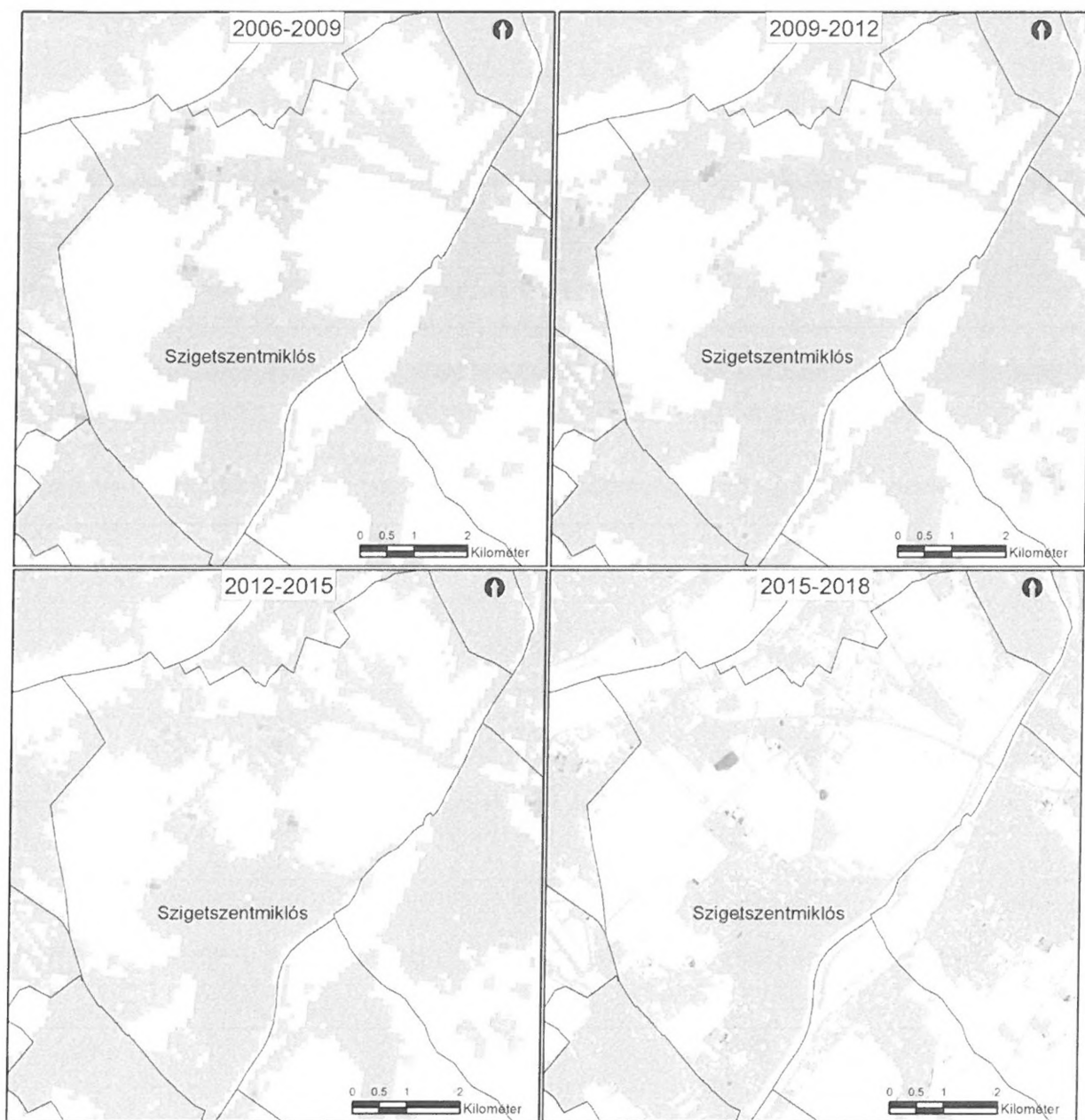
Szigetszentmiklóstra jellemző talajtípusok a Soroksári (Ráckevei)-Dunaág mentén a réti öntés és nyers öntés talajok. Réti öntés talaj alakul ki, amikor a mélyfekvésű öntési területeken nagyobb szervesanyag-felhalmozódás indul meg, a humuszréteg 30–40 cm vastag lesz és a talajképződést a visszatérő öntések és árvizek már nem befolyásolják.

A nyers öntéstalajok ebben az esetben a folyóvíz mentén, az állandó áradás és elöntés következtében újra és újra lerakódott üledékből álló talajok. Fizikai állapotukat tekintve lazák, homokosak, kémiai tulajdonságaikat nézve pedig meszesek. (Marosi és Somogyi, 1990).

A talajtípusok kialakulásában a természeti tényezők közül a Duna folyó által lerakott hordalékanyagának meghatározó szerepe volt. A mélyártéri területen a talajok középkötött vályogból és löszös üledékből, míg a fennsíki területen homokból és kisebb részben (fennsíki tározók környezetében) homokos vályogból, löszös üledékekből állnak. A Duna-völgyben a löszös üledékeken jó termőképességű talajok alakultak ki, mint a csernozjom- és réti öntéstalajok. Utóbbiak jó vízvezető, vízraktározó képességűek. A hátsági homokos területeken gyenge víztartó képességű csernozjomos-, humuszos homok-, néhol futóhomok talajok alakultak ki. A mélyedésekben, laposok területén szikesek képződtek (Szél, 2014).

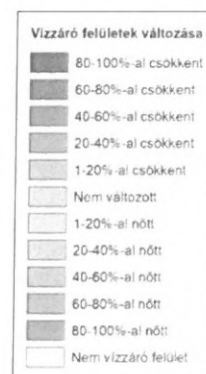
Vízzáró felületek aránya

A lefolyási viszonyok alakulásában nagy szerepet játszik a burkolt felületek növekedése. Köszönhetően az urbanizációs folyamatoknak az utóbbi évtizedekben jelentősen megnőtt a vízzáró felületek aránya a lakó-, illetve ipari-gazdasági területek terjeszkedése miatt (lásd 1.10 ábra).

1.10. Ábra: Vízjáró felületek arányának változása 2006-2018-ig (alapadat forrása: <https://www.copernicus.eu/en>)

A fenti térképeken (1.10. ábra és 1.11 jelkulcs) jól látható, hogy a vízjáró felületek 2006–2009 között jelentősen nőttek a Lakihegy környékén, illetve kisebb mértékben a Bucka, illetve a nyugati és északi településszegély közelében. A 2009–2012-es időszakban a legjelentősebb mértékű növekedés a mai Lidl logisztikai központ területén látható, de elszórtan az egész településen láthatunk növekedő burkolt, illetve beépített területeket. A 2012–2015 közötti időszakban kiemelendő a sportcsarnok, a Lakihegyi Lakópark, illetve a Csepeli út menti ipari terület vízjáró felületeinek megjelenése, illetve növekedése. Emellett a Prologis Park beépülése is jól látható, ami a 2015–2018-as időszakban is folytatódott. Ezek a vízjáró felületek, illetve a belterületen elszórtan, kisebb foltokban megjelenő beépítések hozzájárultak a lefolyási viszonyok megváltozásához, az elvezetendő, illetve kezelendő csapadékvíz mennyiségek növekedéséhez, melynek következtében a csapadékvíz okozta problémák is gyakoribbá váltak (lásd 1.3.1.5. fejezet).

1.11. Ábra: Vízjáró felületek arányának változása jelkulcs

Szigetszentmiklós területére jellemző talajtípusokról a NÉBIH talajtérképrendszeréből szerezhettünk ációt (www.airterkep.nebih.gov.hu/gis_portal/talajvedelem/kiadv.htm 2020.02.20) Ezt mutatja a 1.12 ábra is, en jól látható, hogy a Csepel-sziget északi részén főleg homokos vályog és vályog található.

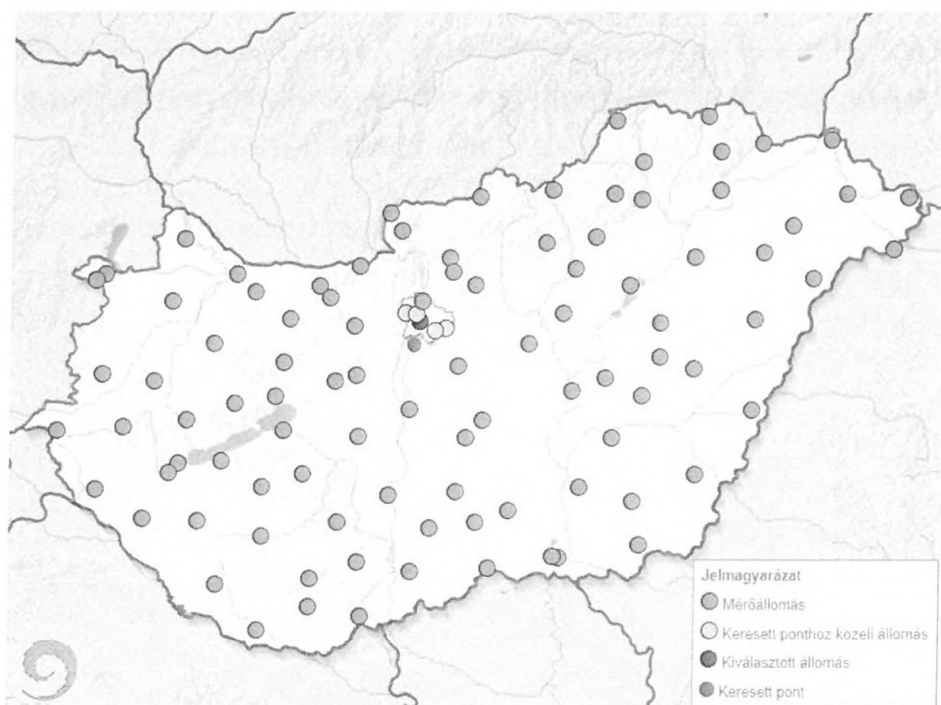

1.12. Ábra: NÉBIH adatbázis talaj fizikaitulajdonságait szemléltető térképkivágat Szigetszentmiklós környezetéből
(www.airterkep.nebih.gov.hu/gis_portal/talajvedelem/kiadv.htm 2020.02.20)

Az éghajlat legfontosabb eleme a csapadék. Szigetszentmiklóson az évi csapadékösszeg 520–550 mm között alakul. A vegetációs időszak csapadékösszege 300 mm alatti. A téli félévben 30 hótakarós nap valószínű, az átlagos maximális vastagsága 20 cm is lehet. Az ariditási index 1,28–1,32. Az uralkodó szélirány észak–nyugati, átlagos szélesebség 2,5–3,0 m/s. (www.met.hu 2020.02.20) . A csapadékjárása általában megegyezik az ország csapadékjárásával. Legszárazabb a tél. A januári és februári csapadék igen kevés 30 mm körüli, az összefüggő hótakaró kialakulása bizonytalan. A havas napok száma rendszerint nem éri el a 20-at. Az első hó általában november végén, az utolsó márciusban szokott lehullani. A legtöbb csapadék május hónapban esik, gyakran előfordul, hogy a csapadék maximum júniusra tolódik el. A csapadékos napok száma a legkisebb csapadékot is figyelembe véve, mintegy 125-re tehető.

Meteorológiai megfigyelőhelyek

Szigetszentmiklós városához legközelebb 5 darab OMSZ csapadékinintenzitás mérő állomás található, ezek elhelyezkedése látható az 1.13. **Hiba! A hivatkozási forrás nem található.** ábrán, és adataik a 2. táblázatból olvashatóak ki. Szigetszentmiklós település adottságaira vonatkozó elemzésekből jelenleg ezen mérőállomások adatait szükséges figyelembe venni alapvetően, melyet egyedi hitelesített mérők adataival kiegészíthetünk.

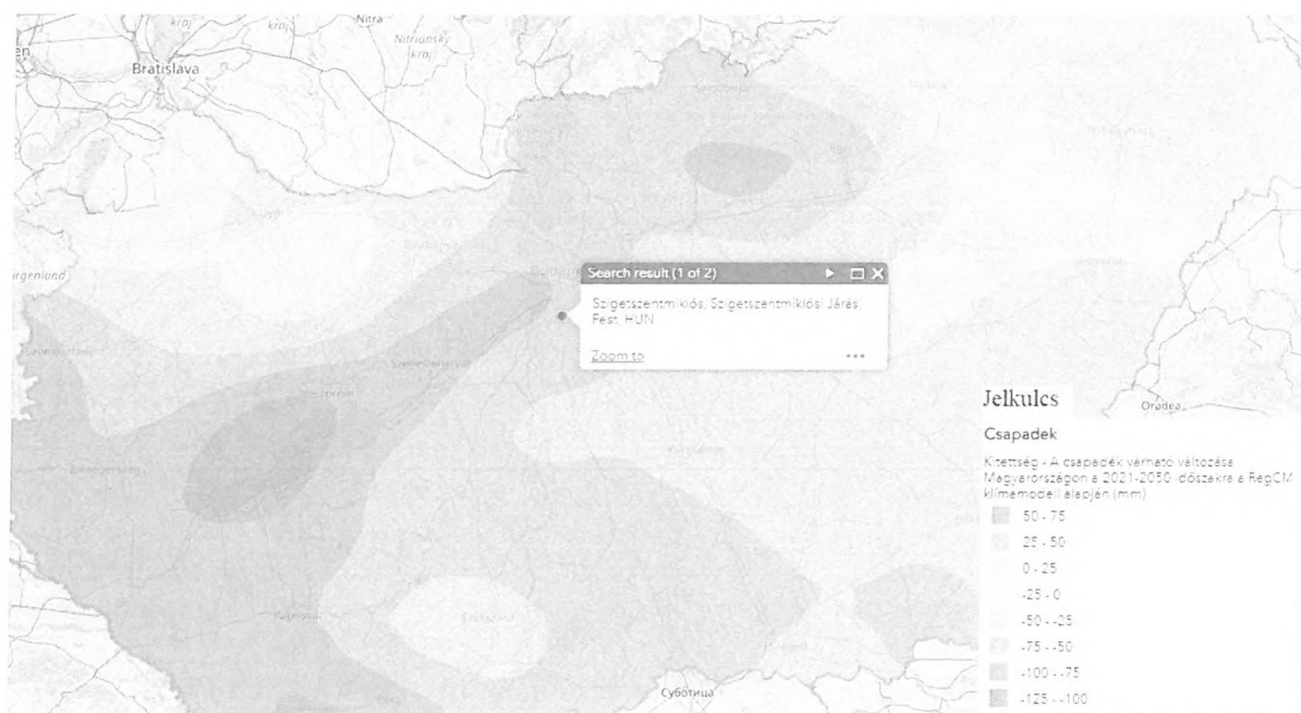
1.13.Ábra: Szigetszentmiklóshoz legközelebb elhelyezkedő (Csapadékinintenzitás - ÉGHAJLAT - met.hu)

2.Táblázat: OMSZ csapadékinintenzitás mérő állomás adatai (Csapadékinintenzitás - ÉGHAJLAT - met.hu)

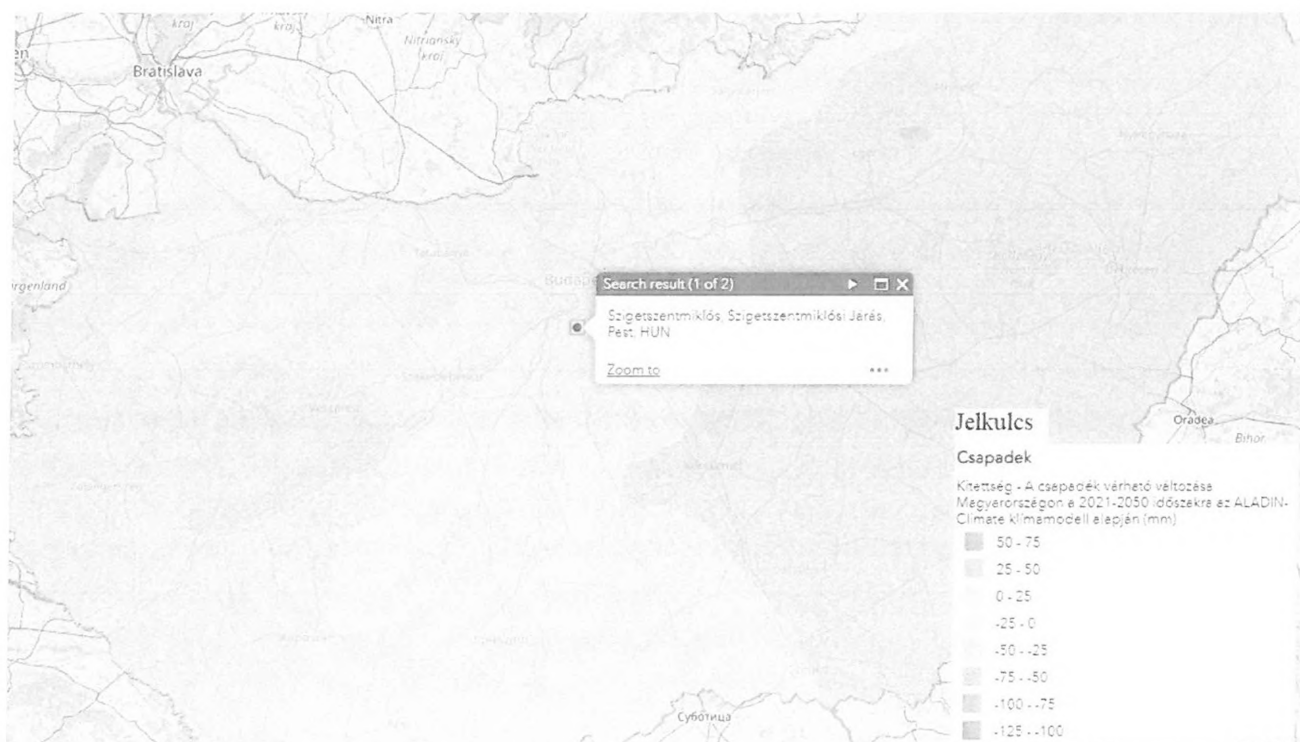
60 perces csapadékinintenzitás értékek (mm/h)	30.sz. állomás; Budapest János-hegy	49.sz. állomás; Budapest belterület	52.sz. állomás; Budapest Lágymányos	53.sz. állomás; Budapest Pestszentlőrinc-külterület	54.sz. állomás; Budapest Ferihegy
Távolság Szigetszentmiklóstól	20.7 km	19 km	15.1 km	15 km	19.8 km
1 éves, 100%-os	12,56	10,43	11,89	12,19	14,63
2 éves, 50%-os	22,12	21,56	18,53	25,03	21,12
4 éves, 25%-os	26,30	29,45	23,85	34,13	26,85

5 éves, 20%-os	27,22	31,72	25,49	36,75	28,71
10 éves, 10%-os	29,42	38,45	30,64	44,52	34,83
20 éves, 5%-os	30,93	44,91	36,01	51,97	41,68
50 éves, 2%-os	32,28	53,27	43,68	61,61	52,22
100 éves, 1%-os	32,98	59,53	50,01	68,83	61,58

A település klímaváltozást érintő kitettségéről, az országos Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai rendszert (NATÉR adatbázis: nater.mbfisz.gov.hu) ad információt Ennek alapján a város területére a 2021–2050 időszakra a RegCM klímamodell alapján a várható csapadék hatásának változása (csapadékösszeg) negatív irányú eltérés prognosztizált: -75 – -50 mm lesz a jellemző (1.14. ábra), míg ugyanerre az időszakra (2021–2050) az ALADIN-Climate klímamodell alapján -25 – 0 mm csapadék kitettség várható (1.15. ábra).

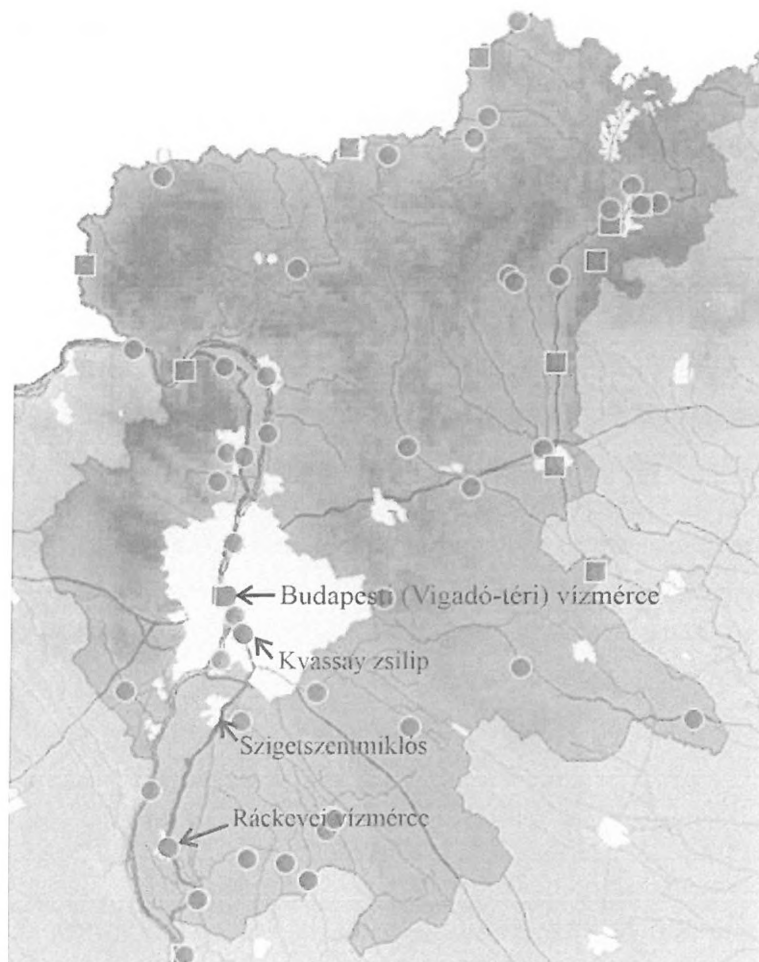
1.14. Ábra: Szeged területének csapadék kitettségi térképe a RegCM klímamodell 2021–2050-re lefutott modellje alapján (nater.mbfisz.gov.hu 2020.02.20)

1.15. Ábra: Szeged területének csapadék kitettségi térképe az ALADIN-Climate klímamodell 2021–2050-re lefutott modellje alapján (nater.mbfsz.gov.hu 2020.02.20)

Hidrológiai megfigyelőhelyek

Szeged a Ráckevei (Soroksári) Duna ág jobb partján helyezkedik el, ezért a településre vonatkozó felvízi észlelő pont a Kvassay zsilipnél helyezkedik el, míg az alvízi a Ráckevei vízmérce, illetve Budapesten a Vigadó-téri vízmérce az árvízi elrendelő vízmérce szerepét tölti be (1.16. ábra) (www.vizugy.hu 2020.02.20.)

1.16. Ábra: Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság területén lévő vízmércék, hidrológiai észlelőpontok (www.vizugy.hu 2020.02.20).

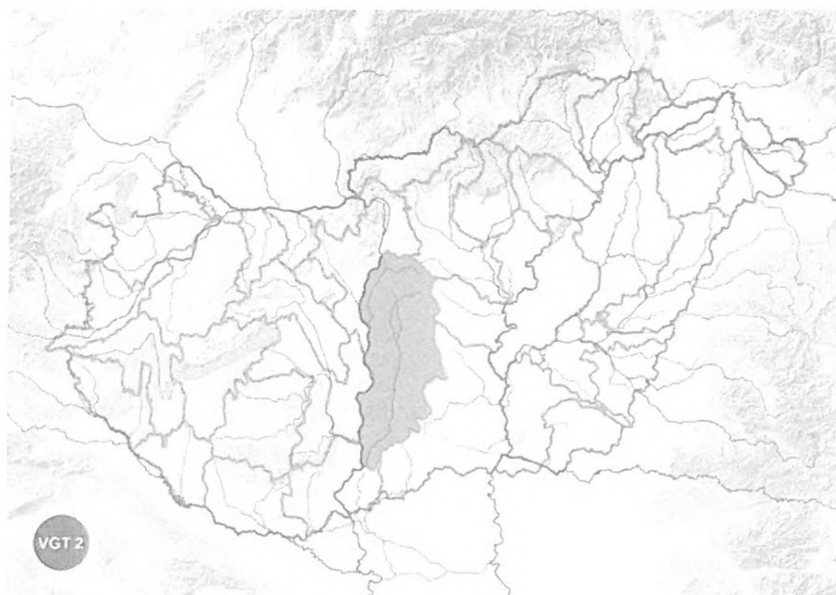
Szigetszentmiklós környezetében találhatóak vízrajzi megfigyelőállomások, melyek elhelyezkedését az 1.17. ábra térképének kivágata mutatja (www.geoportal.vizugy.hu 2020.02.20). A területen hidrometeorológiai állomások is találhatóak (északról dél felé haladva): Kvassay zsilipnél és Tökölön.

Felszín közeli vízrajzi állomások Csepelen (1166-os számú); Soroksáron (6924-es számú); Szigetszentmiklóson (6915-ös számú); Dunavarsányban (1139-es és 1155-ös számú) és Bugyin (1140-es számú) találhatóak.

Üzemelő felszín alatti vízrajzi állomások (északról dél felé haladva, az egyes állomások sorszámaival): Budapest Tétényi út (1202); Budapest Kvassay-1 (1218); Budapest Husipar (1200); Budapest Délpesti Futómű (4261); Budafok (6963); Budatétény (6962); Budafok (1204); Dunaharaszti B-44 (4262); Dunaharaszti B-34 (3003); Szigetszentmiklós K-33 (1193). A vízrajzi állomásokról pontosabb információt a www.geoportal.vizugy.hu -n nyerhetünk.

1.2.3 A települést érintő folyók, vízgyűjtők, vízfolyások, belvízcsatornák értékelő jellemzése

Szigetszentmiklós a Duna-völgyi-főcsatorna vízgyűjtő-gazdálkodási alegység területén helyezkedik el. A tervezési alegység területe 5562 km², amely az Alföld nagytáj középső részén, a Duna-Tiszaközi természetföldrajzi tájegység területén található. A Duna bal-parti vízgyűjtő területéhez tartozik (1.18. ábra)

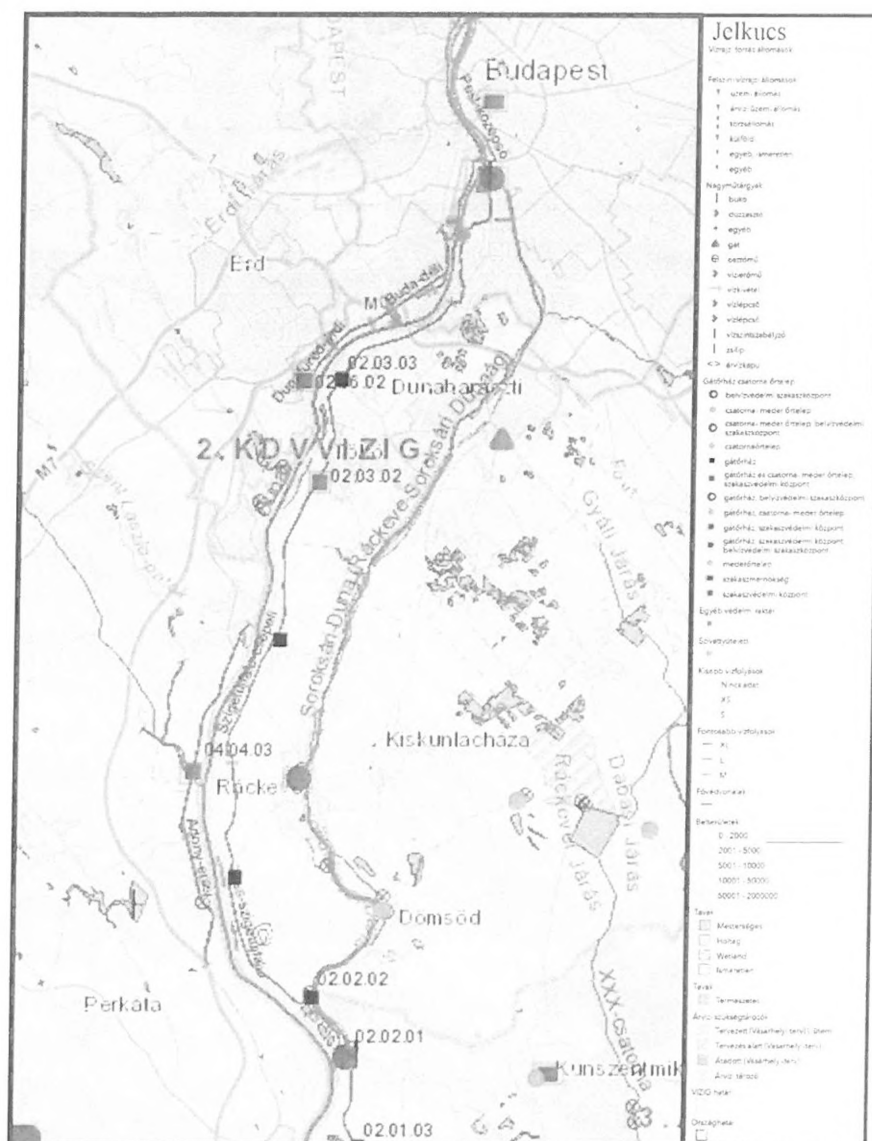

1.18. Ábra: Duna-völgyi-főcsatorna alegység térképi helyzete (www.aduvizig.hu/tervezesi-alegysseg 2020.02.20)

Az alegység területén 17 db felszín alatti víztest és 51 felszíni víztest található (ebből 32 vízfolyás 19 állóvíz). Ezek közül Szigetszentmiklós közigazgatási határán belül található a Ráckevei-Soroksári-Dunaág (AIQ014) felszíni víztest, illetve, a Csepeli Kavicsos-tó (AIG937) mint mesterséges állóvíz. Ezen két megnevezett víztestet külön kezeli a Vízgyűjtő-Gazdálkodási Terv 2 (OVF, 2015).

Felszíni vizek

Szigetszentmiklós területe közvetlenül nem esik árvízvédekezési szakasz felügyelete alá, de a legközelebb lévő szakasz a 02.03 Szigetújfalu-csepeli szakasz, mely 29,9 km hosszú a Duna bal partján lett kijelölve 44,778 tkm-74,678 tkm-ig. Ezen a szakaszon a vízmérce 0 pontja 94,97 mBf-es szinten található, továbbá a vízállások a különböző fokú árvízhelyzetekre a következők: I. fok: 700 cm; II.fok: 760 cm; III. fok: 820 cm. (www.ovf.hu 2020.02.20). Szigetszentmiklós környezetéről készült vízrajzi atlasz kivágot szemlélteti a fontosabb vízfolyásokat, tavakat, és vízügyi működési egységeket (1.19 ábra). A térképen a Duna és a Ráckevei (Soroksári) Duna ág által közrefogott Csepel sziget látható.

1.19. Ábra: Vízrajzi atlasz Szigetszentmiklós város környezetéről (www.geoportal.vizugy.hu 2020.02.20)

Vízfolyások

A Csepel-szigeten elterülő települést két nagy vízfolyás, a Duna és a Ráckevei-Soroksári-Dunaág fogja közre. A Duna itt mesterségesen befolyásolt, szabályozott folyószakasszal rendelkezik, melynek folyási sebessége 0,2–0,4 km/óra. A Soroksári-ág és a többi csatorna, például a Duna–Tisza csatorna vízjárása is mesterségesen befolyásolt. A vízháztartási viszonyokból következőleg csak a Duna vízhozama tekinthető állandó jellegűnek.

A Duna vízgyűjtő területe kiterjed a Dunántúli-középhegységből a Budai hegységre, Pilis és Visegrádi hegység részére, az Északi-középhegységből a Börzsöny, Cserhát, Nógrádi medence és a Gödöllői dombvidék részére, és az Alföld Duna-völgyi rendszerének kis hányadát is magába foglalja. A Közép-Duna vízgyűjtő területén a csapadék mennyisége közepes. A Dunán általában két árvíz hullám vonul le, az egyik a tavasszal a hóolvadás miatt, a másik pedig a kora nyáron az esőzések végett.

A Dunán a folyószabályozási munkálatok 1810 táján indultak, mellyel egy időben kezdődtek a gátépítési (árvízvédelmi) munkálatok is. Az érintett folyószakaszon az egyik legmarkánsabb változtatást a XIX. században a mederátmeteszések jelentették, 1860–1900 között a meder méretek szabályozása volt az elsődleges feladat.

A beavatkozások hatására a folyószakasz hossza mintegy 40%-kal csökkent, esése közel kétszeresére nőtt, megnövelve folyásának sebességét is, ami a víz mederbontó energiájának növekedésével járt együtt. Hatására egy erőteljes mederbeágyazódási folyamat indult meg. A Duna menti ártér bevédelését a szántóföldi művelés térhódítása tette szükségessé. A Duna bal partját Budapesttól Bajáig 154,122 km hosszúságú I. rendű töltés védi. A Duna balparti fővédvonala előtt a hullámtéren, több helyen II. rendű nyárigát húzódik.

A terület legnagyobb természetes „állóvízi jellegű erősen módosított vízfolyása” a Ráckevei (Soroksári) Duna-ág, mai arculatát az 1910–1926. évek között végrehajtott folyócsatornázás következtében nyerte el. A folyócsatornázást megelőző időszakban a Duna főágának számított és számos árvízi elöntés okozója volt. A munkálatok keretében az ág felső torkolatánál a Duna 1642 folyamkilométer szelvényében hajózsilip (1910–1914.), vízbeeresztő zsilip (1924–1926.) épült. Az alsó torkolatnál 1926–1928. között megépült a hajózsilip, a vízleeresztő zsilip és az erőmű. Az 1956-os jeges árvíz az erőművet és a tápszilipet is tönkretette. Jelenleg a Tassi hajózsilipen történik a közlekedés és a vízleeresztés is. A Ráckevei (Soroksári) Duna-ág a magyarországi Duna-szakasz második leghosszabb mellékága, az RSD az ország egyetlen komplex vízgazdálkodási rendszere. Egyrészt nemzeti jelentőségű hajóút, másrészt belvíz-, és tisztított szennyvíz befogadó, továbbá öntözővíz szolgáltató, valamint adottságainak köszönhetően nagy a rekreációs használata is. (OVF, 2015)

A Ráckevei-Soroksári-Dunaág (RSD) hossza 56 km, vízgyűjtője 1141 km² területű. Az 1908–1914 között épült Kvassay-zsilippel és az 1927-ben épült Tassi-zsilippel a Duna ág lezárható és a vízszint szabályozható, melynek esése 10–30 cm a zsilípek között, azaz csaknem teljesen állóvíznek tekinthető, vízcseréje emiatt lassú. A víz betáplálása a Dunából a Kvassay zsilipen keresztül történik, a betáplált víz mennyisége 550–750 millió m³/év (Csarkóné Kelemen és társai 2008).

Az RSD vízminőségét alapvetően a Duna aktuális vízminősége és az érkező vízpótlás mértéke határozza meg. A Duna alacsony vízállása esetén a Duna ág gyakorlatilag állóvízzé válik, amely a vízminőség jelentős romlásával jár együtt.

Szigetszentmiklós területén belül nincs természetes tó, sem állandó-, sem időszakos vízfolyás.

Állóvizek

A kistérségben nincs *természetes* tó, a tájképet jelentősen befolyásoló mintegy 45 tó kavicstermelés következményeként keletkezett. Ezeknek a tavaknak a vízminősége a használatától függően jelentősen különböző. Szigetszentmiklós közigazgatási területén kilenc bányató található:

- Bucka-tó,
- Kavicsos-tó (a tó déli fele),
- Kapcsos-tó,
- Hínárostó,
- Búvár-tó,
- Halnevelő-tó,
- Elsőhegyi-tó,
- Leshegyi-tó,
- Fövenykúti-tó.

A bányatavak a Fővárosi Vízművek Rt. ivóvízbázisainak hidrogeológiai védőterületén helyezkednek el (HÉSZ, 2012).

A Bucka-tavon kívül, a többi tó hasznosítása igen változatos (például a Kapcsos-tó teljesen nyaralókkal lett körbeépítve).

A tavak vízminőségi állapotát tekintve közepes és mérsékelt ökológiai potenciállal rendelkeznek. A Halnevelő-tó kivételével jó oxigéntartamúak. A trofitási fokot kimutató foszfor és nitrogénszármazékok értékei mindenhol eléri a jó állapotot. A növényvédőszer mennyisége mindenhol határérték alatt van. Nehézfémeket nem mutattak ki (kivéve a 2001-es higanyszennyezés után a Hínáros-tóban). Összességében a Bucka-tó kivételével a fizikai-kémiai állapot mindenütt jó, a Halnevelő-tó állapota pedig elfogadható. (Kerekes és társai, 2015)

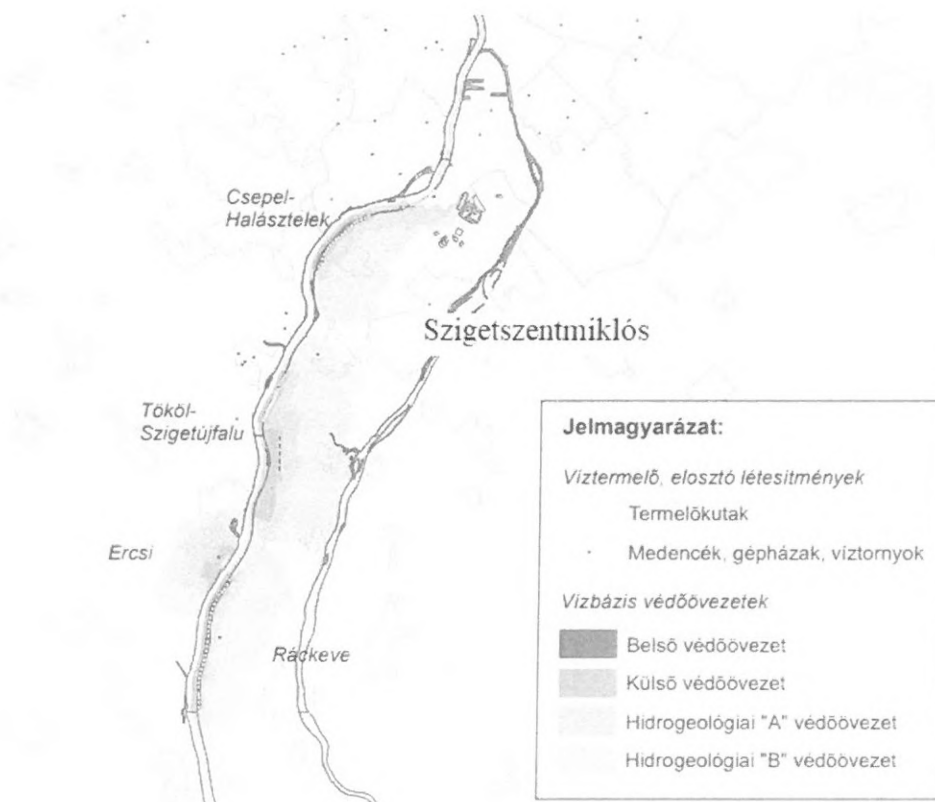
Felszín alatti vizek

A felszínalatti vizek szempontjából a Vízyűjtő-gazdálkodási Terv 2 (2015) Szigetszentmiklós területét sekély porózus feláramlással (sp.1.14.2), illetve porózus feláramlással (p.1.14.2) rendelkező területek kategóriájába sorolja.

A térség vízháztartásának vizsgálata szempontjából elsősorban a durvaszemcsés teraszkvics játszik szerepet. Feküjét mindenhol a felső-pannóniai összlet vízrekesztő, vagy kőzetlisztes agyag, agyagmarga rétegei alkotják. Fedője szintén finomszemcsés, kőzetlisztes, homokos folyóvízi hordalék, valamint szárazföldi, a homokliszt frakciónak megfelelő lösz és futóhomok. (Budai és társai, 2015)

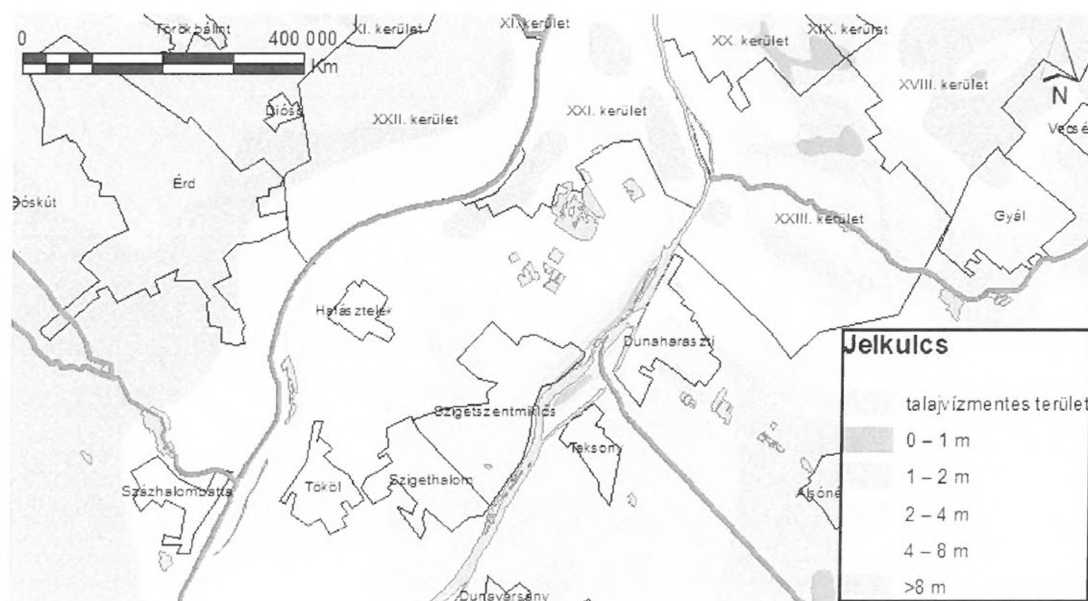
A talajvíz a kavicstestben helyezkedik el. Nyugalmi szintje általában nem éri el a fedőjében települő finomszemcsés üledékeket, legfeljebb nagyon magas Duna vízállás esetén. A kavicsszövet - mint az a vízföldtani szelvényeken is látható - sem térben, sem kőzettanilag nem teljesen homogén kifejlődésű. A kavicstesten belül szabálytalan eloszlásban finomabb szemcséjű, homok, kőzetlisztes, szórványkvicsos homok-lencsék is találhatók. A víztartó szivárgási tényezője $k = 2 \times 10^{-3}$ m/s, a fedő képződmények szivárgási tényezőjét $k = 5 \times 10^{-5}$ m/s. Mivel a folyóvízi üledékek felhalmozódása egy erodált felszínen következett be, így a fekvő vízrekesztő képződmények felszíne térben egyenlőtlenül tagolt (Budai és társai, 2015).

Szigetszentmiklós területe igen fontos a főváros vízellátása érdekében. A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról 1. §, 1. melléklete, mely a mai napig hatályos (2020.02.20) fokozottan érzékeny és kiemelten érzékeny felszín alatti területté nyilvánította. (net.jogtar.hu 2020.02.20). Szigetszentmiklóstól észak-nyugatra eső terület a Csepel-Halásztelek sérülékeny ivóvízbázis hidrogeológiai „B” védőövezetébe esik. Ebből adódóan a talaj- valamint a felszíni- és felszín alatti vizek szennyeződésének megakadályozása fokozott figyelmet érdemel. Közigazgatási területének egy része továbbá Tököl-Szigetújfalu vízbázis „B” hidrogeológiai védőidomán található (1.20.ábrára) (Házi és Gábor, 2011b).

1.20. Ábra: Szigetszentmiklós területéhez közel eső Hidrogeológiai védőövezetek térképi megjelenítése (www.vizmuvek.hu 2020.02.20)

Szigetszentmiklós területén a talajvízszint átlagos nyugalmi mélysége a belterület jelentős részén 2-4 m mélyen, míg a környező külterületeken 4–8 m mélyen húzódik (1.21. ábra). Kémiaailag kalcium-magnéziumhidrokarbonátos jellegű, de jelentős területen nátriumhidrokarbonátot is lehet találni. Keménysége általában 20–35 nk° (német keménységi fok) között van. Külső szennyezés nélkül – alapvetően a Duna vízminősége által befolyásolt, magas vas, mangán és nitrát tartalmuk van. A magas nitrát tartalom a lakossági és mezőgazdasági háttérszennyezés következménye (Házi és Gábor, 2011b).

1.21 Ábra: Talajvízszint nyugalmi mélysége a felszín alatti (mbfsz.hu 2020.02.20)

1.2.4 A lefolyást befolyásoló emberi beavatkozások áttekintése

Szigetszentmiklóson a fő problémát a csapadékvízből származó elöntések okozzák, illetve ritkán előfordulnak árvízi elöntések a település északnyugati részén. Az itt található kertes mezőgazdasági területeket árvízvédelmi töltés választja el a délre található településrészekről, ezáltal a lakóterületek, az ipari-kereskedelmi területek, illetve a szántók is védve vannak az árvíztől.

Csapadékvíz szempontjából a nagyfokú beépítettség és a lakosság helytelen magatartása, jelentősen hozzájárul az összegyülekező csapadékvizek mennyiségének növekedéséhez. Annak ellenére, hogy az Önkormányzat rendelettel tiltja a csapadék közterületre vezetését, sajnos a lakosság jelentős része az út menti árkokba vezeti a vizet, melyek ekkora terhelést nem bírnak. A csapadékvíz-elvezető hálózat a város egyes részein megoldja a vízelvezetést, ám nagyobb mennyiségű csapadékesemények során kapacitási hiányosságok lépnek fel.

Belvízvédelmi tapasztalatok

Szigetszentmiklós város közigazgatási területén belül nincsenek Közép-Duna- völgyi Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésében lévő belvízvédelmi műtárgyak, továbbá 1997-2020 időszakból nem áll rendelkezésünkre belvízvédekezési napi tájékoztató. Szigetszentmiklós város Önkormányzata által elrendelt belvíz védekezés sem volt. (Közép-Duna- völgyi Vízügyi Igazgatóság tájékoztatás, 2021. 03. 11.)

1.3 A település vízkárok általi veszélyeztetettségének meghatározása

A vízkárok elhárításához elsődleges, hogy összegyűjtsük a lehetséges károkról, a települést fenyegető veszélyekről szóló információkat. Ebből a célból a következőkben jellemzésre kerül a település árvíznek, belvíznek és egyéb elöntésnek való kitettsége és -kockázata. Ezek különböző tervdokumentációkban kerültek dokumentálásra. Belvíz és árvízveszély kockázat tekintetében (jelen dokumentum lezárásáig) releváns dokumentumok a következők:

- Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Terv 2 (2015). Kiadta: Országos Vízügyi Főigazgatóság
- Vízyűjtő-gazdálkodási Terv Duna részvízyűjtő (2016). Kiadta: Országos Vízügyi Főigazgatóság –
- Vízyűjtő-gazdálkodási Terv 1-10 Duna-völgyi-főcsatorna tervezési alegység Terv (2016) Kiadta: Országos Vízügyi Főigazgatóság
- 02.nmt.02 számú nagyvízi mederkezelési terv Duna Budapest déli közigazgatási határa [1628+450 fkm] – tassi-zsilip [1586+000 fkm] közötti szakasza (2014) (Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság)
- BM közlemény Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervéről. Hivatalos Értesítő 2016/14. Magyar Közlöny

A település csapadékvíz által okozott helyzetértékelése Szigetszentmiklós Csapadékvíz-gazdálkodási koncepció releváns kötetében került dokumentálva (DHI Hungary, 2016-2017).

1.3.1 Jellemző vízkár jelenségek, hidrometeorológiai és hidrológiai kockázatok

1.3.1.1 Árvíz kockázat

Szigetszentmiklóson a lakott területek csak kis része veszélyeztetett a vízkárok által. A település az északnyugati részén van kapcsolatban a nagy Duna ággal, ezáltal ezen a részen van kitéve árvízi veszélynek. A Ráckevei-Soroksári Duna-ág vízállása mesterségesen szabályozott, így a települést keleti irányból nem fenyegeti árvíz.

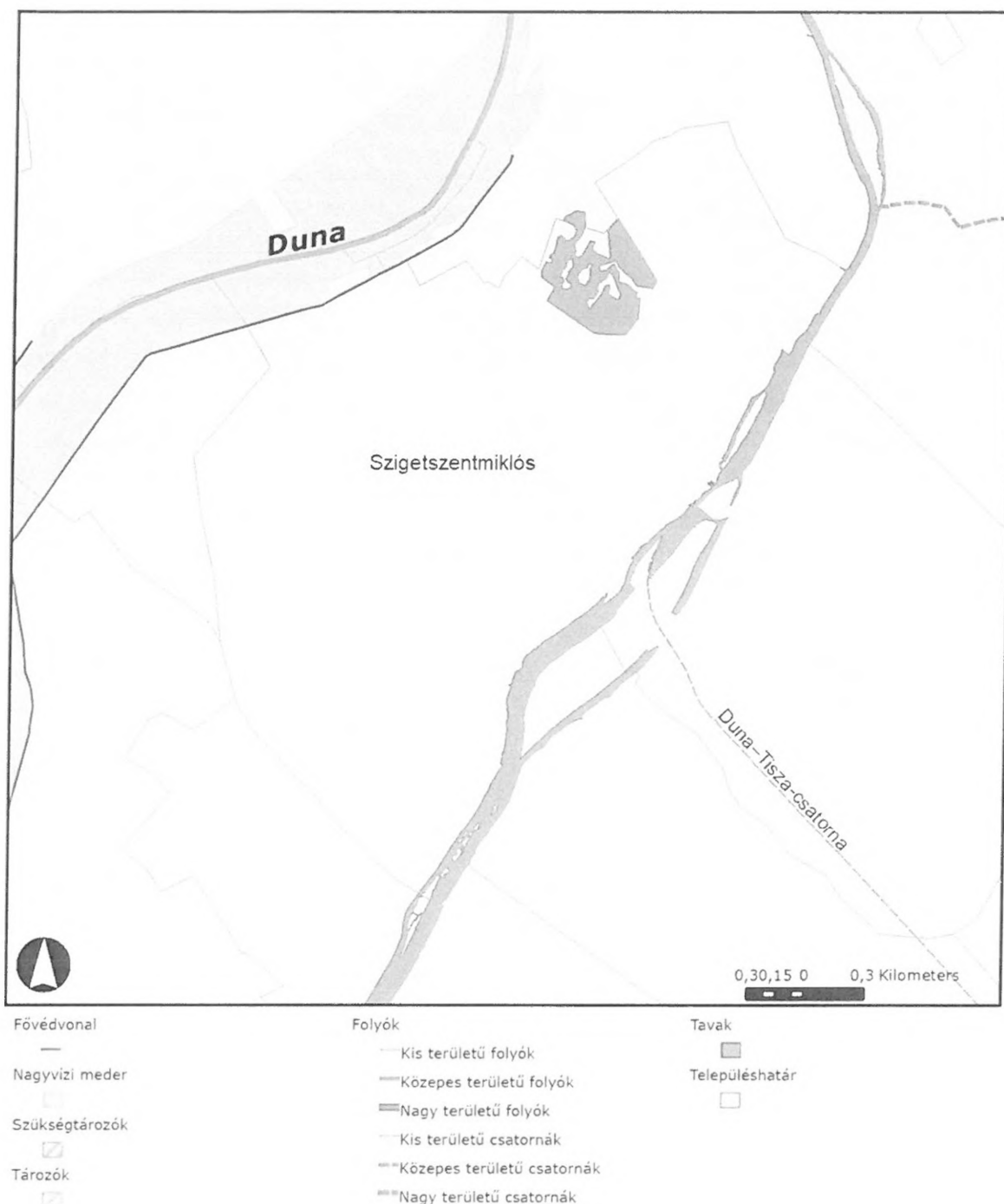
A közigazgatási terület Lakihegy nevű városrészén belül néhány épület az árvízvédelmi töltés mögötti területen helyezkedik el. A hullámtérben élők lakásállománya, illetve az itt élők ki vannak téve az árvíz okozta pusztítás lehetőségének (Kerekes és társai, 2015).

Az árvízvédelmi töltéstől északra fekvő terület besorolása ugyan „Kertes mezőgazdasági terület”, melyen belül az Mk3-as övezetben található, amely külön szabályt határoz meg az árvízi kitétség miatt: „Mk-3 jelű övezet területén figyelembe kell venni, hogy a nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által védett területek szerint a nagyvízi meder – ha nem minősül védett természeti területnek – természeti területként kezelendő. A természeti területen – a jogszerűen beépített területek, valamint vízjogi engedéllyel rendelkező építmények kivételével - tilos a vízfolyások hullámtérében új építmények elhelyezése.” (HÉSZ, 2012). A rendelet meghozása előtt épült ingatlanok azonban továbbra is ki vannak téve az árvízi fenyegetettségnek.

1.22. Ábra árvízvédelmi terület - Az árvízi töltéstől északra fekvő terület (Önkormányzati adatszolgáltatás – ortofotó)

Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatai alapján elmondható, hogy a településen szükségtározó nem található, árvízi fővédvonal pedig a korábban említett északnyugati részen védi a várost az elöntéstől. (1.23. ábra) (forrás: http://gis.teir.hu/teirgis_termeszeti_kornyezet/)

1.23. Ábra: Szigetszentmiklós területének bemutatása (http://gis.teir.hu/teirgis_termeszeti_kornyezet/ 2020.02.20)

KDVVIZIG – 02.02 számú Szigetújfalu-csepeli árvízvédelmi szakaszának hatásterületébe tartozik Szigetszentmiklós (1.24. ábra). A védelmi szakaszt érintő jelentősebb erősítési munkák 1952-55 között folytak. Közút épült az 54+105-59+955 és a 71+523-73+618 tkm szelvények közötti szakaszra. Padkázott töltés található a 45+150-48+150 tkm szelvények között, melyek magassága közel megegyezik az 1954. évi jeges árvíz szintjével, ami 2,5- 3,0 m-rel található a jelenlegi töltéskorona szintje alatt (Széll, 2014).

Az 1956. évi árvíz során háttöltéssel erősítették meg az 54+250 – 54+400 tkm szelvények között az erősen szivárgó töltésszakaszt. Jelenleg magassági hiány nincs a védelmi szakaszon (Széll S. 2014). Az 1984-89 évek

között az 52+650-59+950 tkm szelvények között végzett töltéserősítés keretében az 52+650-54+190 tkm szelvények között a töltés korona szélességét 4,0 m-re növelték. Vasbeton és parapetfal kialakítására került sor a magassági hiányok megszüntetése érdekében az 54+315–54+587 tkm szelvények között. Vegyes állományú védőerdőt (akác, nyár, fűz) telepítettek az 54+200-59+950 tkm szelvények között található anyaggödörök betöltött helyére átlagosan 40,0 m szélességben. További anyaggödör feltöltés történt 42+350–42+900 és a 43+440-45+500 tkm és az 52+650-54+190 tkm szelvények között (Széll, 2014).

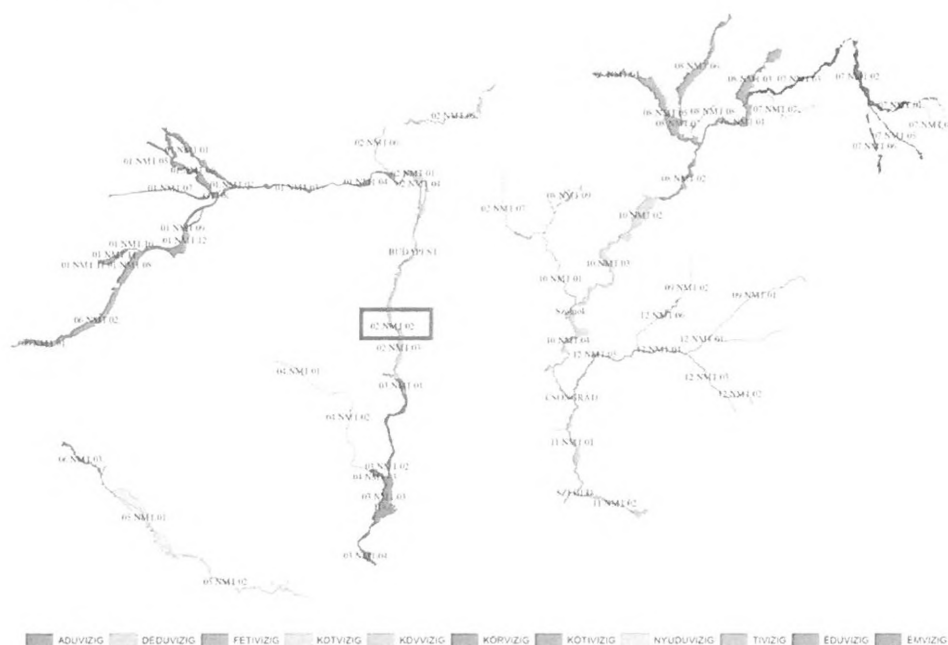
1989. évben a töltéserősítési munkálatok során az 59+300 - 59+405 tkm szelvények között a töltés vízoldal felőli részén a padka vízoldali élétől számítva a töltés rézsűben mért 15-19 m megtalálható volt az 1876. évi gátszakadás lezárásakor készített terméskő rakat. A terméskő rakat a töltésben maradt, de az árvédelmi biztonság helyreállítása érdekében a mentett oldalon a töltéskoronát 5,0 m-el megszélesítették, a mentett oldal felé pedig 1:4 rézsűhajlású nyomó padka került kialakításra az 59+245–59+415 tkm szelvények közötti szakaszon. (Széll, 2014).

A 2013. éven a Duna Projekt keretein belül a 48+500–50+564 tkm-ig a töltés korona szélességét 4 m-re, a töltésrézsű mindkét oldalát 1:3 arányúra bővítették ki. A rekonstrukció során az 59+955-62+550 tkm szelvények közötti szakasz, az előírásoknak megfelelően, MÁSZ +1 m szintre, 4 m koronaszélességgel, mindkét oldalon 1:3 rézsűhajlással került megépítésre. (Széll, 2014)

Budapest-Bajai 1.49. számú és a 1.48.9. számú Csepeli öblözet mentesített árterületének védelmét a 02.01. számú árvízvédelmi szakasz, a Tasstól Csepelig tartó 02.02-02.03. védelmi szakaszok, a 02.04. számú Kvassayzilipi védelmi szakasz és a Főváros 13.04. számú Pest-déli védelmi szakasza együttesen biztosítják (Széll, 2014).

A Dunaegyháza alatti, az Alsó-Duna-völgyi VIZIG kezelésében lévő területek a közös határ fölött védett részekkel összefüggésben és kölcsönhatásban vannak ármentesítési és védekezési szempontból. A felsőbb szakaszon esetleg kiömlő árvíz előntése a Dunavölgyi főcsatorna vonaláig szélesedhet és a természetes terepesés miatt a Duna-völgybe egészen Bajáig vonulhat le, ott súlyos helyzetet előidézve. Az alsóbb szakaszon esetleg kiömlő vizek a felsőbb öblözetek mögé is visszaduzzaszthat (Széll, 2014).

Az öblözet Szigetszentmiklóst magában foglalja, ennek kiterjedése a KDVVIZIG működési területén 819,0 km². Átlagos szélessége 23–30 km.

1.24. Ábra Országosan kijelölt 67 mederkezelési terv (piros négyzettel bejelölve 02 NMT 02, melybe Szigetszentmiklós település területe beletartozik (Széll, 2014, után módosítva)

Nagyvízi mederkezelési tervek

Az árvízzel veszélyeztetett területre a Nagyvízi Mederkezelési Terv rendelkezései korlátozásokat határoznak meg. Ezeket a szabályokat a településrendezési eszközök elkészítése során is tiszteletben kell tartani. A terv négy zónát különböztet el: elsődleges, másodlagos, átmeneti zóna, illetve áramlási holtter (1.25. ábra)

1.25. Ábra: A Nagyvízi Mederkezelési Terv zóna lehatárolása (forrás: KDVVIZIG hivatalos adatszolgáltatás)

A nagyvízi meder vezető sávjainak építési követelményei a 83/2014. (III. 14.) Kormányrendelet alapján kerültek meghatározásra. A rendelet kimondja, hogy az elsődleges vezető sávban új épület, illetve terepszint fölé emelkedő építmény elhelyezése, továbbá meglévő felújítása, átalakítása vagy bővítése nem megengedett. Az engedély nélküli építményeket el kell bontani, a nem megfelelő használatból származó lefolyási akadályokat fel kell számolni. A másodlagos vezető sávban a kormányrendelet 5. § (4) bekezdés a) –c) pontja szerinti építmények, rendezvények ideiglenes építményei legfeljebb 15 napig elhelyezhetők. Érvényes építési, illetve létesítési engedéllyel rendelkező építmény esetén felújítás, bővítés, átalakítás lehetséges, az alapterület növelése nélkül. Az épület a nagyvízi mederkezelési tervben előírt, biztonsági szintet is magában foglaló magasságú padlósínt alatt nem lehet körbe épített, azaz ebben az esetben lábakon kell, hogy álljon. Parti sávban a magán üdülőépületeket és a nem megfelelő használatból származó lefolyási akadályokat meg kell szüntetni, a nem megfelelő használatból származó lefolyási akadályokat fel kell számolni. Az átmeneti zónában a rendelet 2. és 3. pontja szerint létesíthető új épület vagy a terepszint fölé emelkedő építmény. A rendezvények ideiglenes építményei legfeljebb 90 napig helyezhetők ki. Meglévő üdülőterületen a beépítettség növelése nélkül (pl. egyidejű bontással) üdülőépület vagy a vízpartot használókat kiszolgáló kereskedelmi, szolgáltató létesítmény helyezhető el. A nagyvízi mederkezelési tervben előírt, biztonsági szintet is magában foglaló magasságú padlósínttel, lábakon álló építmény létesíthető. Az áramlási holtter nem vesz részt a nagyvízi hozamok vízzállításában. Meglévő üdülőterület beépítetlen telkén elhelyezhető új épület, a vonatkozó övezeti előírások keretei között. Az itt lévő létesítmények árvíz elleni védttségét biztosítani kell. Ebben a zónában fekvő építési övezetben az építési engedély és kezelői hozzájárulás nélkül épült létesítmények szükség szerint felszámolandók. (3. melléklet a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelethez)

A védekezési tevékenységről szóló tájékoztatók alapján Szigetszentmiklós a 02.03. számú Szigetújfalu-Csepeli árvízvédelmi szakasz mentesíti a Duna folyam árvizeitől. A védvonal a 70+511 fkm és 72+757 fkm

szelvényei között érinti a település területét. A 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 16. §-ának megfelelően a védvonalon a továbbiakban KDVVIZIG látja el a védekezéssel kapcsolatos feladatokat. KDVVIZIG vagyonkezelésében a 70+511 fkm és a 71+430 fkm között található a védvonal, majd a 71+430 fkm-től a II. Rákóczi Ferenc úton van a védekezési nyomvonal kijelölve, mely ingatlanjai nem KDVVIZIG kezelésben találhatók. A védvonal az adott szakaszon magassági és keresztmetszeti hiánnyal nem rendelkezik. Az árvízvédelmimű állapotát, valamint a védelmi szervezet felkészültségét az igazgatóság felelős vezetőiből álló bizottsága 2020. őszén ellenőrizte. A felülvizsgálatot követően megtartott ki értékelő értekezleten megállapításra került, hogy a véd képességet negatívan befolyásoló tényező feltárására nem került sor, az árvízvédelmi vonalak — beleértve a műtárgyakat is - funkcióik ellátására alkalmasak.

A területre jellemző jelenleg aktuális MÁSZ értékeket, a „rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet tartalmazza. A legnagyobb vízszint (LNV) térséghez tartozó paramétereit az alábbi 3. táblázat tartalmazza:

3. Táblázat A legnagyobb vízszint (LNV) térséghez tartozó paramétere

h (mBf)	Vízfolyás	Part	Fkm
102.150	Duna	Bal	1635 + 120
101.777	Duna	Bal	1633 + 214
102.105	Duna	Bal	1632 + 101
101.741	Duna	Bal	1631+ 556

ÁKK - Árvízi kockázati térképezés és stratégiai kockázatkezelési terv

Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK Irányelve az árvíz kockázatok értékelésének és kezelésének témakörét a tagállamok számára egységesen szabályozza. A végrehajtás feladatait Magyarországon a 178/2010 Korm. sz. rendelet határozza meg. A szabályozás értelmében a tagállamoknak előzetes kockázatbecslést, árvízi veszély- és kockázati térképeket, illetve az árvíz kockázat kezelésére, csökkentésére hozandó intézkedéseket kell kidolgozni. A projekt során készült előtétstérképek a geoportal.vizugy.hu weboldalon kerülnek publikálásra. A térképek a folyók menti ártéri öblözetek feltételezett töltésszakadásokból származó elöntési modelljeinek eredményei, melyek előzetes terveken és valószínűségeken alapulnak.

A projekt keretein belül készült térképeknek két típusa van: veszélytérképek (1.26. ábra), kockázat térképek (1.27. ábra). A veszélytérképek megmutatják a területek elöntésének, az elöntési vízmélységek várható előfordulási valószínűségét, a kockázati térképek pedig az elöntés által veszélyeztetett területek vagyoni, humán, ökológiai, örökségvédelmi kockázatát.

1.26. Ábra: ÁKK - Előtérkép az 1000 éves visszatérési gyakoriságú árhullámhoz
<https://geoportal.vizuqy.hu/elontes/> 2020.02.20)

Az 1000 éves visszatérési gyakoriságú előtérkép (1.28 ábra) főként a település nyugati és északi részén mutat elöntött területeket. Ezek a foltok a belterület határát átlépve néhol a lakóterületeket is veszélyeztetik. Az ATI-Sziget Ipari Parktól kezdődően északi irányban nagy számú ingatlan lehet érintett egy gátszakadásból fakadó havária helyzet esetén. A lakóterületek mellett ipari funkciójú területek is veszélyben lehetnek, kifejezetten a Csepeli út mentén létrejött ipari zónában.

1.27. Ábra: Részlet a Budapest-Bajai ártéri öblözet kockázati térképéből (forrás: https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/91E300E8-D5CC-44FD-8BD7-927528AF66D8/1-49_Budapest-Bajai_vagyoni_kockazat_webre.pdf)

A vagyoni kockázatot bemutató kockázat térképen látható, hogy jelentősebb értékű veszteséggel a beépített területeken, míg enyhébb mértékű károkkal a szántóföldeken kell számolni.

A bemutatott 1 ezrelékes valószínűségű árvízi esemény előfordulásához nem csak a rendkívül magas vízszint, de az árvízvédelmi gát átszakadása is szükséges lenne. Ebből az okból kifolyólag nagyon kicsi az esély arra, hogy ez a forgatókönyv valaha megvalósul. **Az ÁKK keretein belül a 30 és a 100 éves visszatérési gyakoriságú eseményekre készített elemzés nem mutat előntést Szigetszentmiklóstra.**

1.3.1.2 Belvíz esetén

Szigetszentmiklós város közigazgatási területén belül nincsenek Közép-Duna- völgyi Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésében lévő belvízvédelmi műtárgyak, továbbá 1997-2020 időszakból nem áll rendelkezésre belvízvédekezési napi tájékoztató. Szigetszentmiklós város Önkormányzata által elrendelt belvív védekezés sem volt ebben az időszakban. (Közép-Duna- völgyi Vízügyi Igazgatóság tájékoztatás, 2021. 03. 01) Szigetszentmiklós a 10/1997. (VII. 17.) KHVM az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló rendelet 2. számú melléklete szerint nem rendelkezik belvízvédelmi szakasszal.

1.3.1.3 Helyi vízkár esetén (kiszívfolyások/tavak árvizei)

Szigetszentmiklóst nem fenyegeti kiszívfolyásokból és tavakból származó helyi vízkár.

1.3.1.4 Egyéb azonosítható vízkár települési veszélyeztetettségi szinten

Szigetszentmiklóson a minimális árvízi fenyegetettség mellett a **csapadékeseményekből következő belterületi elöntések** fontos megemlíteni a veszélyeztető tényezők közül. A város hosszú évek óta küzd a nem kívánt helyeken megjelenő csapadékvizekkel. A mélyedésekben megjelenő víznek természetes és antropogén okai is vannak. Természetes adottság a domborzat egyenetlensége. A település mikrodomborzati adottságaiból adódóan (a település egyes részeire homokbuckás felszínformák jellemzők), a mélyedésekben könnyen megreked a víz. Az emberi beavatkozások is formálták a felszínt, melynek következtében nem csak a domborzat módosult, de a vízzáró

felületek aránya is megnőtt és az urbanizációs folyamatoknak köszönhetően továbbra is növekszik (lásd 1.2.1 fejezet). Az említett adottságok mellett az éghajlatváltozás is fokozza a probléma kialakulásának gyakoriságát és mértékének növekedését (heves, intenzív csapadék események, lásd 1.2.2 fejezet). Fő problémák között említhetjük a felszíni elöntéseket, melyek korlátozzák a közlekedést a közutakon, az ingatlanokban keletkező károkat, illetve az elvezetett csapadékvíz vízminőségének romlását.

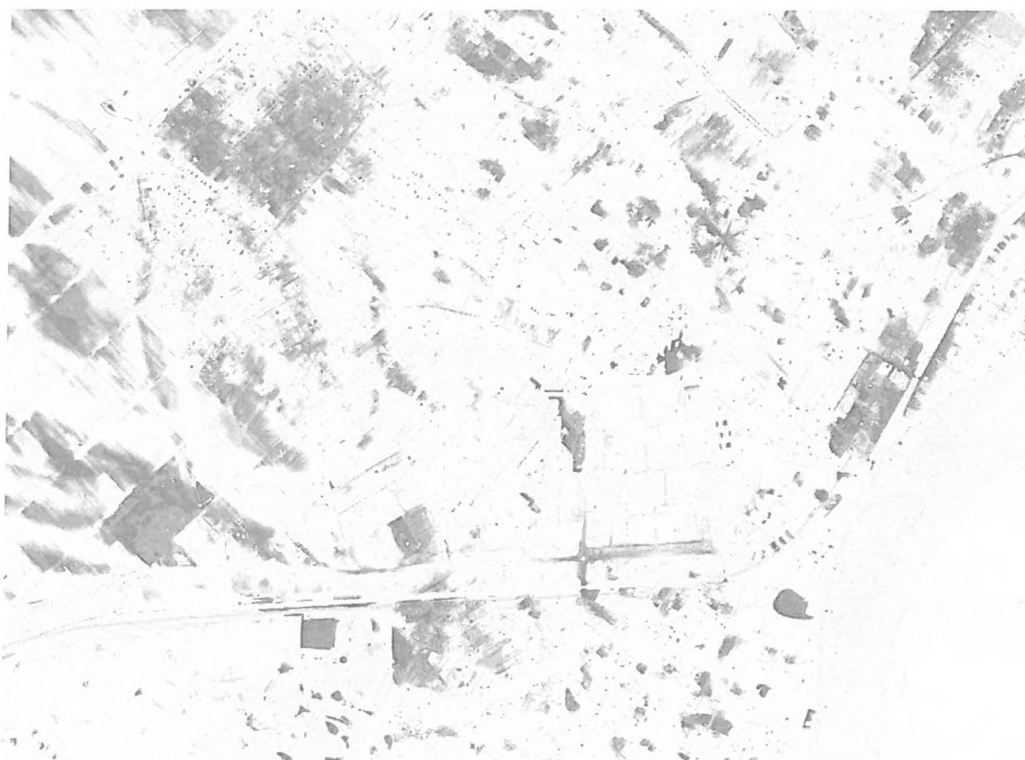
A vízelvezetés megoldására 1952 óta csapadékvíz elvezető hálózat üzemel. A rendszernek vannak zárt és nyílt elemei. A zárt rendszer hossza 37,2km, míg a nyílt árkok összesített hossza 52,4km (1.31. ábra). Előbbi főként a központi területekről, illetve az ÁTI Sziget Ipari Parkról vezeti el a vizet, melyet befogadja a Ráckevei-Soroksári Dunaág. A nyílt árkok nem alkotnak összefüggő hálózatot, főként helyben szikkasztják el a csapadékvizet. (DHI Hungary Kft, 2017)

A csapadékvíz-gazdálkodás és a vízkárok csökkentése fontos célja az önkormányzatnak. A rendszer működésének áttekintésére, a lehetséges megoldások megalapozására hidrodinamikai modell készült a hálózatról, melynek szimulációi napjaink és a klímaváltozás következtében a jövőben várhatóan kialakuló csapadékeseményeket is vizsgálták. Meghatározásra kerültek azon csapadékesemények, amelyek a rendszer teljesítőképessége szempontjából kritikusak (DHI Hungary Kft, 2016). Ezekre a csapadékeseményekre (4 éves visszatérési gyakoriságú 10 perces és 60 perces) részletes vizsgálatok készültek. Az elemzések kimutatták, hogy a vízelvezető hálózat hol túlterhelt és rámutattak a fejlesztések jövőbeli, hálózatra gyakorolt hatásaira is. A szimulációk 4 éves visszatérési idejű 10 perces, illetve 60 perces hosszúságú csapadékesemények hatását vizsgálják. Mindkét forgatókönyvnél jelentős hálózati túlterheltség figyelhető meg, ami a vezetékek telítettségén, illetve az aknák kiöntésén mutatkozik meg (1.28. ábra). Ezek azok a helyek, amelyek különös figyelmet érdemelnek mind üzemeltetési, mind tervezési szempontból, hiszen ezen gócpontok környezetében a hálózat kiöntése várható. Ezt fokozzák a domborzatból adódó lefolyástalan területeken összegyűlő víz, mely kritikus esetekben szivattyúzást is igényel.

1.28. Ábra: 10 perces 4 éves visszatérési gyakoriságú csapadékesemény hatása a csapadékvíz-elvezető hálózatra (Szigetszentmiklós csapadékvíz koncepció, 2016)

A vízvezetést nagyban nehezítik a település domborzati adottságai. A rendkívül kis lejtésű sík területet néhol kisebb dombok, „buckák” egészítik ki, melyek között mélyedések, lefolyástalan területek találhatók. A víz emiatt a mélyedésekben gyűlik össze és okoz problémát, amennyiben nem tud elszivárogni (1.29. -1.29. ábra).

1.29. Ábra: Felhőszakadás elemzés eredményeként megjelenő elöntésfoltok (DHI Hungary Kft. 2018)

1.30.Ábra Felhőszakadás elemzés eredményeként és pirossal jelölve a kapacitás problémákkal rendelkező cső szakaszok és aknák (DHI Hungary Kft, 2018)

Azóta a koncepció mentén tervek, sőt kivitelezés történt, azonban maradtak még beavatkozást igénylő területek. Ezek összességét a 2017-ben a teljes városra készült csapadékvíz-gazdálkodási koncepcióterv (DHI Hungary, 2017) összegzi.

A nagy csapadékokat érintő kritikus területek az utóbbi időben javultak a megelőzési beavatkozásoknak köszönhetően, de jelen vannak továbbra is olyan területek még, ahol szivattyúzásra van szükség (Szigetivízművek Nonprofit Kft. közlése alapján). Ezeket a területeket az alábbi 4. táblázat és 1.31 ábra mutatja tételesen:

4.Táblázat Problémás területek

Sorszám	Megnevezés
1	Gyári út Kauf-fer előtt
2	Csépi úti hévátvezetés
3	Diófa utca hévátvezetés
4	Kinizsi utca - Harcsa köz hevátvezetés
5	Kazinczy utca hévátvezetés
6	Ősz utca-Dobó István utca sarok
7	Botond utca
8	Határ út
9	Horgász utca
10	Május 1. sétány
11	Liget utca
12	Ősz utca
13	Rákóczi utca
14	Temető utca

1.31.Ábra: Csapadékvíz-elvezető hálózat és nagy csapadékokat érintő kritikus területek, ahol szivattyúzásra van szükség, ((DHI Hungary Kft: Szigetszentmiklós csapadékvíz koncepció, IV. jelentés 2017. március és Szigetivízművek hivatalos adatszolgáltatás)

Intenzív esőzés, ill. villámzivaterek esetén problémás területek, ahol igény esetén szükséges az összegyűlekezett csapadék elszállítása: (ezeket a veszélyeztetett utcákat az A térképmelléklet szemlélteti)

Árpád u.
Bánki D. u.
Botond u.
Dobó I. u.
Emese u.
Erkel F. u.
Géza F. u.
Határ u.
Horgász u.
Hunyadi J. u.
Lehel u.
Lidl Áruház Lehel u.

Ősz u.
Őz u.
Paptag u.
Rákóczi F. u.
Tamási Á. u.
Temető u.
Tököli u.
Boglya u. (Bucka)
Borz u. (Bucka)
Csépi u. (Bucka)
Erdősor u. (Bucka)
Fövény köz.

Héja u. (Bucka)
Horgász u.
Iparvágány u. (Bucka)
Írisz u. (Bucka)
Komp köz. (Bucka)
Lankás u. (Bucka)
Levél u. (Bucka)
Orgona u. (Bucka)
Pacsirta u. (Bucka)
Sas fiók u. (Bucka)
Sas u. (Bucka)
Széna u. (Bucka)

Széna u. (Bucka)

További megoldási javaslatként a vízelvezetés decentralizálása, a természetes viszonyokhoz igazodást a változásokhoz rugalmasan való alkalmazkodást célzó tervek is születtek. E megoldások között megjelennek az esőkertek, ideiglenes elöntési felületek, illetve a lakosság bevonásával a tetővízgyűjtő tartályok is. A lakosság szerepét fontos hangsúlyozni az elöntések kialakulásának és megoldásának kapcsán, hiszen a közutakon összegyűlő víz jelentős része magánterületekről folyik a közterületre, annak ellenére, hogy az önkormányzat rendeletben tiltja a csapadékvíz kivezetését a telkekről.

Az önkormányzat célja, hogy felkészüljön arra, hogy a jövőben várható növekvő terhelések következtében újabb területeken és szakaszokon tapasztalunk majd kapacitás problémákat. A vízkárok megelőzése érdekében a kijelölt mélyterületeket érzékeny területként kezeli, visszavezetve a rendezési tervbe. Ennek értelmében a természetes mélypontokat a hosszú távú városfejlesztéskor szem előtt kell tartani, ezen mélyterületek csapadékvíz-gazdálkodás szempontú hasznosítását meg kell oldani, például esőkertek, tározók, illetve szikkasztók létesítési lehetőségének vizsgálata mellett. (DHI Hungary Kft., 2017.). Megjegyzendő, hogy a csapadékvíz-koncepció felülvizsgálata 5 évente célszerű, így 2022 táján aktuális.

1.3.2 Települések veszélyeztetettségi alapon történő besorolása, szabályozási környezet

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolását a 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet határozza meg. A besorolás alapja legveszélyeztetettebb településrész. Azok a települések tartoznak erősen veszélyeztetett kategóriába, melyek a hullámtéren lakóingatlanokkal rendelkeznek, amelyet védmű nélküli folyók és egyéb vízfolyások mederből kilépő árvize szabadon elönthet. A közepesen veszélyeztetett kategóriába tartozó települések nyílt vagy mentesített ártéren fekszenek, és nem az előírt biztonságban kiépített védmű védi őket. Enyhén veszélyeztetett kategóriába tartoznak azok a települések, melyek nyílt vagy mentesített ártéren helyezkednek el, és előírt biztonságban kiépített védművel rendelkeznek. A rendelet alkalmazásában belvíz veszélyeztetett területnek azok az árvízzel kapcsolatos belvíz által veszélyeztetett területek minősülnek, amelyeket a felgyülemlett víz felszíni elöntéssel érinthet. A 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet 1. § (1) szerint A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolását a legveszélyeztetettebb településrész határozza meg. A jogszabály 1. § (1) a) kimondja, hogy a település erősen veszélyeztetett „A” kategóriába tartozik, ha a hullámtéren lakóingatlanokkal rendelkezik, illetőleg, amelyet a védmű nélküli folyók és egyéb vízfolyások mederből kilépő árvize szabadon elönthet. A fent hivatkozott rendelet besorolása alapján Szigetszentmiklós az erősen veszélyeztetett (A) kategóriába tartozik a jogszabály mai napon 2020.02.20) hatályos állapota szerint.

1.4 Védművek és védekezési lehetőségek

1.4.1 Árvízi védművek, védekezési helyek, lehetőségek

Szigetszentmiklós a 02.03. számú Szigetújfalu-Csepeli árvízvédelmi szakasz mentesíti a Duna folyam árveitől. A védvonal a 70+511 fkm és 72+757 fkm szelvényei között érinti a település területét. A 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 16. §-ának megfelelően a **védvonalon KDVVIZIG látja el a védekezéssel kapcsolatos feladatokat**. Igazgatóságunk vagyonkezelésében a 70+511 fkm és a 71+430 fkm között található a védvonal, majd a 71+430 fkm-től II. Rákóczi Ferenc úton van a védekezési nyomvonal kijelölve, mely ingatlanjai nem KDVVIZIG kezelésben találhatóak. A védvonal az adott szakaszon magassági és keresztmetszeti hiánnyal nem rendelkezik. Az árvízvédelmimű állapotát, valamint a védelmi szervezet felkészültségét az igazgatóság felelős vezetőiből álló bizottsága 2020. őszén ellenőrizte. A felülvizsgálatot követően megtartott ki értékelő értekezleten megállapításra került, hogy a véd képességet negatívan befolyásoló tényező feltárására nem került sor, az árvízvédelmi vonalak — beleértve a műtárgyakat is - funkcióik ellátására alkalmasak.

A területre jellemző jelenleg aktuális MÁSZ értékeket, a „rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet tartalmazza, melyet az alábbi 5. táblázatban mutatjuk be:

5. Táblázat: Szigetszentmiklós területére A területre jellemző jelenleg aktuális MÁSZ értékeket, a „rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet alapján

h (mBf)	Vízfolyás	Part	Fkm
102.150	Duna	Bal	1635 + 120
101.777	Duna	Bal	1633 + 214
102.105	Duna	Bal	1632 + 101
101.741	Duna	Bal	1631 + 556

1.4.2 Belvízvédelmi védművek, védekezési helyek, lehetőségek

A külterületi védművek az 1.2 pontban részletezésre kerültek. A külterületi védekezési tevékenységet a mű üzemeltetője végzi, ami a város területén az Közép Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság. Külterületi védekezési tevékenységet vagy beavatkozásokat célszerű az KDVVIZIG védelemvezetőjével vagy az általa kijelölt személlyel egyeztetve végezni.

A külterületi védekezés kritikus pontjai a vasútvonalat, vagy burkolt főutakat keresztező műtárgyak.

Felszíni elöntés, vagy felszíni elöntést eredményezhető magas vízállás esetén a legközelebbi befogadóképes vízfolyásba/ tározóba való bevezetés szükséges. Ha nincs közvetlen kapcsolata a mentesített területnek és a befogadónak, akkor ideiglenes árkokat kell létesíteni. Amennyiben a befogadóba történő gravitációs bevezetés

vízhozama nem elegendő, a gravitációs bevezetés helyett mobil szivattyús átemeléssel védekezhetünk. Ebben az esetben a gravitációs befolyást meg kell szüntetni, majd a bevezetés helyénél mobil szivattyús átemelést kell végezni. A mobil szivattyúk darabszámát és kapacitását az átemelendő vízmennyiség alapján határozhatjuk meg.

Szigetszentmiklós területén a belvízkárok nem jellemzőek. Tekintettel a mély talajvíz-szintre, a tározás kiépítése nagy intenzitású csapadékos időszakok elleni védekezésre megoldást jelenthet, tekintettel a talaj befogadóképességére. Vizes élőhely kialakítására a település adottságai nem alkalmasak.

1.4.3 Helyi vízkár elleni védművek, védekezési helyek, lehetőségek (kisvízfolyások /tavak árterei)

A belterületi csapadékvíz- elvezető rendszeren való védekezés az Önkormányzat feladatkörébe tartozik. Szakmai tanácsadásért az KDVIKIG védelemvezetőjéhez, vagy az általa kijelölt személyhez lehet fordulni (S-01 számú segédlet szerint).

A védekezést a B-1 számú átnézeti helyszínrajz segítségével lehet végezni. Kiemelt védekezést igénylő objektumok meghatározása (6. táblázat):

6 Táblázat: A Kiemelt védekezést igénylő objektumok listája

Név	Cím	
1. sz., 2. sz., 5. sz., 9. sz., 10. sz. és 12. sz. Védőnői Szolgálat	6411 Szigetszentmiklós	Dr. Lengyel Lajos u. 1.
3. sz., 4. sz., 6. sz., 7. sz., 11. sz. és 13. sz. Védőnői szolgálat	6411 Szigetszentmiklós	Posta köz 2.
8. sz. Védőnői szolgálat	6411 Szigetszentmiklós	Adótorony tér 6.
Városi Bölcsőde	6411 Szigetszentmiklós	Kossuth Lajos u. 02.
Városi Bölcsőde telephelye	6411 Szigetszentmiklós	Petőfi Sándor u. 125.
Városi Bölcsőde telephelye	6411 Szigetszentmiklós	Semmelweis u. 20.
Vackor Bölcsőde	6411 Szigetszentmiklós	Temesvári u. 16-22.
Városi Bölcsőde telephelye	6411 Szigetszentmiklós	Szent Miklós u. 8.
Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szigetszentmiklói Tagintézménye	6411 Szigetszentmiklós	József Attila tér 3.
Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szigetszentmiklói Tagintézménye	6411 Szigetszentmiklós	Kálvin tér 4/A
Önkormányzati Üdülő	6411 Szigetszentmiklós	Ádám Jenő sétány 89.
Kéktó Szabadidőpark	6411 Szigetszentmiklós	Diófa u. 3.
Csónakház	6411 Szigetszentmiklós	Rév sor 104.
Szigetszentmiklói Nagycsaládosok Egyesülete	6411 Szigetszentmiklós	Dr. Lengyel Lajos u. 1.
Szigetszentmiklói Ifjúsági Parlament	6411 Szigetszentmiklós	Dr. Lengyel Lajos u. 1.
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	6411 Szigetszentmiklós	Kéményseprők tere 1.
KMB iroda	6411 Szigetszentmiklós	Kéményseprők tere 1.
Vadgesztenye Szociális Intézmény	6411 Szigetszentmiklós	Kossuth Lajos u. 19.
KMB iroda	6411 Szigetszentmiklós	Gát utca 2.
Polgárőrség	6411 Szigetszentmiklós	Losonczy u. 09.
Családsegítő Iroda	6411 Szigetszentmiklós	Losonczy u. 09.
Városi Könyvtár és Községi Ház	6411 Szigetszentmiklós	Tököli út 19.
Szépkorúak Községi Háza (Nemzedékek Háza)	6411 Szigetszentmiklós	Váci Mihály u. 4.

Név	Cím	
Ádám Jenő emlékház	6411 Szigetszentmiklós	Árpád u. 29.
Helytörténeti gyűjtemény	6411 Szigetszentmiklós	Árpád u. 32.
Alkotóház	6411 Szigetszentmiklós	Erkel F. u. 15.
Sportcsarnok	6411 Szigetszentmiklós	Szebeni út 81.
1. sz., 4. sz. és 6. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Határ út 5.
2. sz., 5. sz. és 7. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Viola u. 1.
3. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Kinizsi utca 34/A
8. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Adótorony tér 6.
1. sz. és 3.sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Dr. Lengyel Lajos u. 3.
2.sz. és 4.sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Határ út 5.
5. sz. és 6. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Tököli u. 166.
8. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Adótorony tér 6.
3. sz. és 6. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Deák Ferenc u. 4.
1. sz. és 5. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Dr. Lengyel Lajos u. 1.
2. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Dr. Lengyel Lajos u. 3.
4.sz. és 7.sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Határ út 3.
9. sz. és 10. sz. Orvosi rendelő	6411 Szigetszentmiklós	Tököli u. 166.
Szigetszentmiklói József Attila Általános Iskola	6411 Szigetszentmiklós	Radnóti u. 6.
Szigetszentmiklói József Attila Általános Iskola telephelye	6411 Szigetszentmiklós	Csokonai u. 14.
Szigetszentmiklói Bíró Lajos Általános Iskola	6411 Szigetszentmiklós	Kossuth L. u. 11.
Szigetszentmiklói Bíró Lajos Általános Iskola telephelye	6411 Szigetszentmiklós	Kossuth L. u. 17.
Szigetszentmiklói Bíró Lajos Általános Iskola telephelye	6411 Szigetszentmiklós	Petőfi Sándor u. 5
Szigetszentmiklói Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	6411 Szigetszentmiklós	Szebeni út 81/B
Kardos István Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium	6411 Szigetszentmiklós	Tököli u. 30/A
Szigetszentmiklói Batthyány Kázmér Gimnázium	6411 Szigetszentmiklós	Csokonai u. 6-12.
Érdi Szakképzési Centrum Csonka János Műszaki Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája	6411 Szigetszentmiklós	Csonka J. u. 5.
Szigetszentmiklói Mentőállomás	6411 Szigetszentmiklós	Gyári út 13.
Orvosi Ügyelet	6411 Szigetszentmiklós	Határ út 5.
Akácliget Óvoda	6411 Szigetszentmiklós	Adótorony tér 6.
Napraforgó Óvoda	6411 Szigetszentmiklós	Kossuth Lajos u. 04.
Napraforgó Óvoda - Szivárvány tagóvoda	6411 Szigetszentmiklós	Sas u. 7/A
Napsugár Óvoda	6411 Szigetszentmiklós	Nap u. 2.
Csicsergő Óvoda	6411 Szigetszentmiklós	Posta köz 2.
Csicsergő Óvoda (konténer óvoda)	6411 Szigetszentmiklós	Váci Mihály u. 4.
Pitypang Óvoda	6411 Szigetszentmiklós	Szebeni út 81/C
Mocorgó Óvoda	6411 Szigetszentmiklós	Szent Miklós u. 8.
Szigetszentmiklói Konduktív Óvoda és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	6411 Szigetszentmiklós	Kálvin tér 4/A
Polgármesteri Hivatal	6411 Szigetszentmiklós	Kossuth Lajos u. 02.
Igazgatási Osztály kihelyezett irodája	6411 Szigetszentmiklós	Gát u. 2.
Adóhatóság	6411 Szigetszentmiklós	Ifjúság tér 4.
Népjóléti osztály, lktató, lrrattár	6411 Szigetszentmiklós	Kossuth Lajos u. 09.

Név	Cím	
Építési Hatóság és Gyámügy	6411 Szigetszentmiklós	Losonczi u. 01.
Községi iroda	6411 Szigetszentmiklós	Dr. Lengyel L. u. 5.
Szigetszentmiklói Szakorvosi Rendelőintézet	6411 Szigetszentmiklós	Viola utca 1.

A település belterületén a Homokhátság magas pontján való elhelyezkedése köszönhetően nincsenek belvízveszélyeztetett helyek, utcák.

1.4.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség elleni védekezési helyek, lehetőségek

Szigetszentmiklós nem rendelkezik egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség elleni védművel.

2. VÉDELMI FOKOZATOK ELRENDELÉSÉNEK SZABÁLYAI ÉS FELADATAI

2.1 Az elrendelés előzményei, információk

A védekezéshez elrendelt fokozatokról a vonatkozó jogszabályi környezet és a helyi viszonyok alapján kell dönteni. A belterületen az Önkormányzat védekezik. Az elrendelésekről a helyi védelemvezető, azaz a Polgármester dönt a rendelkezésre álló információk alapján.

A Polgármester a készülségi fokozat elrendeléséről, módosításáról vagy megszüntetéséről az KDVIKIG ügyeletét, a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot és a lakosságot köteles tájékoztatni. (M-1 és M-2. Számú melléklet alapján)

A megfelelő időben történő elrendelés érdekében folyamatosan figyelni kell a meteorológiai előrejelzéseket. Folyamatosan kapcsolatot kell tartani a vízkárelhárításhoz segítséget nyújtó szervezetekkel a kialakult és várható belvízi helyzettel kapcsolatban (KDVIKIG ügyelet S-01 segédlet szerint).

A helyi vízkárelhárítás feladatait - így a védekezési fokozatok elrendelését is - a szomszédos önkormányzatokkal (Halásztelek, Szigethalom, Tököl), az KDVIKIG-gel, a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal rendszeresen kapcsolatot tartva és egyeztetve kell elvégezni. A települési csapadékvíz- elvezető rendszer befogadónak állapotát javasolom egyeztetni a külterületi csatornahálózat üzemeltetőivel. (kapcsolattartó: Kiss Béla csatornaőr, telefonszáma: 30/633-8158)

A települési vízkár-elhárítás során védekezési ügyeletet kell tartani, mely során a naplővezetés kötelező. A védekezési napló hiteles elszámolási dokumentum, melyben rögzíteni kell a védekezés szempontjából minden lényeges eseményt. Rögzíteni kell az aktuális védelmi fokozat jelölésével a levezető rendszerek működését és a vízzel borított területek (becsült) kiterjedésének változásait (térképen bejelölve), a vízborítás aktuális értékét (kiválasztott ponton mért vízmélységet – ezt térképen jelölve), továbbá a szivattyúzott mennyiséget (vagy szivattyúzási időt) és a működtetett gépkapacitást és/vagy gép típusát, átemelt víz befogadó medrének vagy a

befogadó zárt csatorna megnevezését ugyanúgy, mint az ideiglenes tározásra felhasznált terület helyrajzi számát.
A védelmi napló vezetésének általános szabályait az S-05 számú segédlet tartalmazza.

2.2 Védekezési fokozatok

A védekezési fokozatok elrendelésekor célszerű a településen kialakult, könnyen megállapítható, ellenőrizhető tulajdonságokhoz kötni. A fokozat elrendelését a meteorológiai előrejelzések tudatában szabad elrendelni. Az Országos Meteorológiai Szolgálat hivatalos oldala a www.met.hu.

A meteorológiai tájékozódáshoz javaslok az alábbi oldalon kiválasztani a települést.
http://www.met.hu/idojaras/elorejelzes/magyarorszag_i_telepuleseket/.

A meteorológiai előrejelzéseket a **helyi védelmi vezető és védelemvezető helyettes mobiltelefonján a meteorológiai riasztási applikációt (OMSZ hivatalos applikációja: Meteora) telepíteni kell, így naponta többször** akár, de folyamatosan értesül a kialakuló meteorológiai helyzetről, valamint fokozat elrendelési/ megszüntetési szándék előtt is szükséges tájékozódnia.

I. fokú készséget kell elrendelni a településen, ha:

- A környező térrészekben telített a talaj
- Magas talajvíz- viszonyok alakultak ki
- A csapadékvíz- elvezető árkok vízzel telítettek
- Kisebb beavatkozások, figyelőszolgálat felállítása indokoltak
- A meteorológiai előrejelzések alapján enyhülés nem várható
- intenzív esőzés várható (lásd.5.táblázat)

II. fokú készséget kell elrendelni a településen, ha:

- Felszíni vízborítottság jelenik meg a területeken
- A csapadékvíz- elvezető árkok rendszeresen telítettek
- Kiépítetlen beavatkozások szükségesek (ideiglenes árkok, mobil szivattyúzás)
- felhőszakadás várható (lásd 5.táblázat)

III. fokú készséget kell elrendelni a településen, ha:

- A felszíni vízborítottság már értékes területeket veszélyeztet (lakóépületek, pincék)
- A csapadékvíz- elvezető árkok folyamatosan telítettek
- Intenzív, munkaidőn túli beavatkozások szükségesek
- különösen nagy felhőszakadás várható (lásd 5.táblázat)

Az elrendelési fokozatokat a vonatkozó jogszabályi környezet és a helyi viszonyok alapján kell tervezni. Az elrendelésről a helyi védelemvezető, azaz a Polgármester felelősen dönt a rendelkezésre álló információk alapján. A fokozatok kialakításában aránylag nagy a tervezői szabadság a gyakorlatban, de fel kell hívni a figyelmet a riasztás és előrejelzés jelentőségére. Jelen javaslat Szigetszentmiklós város területi viszonyait figyelembevételével készült.

A megfelelő időben történő elrendelés érdekében különösen **folyamatosan figyelni kell a meteorológiai előrejelzéseket**, de ugyanúgy a kialakult árhullámok esetében a jellemző és meghatározó vízmérce vízállásokat, az egyes folyószakaszok mentén kialakuló elöntés viszonyokat. Folyamatosan kapcsolatot kell tartani a

vízkárelhárításhoz segítséget nyújtó szervezetekkel a kialakult és várható árvízi helyzettel kapcsolatban (a KDVVIZIG ügyeletével).

Az árvizek kialakulása előtt a hidrometeorológiai és hidrológiai számítások és/vagy modellek alapján két információt különböztethetünk meg:

- riasztás: a vízgyűjtő terület felé haladó légköri képződményből várható csapadéktevékenység alapján történik.
- előrejelzés: a lehullott csapadék hatására a vízfolyás felső szakaszán kialakult (regisztrált) vízszint alapján az alatta lévő folyószakaszra számított vízszint /vízállásérték.

Riasztás

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) nyilvános honlapján (www.met.hu) általános élet és vagyonvédelmi célokat szolgáló figyelmeztető rendszert működtet. Figyelmeztető előrejelzést és riasztást a következő időjárási elemekre adnak ki:

- heves zivatar,
- felhőszakadás,
- szélleökés,
- ónos eső,
- hófúvás.

A veszélyjelző rendszer részét képezik azok a figyelmeztetések is, amelyekben a tartós, nagy mennyiségű eső, illetve hó előfordulásának lehetőségére hívjuk fel a figyelmet, amennyiben az esemény legalább egy átlagos magyarországi megyének megfelelő területen várhatóan jellemző lesz. Ezekhez a figyelmeztetésekhez riasztás nem kapcsolódik! A fent felsoroltak esetében a veszélyjelzés két lépcsőben valósul meg.

1. Első lépcsőben készül egy, az adott napra, valamint a következő napra szóló, szöveges és térképes formában is megjelenő figyelmeztető előrejelzés, amelyben a legvalószínűbb veszélyes időjárási események várt térbeli és időbeli alakulásának leírását találhatjuk meg.

2. Második lépcsőben, amikor a veszélyjelző meteorológus (a mérések, megfigyelések, modellek előrejelzései alapján) meggyőződik arról, hogy az időjárási feltételek adottak a figyelmeztető előrejelzésben már jelzett veszélyes időjárási események előfordulásához, akkor a bekövetkezés előtt általában 0,5 – 3 órával sor kerül a veszélyes időjárási eseményekre figyelmet felhívó, térképes formában megjelenő riasztás kiadására. A veszélyes időjárási esemény típusától, illetve az időjárási helyzettől függ, hogy már közvetlenül a veszélyes időjárási esemény kialakulása előtt pár órával, vagy éppen csak a veszélyes időjárási esemény kialakulásának felismerésekor adható ki a riasztás (https://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/omsz_veszelyjelzo_rendszer/).

Helyi vízkár szempontjából a heves zivatarra, felhőszakadásra, valamint a nagy mennyiségű esőre vonatkozó figyelmeztetések a lényegesek, melyek az alábbi összefoglaló 7. táblázatban láthatók.

7 Táblázat: Veszélyes időjárási események figyelmeztetési rendszere
(https://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/omsz_veszelyjelzo_rendszer/)

Veszélyes időjárási esemény	Jel	Veszélyességi szint rövid leírása
Zivatar	 1	Figyelem! Zivatar alakulhat ki. Elsődleges veszélyforrást a villámlás jelent, emellett esetenként szélerősödés, jégeső előfordulhat!

Veszélyes időjárási esemény	Jel		Veszélyességi szint rövid leírása
		2	Veszély! Hevesebb zivatarok kialakulására lehet számítani. A villámlások mellett kockázatot jelent a zivatarokat kísérő szél, jégeső is!
		3	Fokozott veszély! Heves zivatarok várhatók! A zivatarokat kísérő szél, jégeső is jelentős kockázatot jelent!
Felhőszakadás		1	Intenzív záporból, zivatarból rövid idő alatt 25-30 mm-t meghaladó csapadék hullhat.
		2	Intenzív záporból, zivatarból rövid idő alatt 50 mm-t meghaladó csapadék hullhat.
Eső		1	24 óra alatt több mint 20 mm csapadék hullhat.
		2	24 óra alatt több mint 30 mm csapadék hullhat.
		3	24 óra alatt több mint 50 mm csapadék hullhat.

Előrejelzés

Az ország folyóinak és tavainak a vízjárására vonatkozó, azok aktuális és várható állapotát jellemző hidrológiai információk közreadása az Országos Vízügyi Főigazgatóság Vízügyi honlapján történik, ahol könnyen áttekinthető térképes formában is elérhetőek az előrejelzések, az aktuális védelmi fokozatok továbbá az aktuális védekezéssel kapcsolatos hírek. A honlap www.vizugy.hu címen érhető el.

Árvízi előrejelzés időelőnye: Az árvízi előrejelzés kiadása és az esemény bekövetkezés közötti időtartam. (<http://www.ovf.hu/hu/vizrajzi-fogalomtar>)

Fokozatok elrendelése

A település vízkár-elhárítási készültégének elrendelésében jó támpont a mértékadó vízmérce alapján a VIZIG kezelésű árvízvédelmi szakaszokra elrendelt I., II., III. fokú árvízvédelmi készültségi szintek folyamatos figyelemmel kísérése. A különböző események lehetséges adott időbeli összeesésének valószínűségét vizsgálni kell. Önkormányzati védekezésben csak a csapadékvíz-károk okozta megelőzés és kárenyhítés jelentkezik, így itt is erre fókuszálunk.

A helyi vízkárelhárítás feladatait - így a védekezési fokozatok elrendelését is - a szomszédos önkormányzatokkal, a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal (KDVVIZIG), katasztrófavédelem egységeivel és vízgazdálkodási társulattal rendszeresen kapcsolatot tartva és egyeztetve kell elvégezni. A gyakorlatban az elrendelés fokozat Szigetszentmiklóson a II. és a III. fok, mivel a káresemény bekövetkezésének elhárítása általában gyors/azonnal beavatkozásokat igényel és aránylag nagy károkat okozhat. Különösen a csapadékeseményekből származó károk tekintetében a fontos így a II.–III. fokozat elrendelésének gyors ütemezése és a folyamatos meteorológiai előrejelzések figyelemmel kísérése.

A települési vízkárelhárításról mindenképpen naplót kell vezetni, rögzíteni kell benne a készenlét elrendelésének időpontját, a végzett munkákat és azok részletes leírását. A védekezési napló hiteles elszámolási dokumentum. A készültségi fokozat elrendelését, majd annak módosításait, illetve megszüntetését a be kell jelenteni a megfelelő intézményeknek (pl. VIZIG műszaki ügyelete)

2.2.1 Védekezési fokozatok árvízvédekezés esetén

A védekezési tevékenységről szóló tájékoztatók alapján Szigetszentmiklós a 02.03. számú Szigetújfalu-Csepeli árvízvédelmi szakasz mentesíti a Duna folyam árvizeitől. A védvonal a 70+511 fkm és 72+757 fkm szelvényei között érinti a település területét. A 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 16. §-ának megfelelően a védvonalon a továbbiakban KDVVIZIG látja el a védekezéssel kapcsolatos feladatokat. Az árvízvédekezést, az árvízvédekezési készülség fokozatainak feladatait, a rendkívüli készülséggel kapcsolatos intézkedéseket és a jeges árvíz elleni védekezést a 10/1997. (VII.17.) Kormány rendelet 12., 13., 14., 15., 16. és 17. § szabályozza. Az árvízvédekezési készülség egyes fokozatait (I., II. és III.) és az ezekhez tartozó intézkedések végrehajtását abban az esetben kell elrendelni, hogyha az adott folyó vagy folyószakasz vízállása elérte az adott fokozathoz tartozó értéket, és még további áradás várható. A fokozatok elrendelése a területileg illetékes Védelemvezető (VIZIG igazgató) a feladata és hatásköre.

A településeknek nem minden esetben kell készülségi fokozatot elrendelni, hiszen bizonyos nagyságú árhullámok esetén védekezési kényszer nem feltétlenül jelentkezik, de a védekezésre való intenzívebb felkészülés érdekében a készülségi fokozatok korábbi elrendelésére is sor kerülhet. Az elrendelt készülségi fokozatot célszerűen akkor lehet megszüntetni, amikor a vízállás a meghatározó vízmércén az adott fokozatra megállapított érték alá csökkent és további apadás várható, illetve a készülség elrendelésének oka megszűnt. Árvíz esetén a vízkárelhárítási készülségi fokozatot a felsőbb szakaszokon, kapcsolódó vízfolyásokon előrejelzett vízszint értékhez kell rendelni. Szigetszentmiklós város esetében a felsőbb Duna szakaszon a Budapesti (Vigadó-téri) elrendelő vízmérce fokozatai a mértékadók (2.1. ábra).

Vízmérce adatai	
Vízfolyás:	Duna
Szelvény:	1646.500 fkm
Vízmérce név:	Budapest
Vízmérce nullpont:	94.970 mBf
LKV:	33 cm
LNV:	891 cm
I. készülségi szint:	620 cm
II. készülségi szint:	700 cm
III. készülségi szint:	800 cm
Területi igazgatóság:	KDVVIZIG (Budapest)

2.1.Ábra: A budapesti (Vigadó-téri) elrendelő vízmérce adatai és készülségi fokozatai (www.vizugy.hu)

Szigetszentmiklós a 10/1997. (VII. 17.) KHVM az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló rendelet 2. számú melléklete szerint nem rendelkezik belvízvédelmi szakasszal, tehát a településen belvízvédelmi mű nincs, belvíz észlelésére nem került sor, ennek megfelelően belvízvédelmi fokozatok bevezetése nem szükséges a településen.

2.2.2 Belvíz esetén

Szigetszentmiklós város közigazgatási területén belül nincsenek Közép-Duna- völgyi Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésében lévő belvízvédelmi műtárgyak, továbbá 1997–2020 időszakból nem áll rendelkezésünkre belvízvédekezési napi tájékoztató. Szigetszentmiklós város Önkormányzata által elrendelt belvív védekezés sem volt ebben az időszakban. (Közép-Duna- völgyi Vízügyi Igazgatóság tájékoztatás, 2021. 03. 11.)

2.2.3 Helyi vízkár elhárítás esetén (kisvízfolyások/tavak árvizei)

A településen nem található kisvízfolyás, a helyi bányatavak árvizeinek észlelésére nem került sor, nem várható ebből kockázat, így effajta helyi vízkár elleni védekezés, ennek megfelelően helyi vízkárelhárítási fokozatok bevezetése nem szükséges.

2.2.4 Egyéb azonosítható települési veszélyeztetettség esetén

Egyéb veszélyeztetettség (mint például talajleemosódás) és abból származó veszélyhelyzet nem releváns, így nincs elrendelő fokozat sem.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT VÉDELMI FELADATAI

A védelmi tervben javaslatot kell tenni a védelmi szervezet kialakítására. Ennek minimális felépítése:

- Védelemvezetés
 - Védelemvezető (érvényben lévő jogszabályok a polgármester) és helyettese
 - Szakaszvédelem vezető(k)
 - Műszaki ügyelet
- Adminisztráció: például irodai szakcsoport
- Logisztika: pl. Logisztikai szakcsoport
- Szociális ellátás: például .ehelyezési és élelmiszer ellátó szakcsoport

A védekezési tevékenységről szóló tájékoztatók alapján Szigetszentmiklós a 02.03. számú Szigetújfalu-Csepeli árvízvédelmi szakasz mentesíti a Duna folyam árvizeitől. A védvonal a 70+511 fkm és 72+757 fkm szelvényei között érinti a település területét. A 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 16. §-ának megfelelően a védvonalon a továbbiakban KDVVIZIG látja el a védekezéssel kapcsolatos feladatokat. Jogszabály szerint a védekezési tevékenység során az KDVVIZIG műszaki szakirányítást végez a polgármester részére nyújtott segítség keretében, mely segítségnyújtás döntéshozatalt nem, de annak támogatását lehetővé teszi. Az KDVVIZIG kapcsolattartóit az S-01 számú segédlet tartalmazza, az önkormányzat feladatköreit védekezésben pedig az S-2 segédlet kitöltött táblázata.

Az önkormányzatok védelmi szervezet jogszabályban meghatározott feladatait az S-10 számú segédlet tartalmazza.

4. CSELEKVÉSI PROGRAM

A településen található árvízvédelmi vonal állami tulajdonú. A védekezési feladatok ellátásáért a Közép-Duna völgyi Vízügyi Igazgatóság a felelős, így Szigetszentmiklós város Önkormányzatának operatív árvízvédelmi feladatai nincsenek.

A csapadékvízzel kapcsolatos védekezés felelős vezetője a Polgármester, mint védelemvezető vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt személy (védelemvezető) aki a védekezést személyes felelősséggel irányítja és vezeti (lásd S-02 Segédlet).

A védelemvezetőt munkájában a védelemvezető helyettes és szükség esetén szakcsoportok segíthetik. Minden a védekezés végrehajtását érintő lényeges intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve oda érkezik.

A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések utasítások kiadója, a végrehajtás számon kérője, döntései szakmai megalapozására kérheti az KDVVIZIG műszaki segítségnyújtó kirendelését, és annak szakvéleményét. (S-01 segédlet)

A Vízügyi Igazgatóságtól az önkormányzati védekezéshez kirendelt műszaki irányító nem veszi át a Védelemvezető (polgármester) feladatát, felelősségét, de szakmai tudásával segít felelősségteljes, műszakilag megalapozott döntést hozni.

Az Önkormányzat köteles védekezni a közterületről származó csapadékvíz által okozott károk elkerülésére, és a védekezés alatt a védekezésben szerepet játszó művekben keletkező károkat kezelni és a védképességet a tulajdonos/fenntartónak kell helyreállítani.

A védekezési időszak feladatait képezik

- A védekezésre való felkészülés (részletesen lásd 5.fejezet)
- Az operatív védekezés (részletesen lásd 11.fejezet)
- A védekezés megszűnését követő intézkedések

4.1 A felkészülési időszak feladatai és preventív jellegű beavatkozások

- Tájékozódás a vízkár-elhárítási eseményt megelőző, azt kiváltó hidrometeorológiai és hidrológiai helyzetről, eddigi tapasztalatok kiértékelése
- A vízkár-elhárítási feladatok zavartalan ellátása érdekében a védekezést megelőző felkészülési időszakban el kell végezni a védelmi terv felülvizsgálatát és aktualizálását évente rendszeresen
- Az önkormányzati védelmi létesítmények, védelmi gépek, *különösen az eszközök állapotának ellenőrzése, és a szükséges preventív jellegű beavatkozások elvégzése,*
- Töltések, vízviszatarató depóniák, medrek, és beavatkozási helyek kaszálása a jelenségek megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében: amennyiben az Önkormányzat a KDVVIZIG-et tudja segíteni az állami védmű fenntartásában
- A árkokból, medrekből a víz levezetését és beszivárogatást gátló akadályok eltávolítása
- A töltéskoronák, depóniák, valamint a beavatkozási helyeket és védvonalakat megközelítő utak járhatóságának biztosítása Önkormányzati eszközökkel segítve a KDVVIZIG-et
- a csapadékvíz-átemelők rendszeres felülvizsgálata, azok valamint a csatornahálózat és egyéb szikkasztásra, és víztározásra alkalmas terek, műtárgyak, üzem- és funkcióellátó képességének biztosítása
- Védelmi eszközök- (világító eszközök, kéziszerszámok, stb.), anyagok, gépek (szivattyúk, aggregátorok; stb.) meglétének ellenőrzése
- Hírközlés és adattovábbítás módjának megszervezése
- riasztási rendszerek mobil applikációinak rendszeres update-je a mobiltelefonon

- Védelmi szervezet és a védekezésben részt vevők értesítése riasztása
- Vízugyűjtőn elhelyezkedő ipari, mezőgazdasági és vízgazdálkodási létesítmények riasztási, értesítési, kárelhárítási terveinek áttekintése, kapcsolódó intézkedések megfogalmazása
- Lakosság rendszeres tájékoztatása, reziliencia és felkészültség építés jegyében kampányok és oktatások több szinten

4.2 A védekezési időszak főbb feladatai

- Tájékozódás a kialakult és várható vízkár-elhárítási eseményekről, az előre jelzett tetőző vízszintekről csapadékelőrejelzésekről és a várható elöntési helyzetekről
- A készültségi fokozat elrendelése, figyelőszolgálat megszervezése
- A vízkár-elhárítási szervezet mozgósítása és kirendelése
- Szükség esetén műszaki és technikai segítségkérés
- Az érintett lakosság, az államigazgatási szervek és a gazdálkodó szervezetek tájékoztatása
- Védelmi napló vezetése, események dokumentálása és jelentések elkészítése (napi jelentés készítése M-3 számú melléklet szerint)
- A munkavégzés (különösen az éjszakai) feltételeinek biztosítása (ellátás, logisztika, üzemanyag, WC, oltások stb.), ha azt a helyzet megköveteli
- Baleset és munkavédelmi oktatás
- Védekezési beavatkozások végrehajtása
- Ha valószínűsíthető a beavatkozások esetleges sikertelensége a mentés-kiürítés megszervezése
- Fontos felhívni a védekezők figyelmét, hogy a szivattyúzás intenzitását, időtartamát szakember bevonásával szabad meghatározni, valamint az ideiglenes vízborításra kijelölt terület tulajdonosát tájékoztatni kell (Egyes esetben célszerű teljes mértékben kerülni a pincéből való szivattyúzást!)

4.2.1 Tájékoztatási kötelezettségek

Az önkormányzatnak a helyi vízkár-elhárítást érintő határozatairól, valamint a napi jelentéseiről tájékoztatási kötelezettsége van a következő szervezeteknek:

• KDVIKIG központi ügyelet:	titkarsag@kdvvizig.hu
• KDVIKIG III. Szakasz-mérnöksége:	szakasz3@kdvvizig.hu
• Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság:	pest.titkarsag@katved.gov.hu
• Pest Megyei Védelmi Bizottság:	bkmvb@bacs.gov.hu

A napi jelentést a tárgynapot követő reggel 8 óráig meg kell küldeni.

4.2.2 A Polgármester, mint védelemvezető védekezési feladatai

- Szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, befogadását és visszatelepítését
- Szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását
- Halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a település szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjét és a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét
- A hivatásos katasztrófavédelmi szerv szakmai iránytatása mellett irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet
- A polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi

- A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását
- Együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában

A település a védekezést lehetőség szerint saját hatáskörben végzi. A bevonható állományt képezik az önkormányzati közalkalmazottak, közfoglalkoztatottak és az önkéntesek. A közerő létszámot a helyi vízkár-elhárítási fokozatokhoz kell igazítani. Az önkéntesek bevonására figyelemfelhívó nyomtatványokat kell elhelyezni a település fontosabb objektumaihoz. A védekezést végzők létszám nyilvántartását az M-4 számú melléklet szerint kell dokumentálni.

Amennyiben a szakmai- vagy a technikai lehetőségeket a védekezés meghaladja, úgy a Közép Duna-völgyi Vízügyi Igazgatósághoz, valamint a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz kell fordulni. (S-01 számú segédlet)

4.2.3 A védekezés megszüntetését követő főbb feladatok

- A védekezés során kialakított ideiglenes védművek felmérése, dokumentálása, átvezetése a védelmi tervbe
- Állandó vagy megmaradó védvonalak felülvizsgálata és helyreállítása
- Az ideiglenes védművek visszabontása (homokzsákürítés, ártalmatlanítás, deponálás stb.)
- Védelmi eszközök, felszerelések karbantartása, raktározása, az induló készlet visszapótlása
- Védekezési költségek elszámolása
- Összefoglaló jelentés készítése
- Védekezési tapasztalatok kiértékelése, fejlesztési igények megfogalmazása
- A vízkár-elhárítási terv aktualizálása a tapasztalatok alapján

4.3 A védekezés megszűnését követő főbb feladatok

- A védekezés során kialakított ideiglenes védművek felmérése, dokumentálása, átvezetése a védelmi tervbe
- Állandó vagy megmaradó védvonalak felülvizsgálata és helyreállítása
- Az ideiglenes védművek visszabontása (homokzsákürítés, ártalmatlanítás, deponálás stb.)
- Az ideiglenes elöntési területek felmérése, naplózása
- A leginkább érintett vízelvezető rendszerek működésének kiértékelése
- Védelmi eszközök, felszerelések karbantartása, raktározása, az induló készlet visszapótlása
- Védekezési költségek elszámolása
- Összefoglaló jelentés készítése
- Védekezési tapasztalatok kiértékelése, fejlesztési igények megfogalmazása
- A vízkár-elhárítási terv aktualizálása (hidrometeorológiai helyzet, beavatkozási helyek, elöntési határvonalak és kialakult vízmélység, védképesség és ellenállóképességet növelő évi cselekvési programok áttekintése, valamint engedélyes-kiviteli tervek és megvalósulások számba vétele, eszköz anyag igény-korrekció stb.)

5. VÉDEKEZÉSI IDŐSZAKON KÍVÜLI FELADATOK

5.1 Felkészülés a védekezésre, preventív beavatkozások

A sikeres védekezés elsőrendű feltétele a védművek kiépítése, fejlesztése, védképes állapotban való fenntartása, tehát a preventív védekezés! A településeken jelentkező károk nagysága nagymértékben csökkenthető, ha az önkormányzatok a helyi vízkár megelőzéséhez szükséges beavatkozásokat – a belterület vízrendezését – tudatosan megvalósítják. Lényeges, hogy az ismert védekezésre alkalmas helyszíneken meg kell előzni a beavatkozások ellehetetlenülését. A rendezési tervben, ahogy azt az országos szabályozás is kiemeli, biztosítani kell az ideiglenes védművek, árapasztók, felvonulási utak stb. nyomvonalán a beépítési tilalmat. Törekedni kell a helyi vízkár, jelen esetben a csapadékvízzel kapcsolatos problémák településrendezési feladatokban való integrálására (lásd Master Plan alkalmazása, illetve annak időszakos- pl. 4-5 évei felülvizsgálatára).

Az önkormányzat képviselőtestülete hivatott döntést hozni – ismerve a település vízkár problémáit – a szükséges vízrendezési beruházásokról, ehhez biztosítani a pénzügyi-gazdasági alapot, gondoskodni az elkészült művek fenntartásáról. *Helyes építési műszaki követelményeket* kell rendelni a területhasználatokhoz (pl.: mélygarázsok, pincék építése, padlószintek, zárt szennyvízgyűjtő medencék vízzáró módon történő kialakítása, elektromos bekötések körültekintő kialakítása stb.) és *településrendezési* tervekben a megfelelő övezeti besorolást kell megadni, illetve a hosszútávú, a település vízkár-prevenció jegyében a *település rezilienciájának (ellenállóképességének) növelésére*. A védekezések során helyi vízkár vagy belterületi vízelvezetés esetén gyakori probléma a vízelvezető rendszer hiánya, a csatornák, útárkok fenntartásának elmaradása, csapadékvíz elvezető rendszerek alulméretezettsége, rossz műszaki megoldása, karbantartási elmaradások. Mindezek megoldása, kezelése a jogszabályi előírásoknak megfelelően az önkormányzatok feladata. Mindezek mellett Szigetszentmiklóson is, mint sajnos országos viszonylatban se működik a felkészülési időszakot segítő (városi) *környezeti monitoring rendszer*. Ennek szakszerű kialakítására törekedni kell, mert ez az események kiértékelésére a védekezési naplók mellett ez adja a szakszerű és objektív kiértékelési alapot (pl. *megfelelő minőségű csapadékmérés* – 2 perces időközben regisztrált csapadékesemények a városi hidrológiai folyamatok leírására).

5.2 A védképes állapot fenntartása

A felkészülés időszakában a már meglévő belterületi vízelvezető műveken az éves rendszeres fenntartással biztosítani kell a kiépítési vízhozam kiöntésmentes levezetését. A szivárogtató árkokból el kell távolítani szivárogtatást gátló belekerült hulladékot.

Biztosítani kell a csapadékvíz átemelő telepek/szivattyúk üzemképességét. A belterületen lévő tározási kapacitásokat, az ideiglenes tározásra meghatározott területen is a tározó térfogatot szabadon kell hagyni, annak 50%-os feltöltődés után haladéktalanul meg kell kezdeni annak teljes tározási kapacitásának visszaállítását. Mennyiben erre nem tud sorra kerülni, akkor a jelen tervben csak a tengelyes szállítást kell előtérbe helyezni. Azonban ezt csak önkormányzati határozattal módosítható.

Az önkormányzati védelmi létesítmények, védelmi gépek, eszközök állapotát minden évben legalább egyszer – ősszel – ellenőrizni szükséges, és a megállapított hiányosságokat sürgősen meg kell szüntetni. Az ellenőrzés során célszerű a belterülettel határos külterületeken bekövetkezett változásokat is figyelemmel kísérni (művelési ág

változás, bányaterületek nyitása, vizes előhelyek létesítése, stb.), a mélyfekvésű, beépített területek talajvízszint változását feltárni. Javasolt a szomszédos Önkormányzatok, az illetékes Vízügyi Igazgatóság képviselőjének és egyéb érintetteknek a meghívása is az ellenőrző bejárásokra. A bejárásról jegyzőkönyvet kell felvenni, a szükséges intézkedésekre a felelősök megjelölésével „Intézkedési tervet” kell készíteni.

A helyi vízkár-elhárítási feladatok zavartalan ellátása érdekében a védekezést megelőző felkészülési időszakban kell elkészíteni a védelmi terv felülvizsgálatát és aktualizálását.

Az állandó védműveken a tervezett karbantartási feladatok elvégzése, a létesítmények jó karban tartása, a megmaradó ideiglenes védművek/depóniák védképes állapotának megőrzése a védelmi eszközök, gépek (pl. szivattyúk és szerelvényeik, aggregátorok, világító eszközök stb.) anyagok, karbantartása szükséges.

5.3 A védetség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések

A belterületen jelenleg kb. 40 km szikkasztó, lefolyástalan árok végzi a lehullott csapadék összegyűjtését. Heves nyári záporok, vagy tavaszi, vízzel telített talajra érkező csapadékhatalmas a településen belül is telítést eredményez az árkokban.

A gravitációs viszonyok nem teszik lehetővé a város teljes belterületi árkainak felszíni befogadóba való bekötését. A talajvízkészletek megtartása érdekében is a **csapadékvizek helyben tartása** lehet a város számára a megoldás a **klimaváltozás elleni küzdelemben, a reziliencia (ellenállóképesség) fejlesztésében**.

Záportározó, vagy záportározók létesítésére, illetve egyedi zöld infrastruktúra megoldásokban rejlő ideiglenes tározási kapacitások kiépítésére szükség van hosszú távon, valamint a rendszerhez kapcsolódó árkok rekonstrukciójára külön tanulmányterv készítése indokolt lehet.

2017 folyamán elkészült Szigetszentmiklós város csapadék hálózati koncepcióterve, a Master Plan. A munka célja olyan korszerű csapadék-és szennyvíz-gazdálkodási koncepció megalapozása volt, amely segítségével nemcsak a hálózat jelenlegi állapotának kiértékelése lehetséges, hanem a fejlesztési tervek kielemezhetők, és költség- és időhatékony rekonstrukciós tervek hozhatók létre. A csatornahálózati Master Plan során olyan egyedi dokumentum született, ami a hosszútávú stratégiai tervezést, a hálózatfejlesztési beruházások végrehajtását támogatja jelenleg is, és információkat szolgáltat a döntéshozatal folyamatában. A munka a modern, digitális adatfeldolgozás, hidrológiai és hidraulikai modellezés és monitoring alkalmazásával készült el. A városi csapadékcatornázás koncepcióterve nem korlátozódott csak magára a csatornahálózatra, hanem magába foglalta a csapadékvízzel kapcsolatos összes jellemző környezeti és épített jellemzőket. A munka során számos elemzés készült, mely hálózat kapacitás elemzésével, a csővezeték túlterhelésének és az aknák kiöntéseinek kimutatásán alapul. Az elemzések kimutatták, hogy több olyan érzékeny terület van, ahol mindegyik vizsgált forgatókönyvre (több jellemző csapadékesemény került vizsgálat alá) túlterhelés fordul elő (DHI Hungary, 2017). Általánosságban elmondható, hogy a városban

- a város rendelkezik igen jó minőségű és teljeskörű vízelvezetési nyilvántartással és rendkívül jó minőségű terepmodellel, amely a későbbi feladatok nagyon jó támpontjai;
- a zárt hálózaton, több helyen kapacitás probléma tapasztalható, melynek oka a szakaszok kis lejtése és a nem megfelelő csőméret, mely nem biztosít elegendő kapacitást, és így visszaduzzasztást okoz.
- az alvízi szakaszokon, a Dunához közeli szakaszokon külön problémát okoz a visszaduzzasztás.

A rendelkezésre álló korábbi mérési eredmények és tapasztalatok alapján a csapadék és szennyvízhálózati rendszer között kapcsolat áll fent, és a szennyvízhálózatot jelentős mértékben terheli a csapadékvíz. Ezen helyzet javítására javaslat született

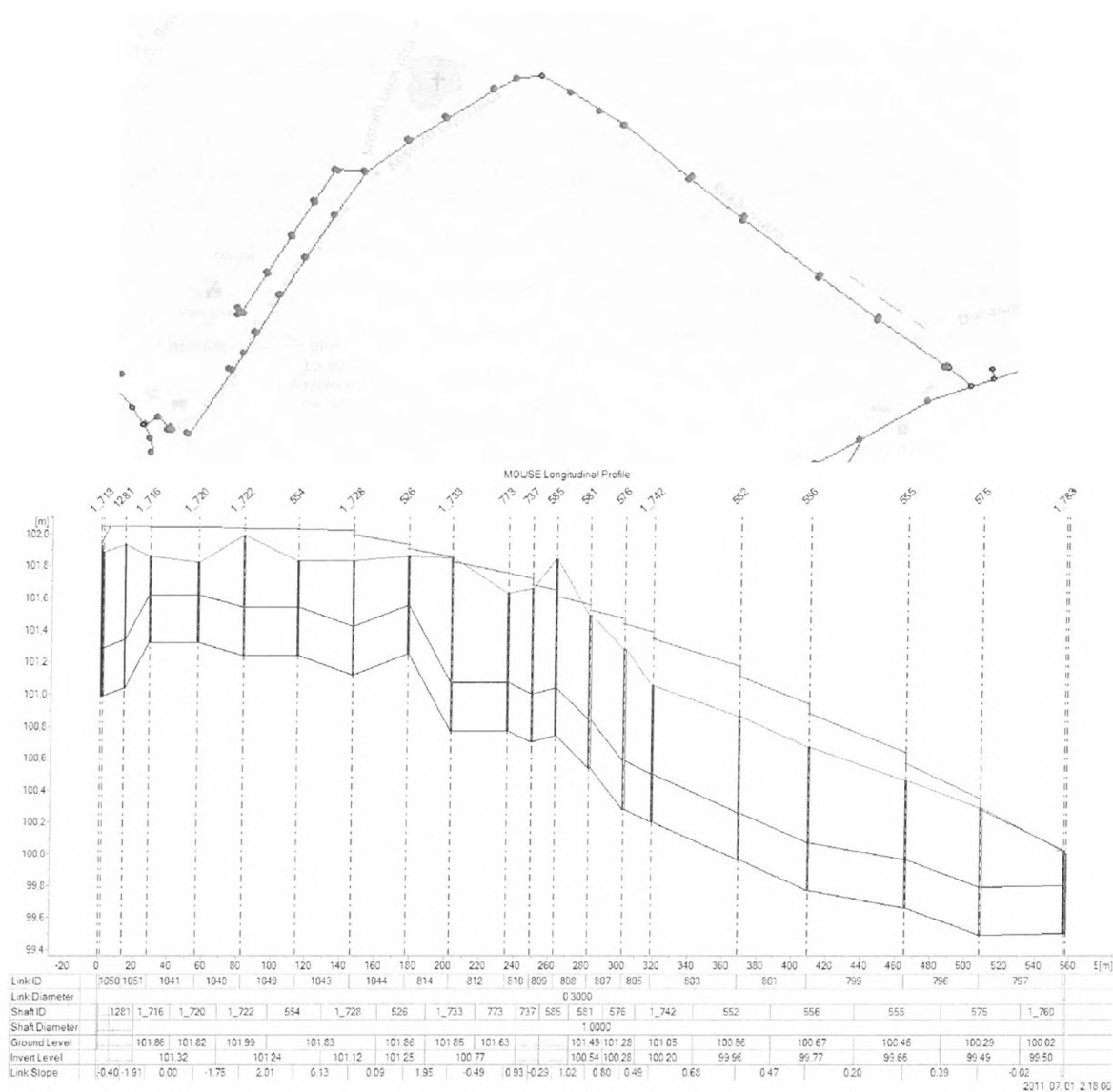
- a **csapadék és szennyvíz hálózat valós szétválasztására**, az idegenvizek kizárására, melynek érdekében a város 2017 óta igen nagy erőfeszítéseket tesz lakossági figyelemfelkeltés és hatósági eszközök terén is
- szisztematikus és átfogó monitoring kampány indítására, amely mindkét hálózaton egy időben kell, hogy megtörténjen szakszerűen (mérési helyek, mérési időléptékek stb.), amely támogatni tudja a kalibrált szennyvízmodell felépítését és így a komplex városi csapadékvíz kezelés megoldását **(integrált városi Vízgazdálkodás)**,
- a csapadékvíz-elvezető hálózat szárazidei szemrevételezésére aknák megnyitásával az esetleges szennyvíz átkötések kiszűrésére,
- valamint a szennyvízhálózat éjszakai szemrevételezését az idegen vízforrások kiszűrésére.

A fentiekből is következően tehát a csapadék- és szennyvíz-hálózat szétválasztásával, az idegenvizek kizárásával azonban további terhelésnövekedés várható a csapadékvíz-hálózaton, mivel a szennyvíz hálózatról átvezetett többlet terhelések a csapadékvíz-elvezető hálózatot terhelik majd teljes kizárás esetén, és ezek így további kapacitási problémákat vethet majd fel. Éppen ezért ezen jövőbeli várható terhelések meghatározását érdemes célul kitűzni, és a jövőbeli csapadékhálózati rendszer tervezésekor ennek a mértékével számolni majd. Ezt csak a fent említett komplex módszerrel **(kapcsolt csapadék- és szennyvízhálózati modell adta rendszerértelmezési segítségével)** lehet kezelni.

5.3.1 A felkészülést támogató tervek megalapozása

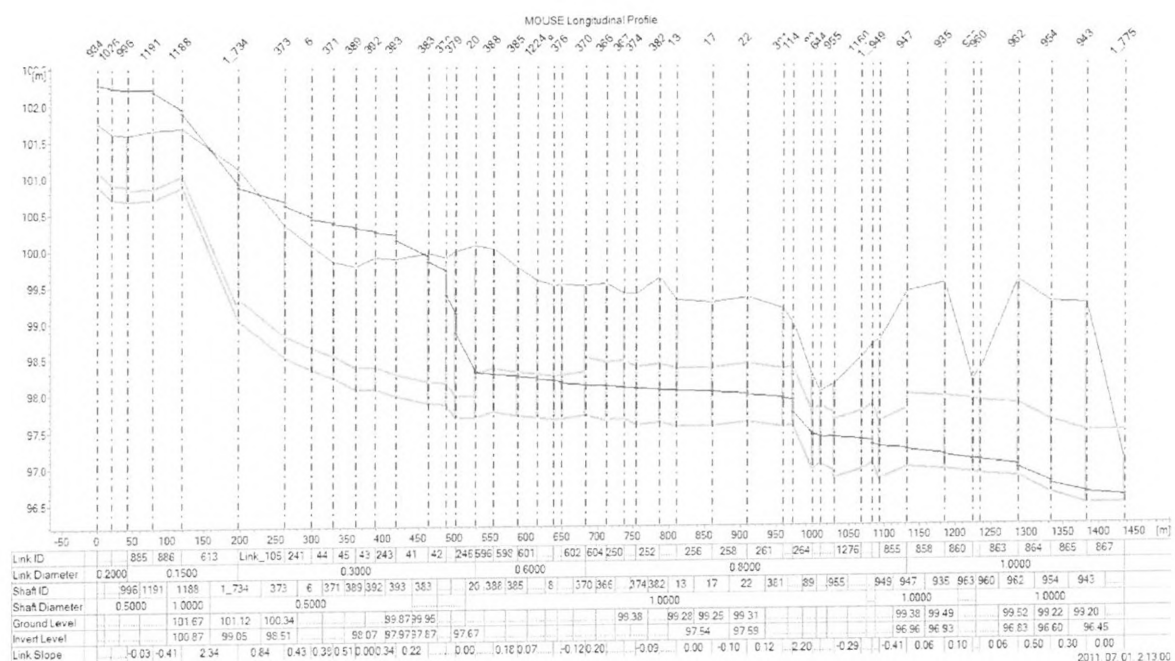
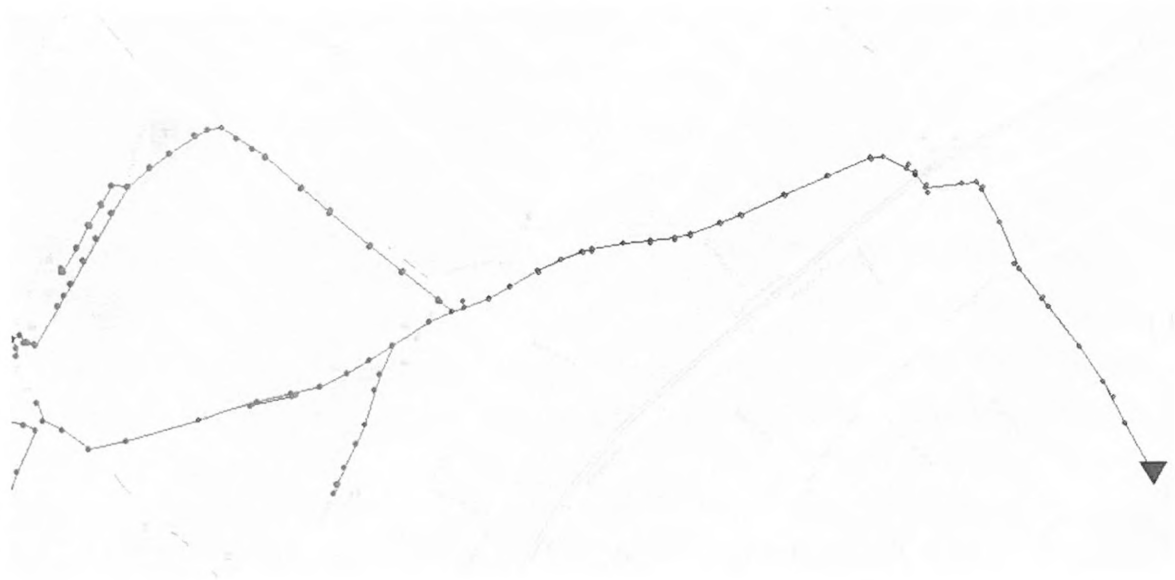
Master Plan részeként számos elemzés készült, mely hálózat kapacitás elemzésével, a csővezeték túlterhelésének és az aknák kiöntéseinek kimutatásán alapul. Az alábbiakban néhány kiemelt problémás helyekre vonatkozóan foglaltuk össze mind a két jövő állapoti forgatókönyvre vonatkozóan a túlterhelt szakaszokat. Teljes lista és térinformatika állomány 2017-es jelentés része és önkormányzatnál rendelkezésre áll.

5.3.1.1 Liget sor ág

5.1.Ábra: Rákóczi utca- Kossuth utca zárt hálózatán kapacitás probléma – hossz-szelvény és átnézeti térkép

Rákóczi utca - Kossuth utca zárt hálózatán kapacitás probléma tapasztalható, melynek oka a szakaszok kis lejtése és a nem megfelelő csőméret, és amely nem biztosít elegendő kapacitást, és visszaduzzasztást okoz. Ugyanez a probléma tapasztalható Dr. Lengyel Lajos utca szakaszon is, melyet az alábbi ábra mutat be:

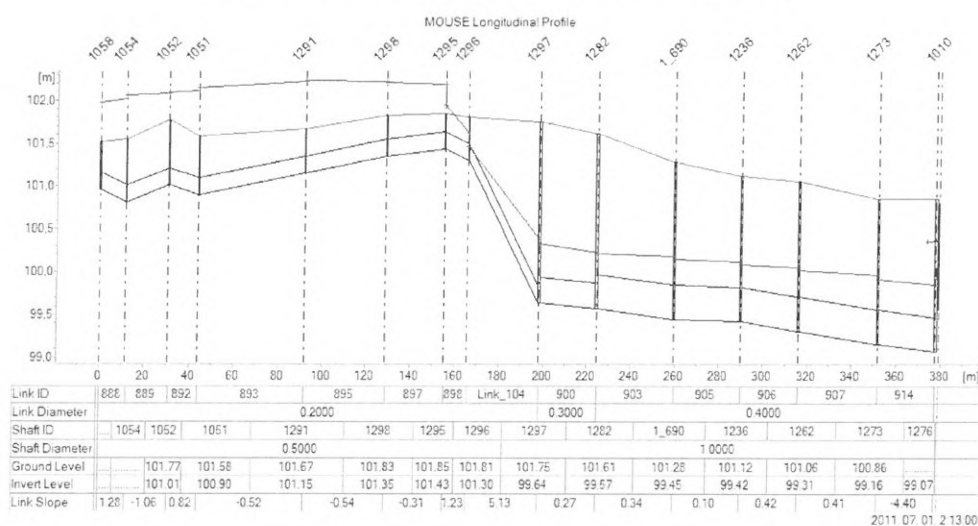
5.2.Ábra: Dr. Lengyel Lajos utca zárt hálózatán kapacitás probléma – hossz-szelvény és átnézeti térkép

Javaslat: Az elemzés során megvizsgáltuk az átépítés lehetőségét és azt tapasztaltuk, hogy átmérő növelés hatására csak mérsékelődött a probléma. Javasoljuk a **lefolyó csapadék visszatartását a csúcsok csökkentésére.**

5.3.2 Kisfaludy utcai ág

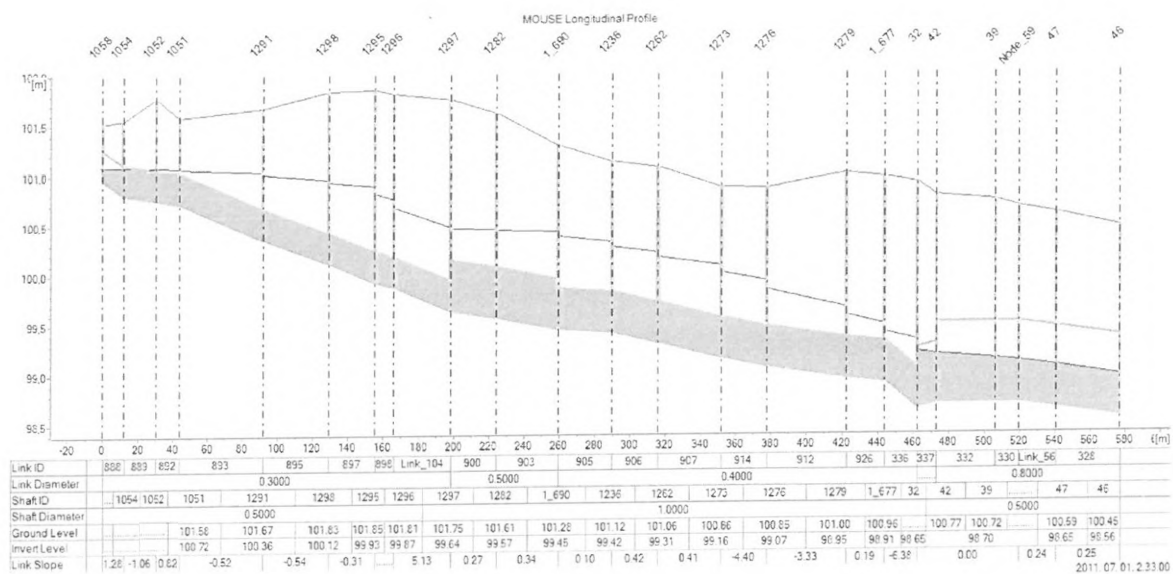
5.3.Ábra::Tököli utcai ág - kapacitás probléma helyszínrajz

5.4.Ábra::Tököli utcai ág - kapacitás probléma

Tököli utcai ág utca zárt hálózatán kapacitás probléma tapasztalható, melynek oka a szakaszok kis lejtése és a nem megfelelő csőméret, illetve a kontrás csatorna szakaszok, melyek nem biztosítanak elegendő kapacitást, és visszaduzzasztást okoznak.

Javaslat: Kontrás szakasz átépítését és átmérő növelését javasolunk vagy szikkasztó aknák építését, amennyiben a környező talajviszonyok engedik. Mindezeket túl a *lefolyási csúcsok csökkentésére* javasoljuk vízvisszatartást a területen. A telt szelvényt nem lehet nem elkerülni, de kiöntés veszélyét igen.

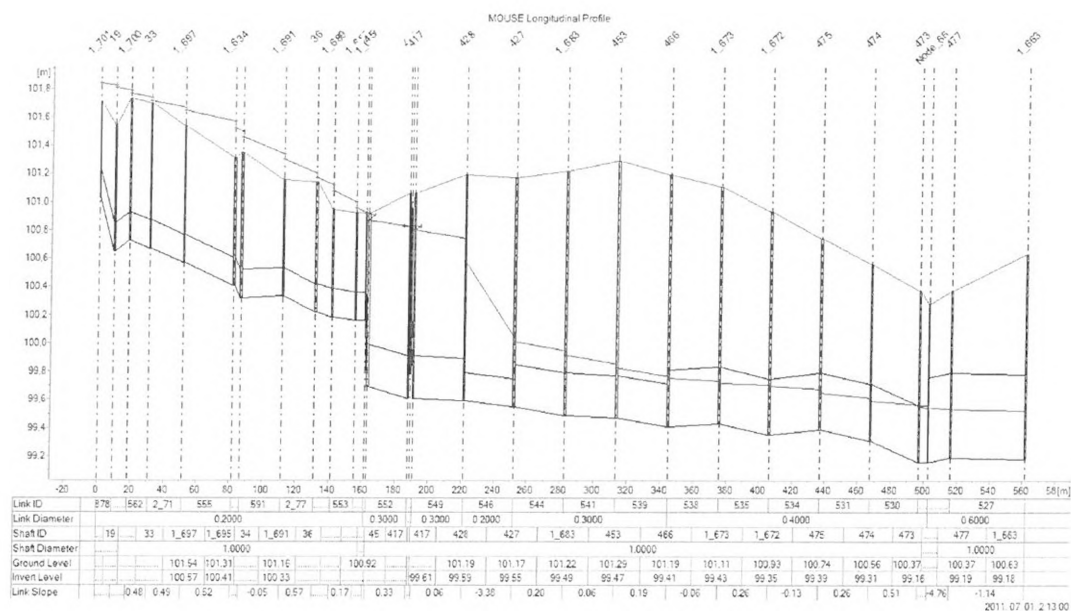
5.5.Ábra: Tököli utcai ág - kapacitás probléma átépítés

Csövek tekintetében felülvizsgálandó: Link_104, 898,897,895,893,892,889,888, legalább 400-as átmérővel.

Aknák tekintetében felülvizsgálandó: 1298,1297,1296,1295,1291,1058,1054,1052,1051.

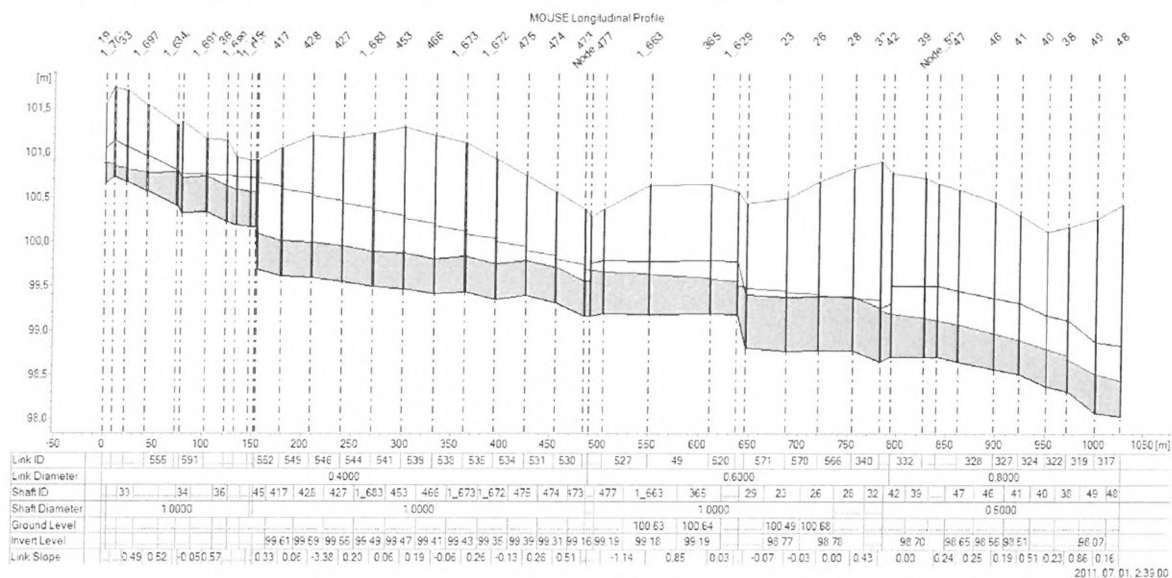
5.6.Ábra: Petőfi Sándor utca ág - kapacitás problémák I.

5.7.Ábra:: Petőfi Sándor utca ág - kapacitás problémák II.

Petőfi Sándor utca ág zárt hálózatán kapacitás probléma tapasztalható, melynek oka a szakaszok kis lejtése és a nem megfelelő csőméret, és amely nem biztosít elegendő kapacitást, és visszaduzzasztást okoz.

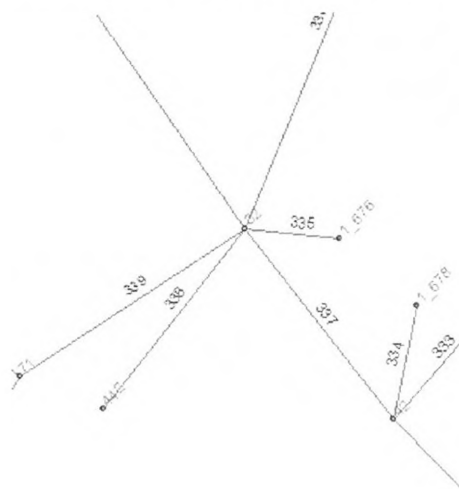
Javaslat: Kontrás szakasz átépítése és az átmérő növelése, vagy szikkasztó aknák építést, amennyiben a környező talajviszonyok engedik. Mindezekben túl a lefolyási csúcsok csökkentésére javasoljuk vízvisszatartást a területen. A telt szelvényt nem lehet nem elkerülni, de kiöntés veszélyét igen.

5.8.Ábra:: Petőfi Sándor utca ág - javaslat

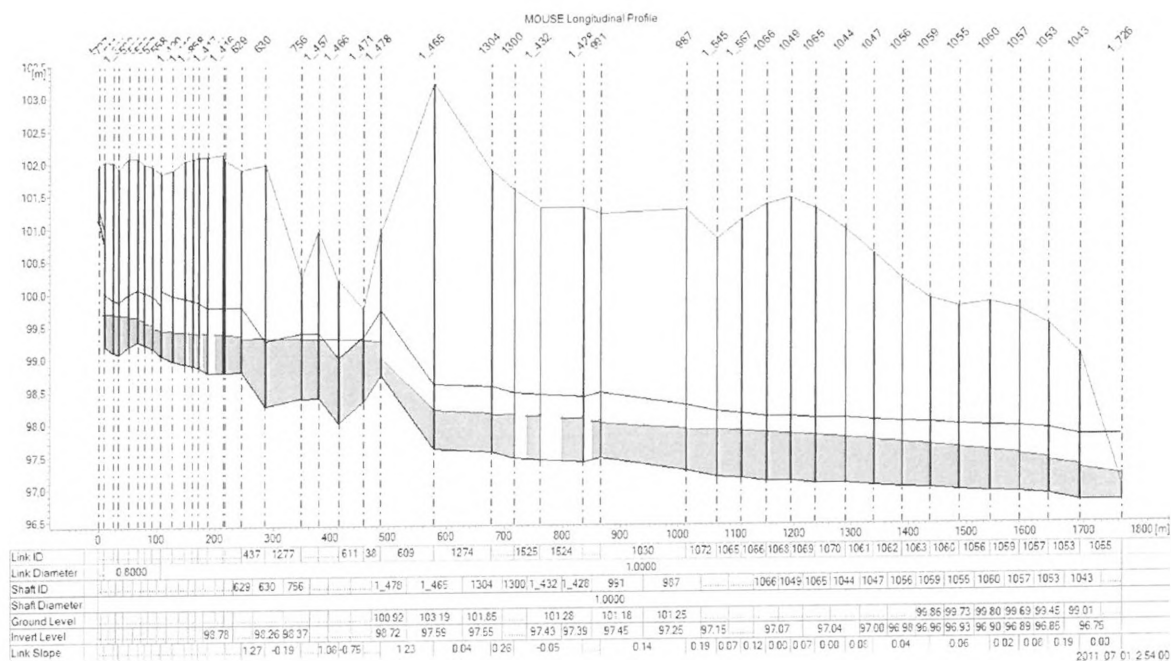
Csővek tekintetében felülvizsgálandó: 591, 562, 555, 554, 553, 552, 549, 546, 544, , 541, 539, 538, 2_77, 2_72, 2_71, 2_70, 2_69, 2_68 legalább 400-as átmérővel

Továbbá javaslandó a kontrás szakasz felülvizsgálata: 32 akna szintjeinek a vizsgálata.

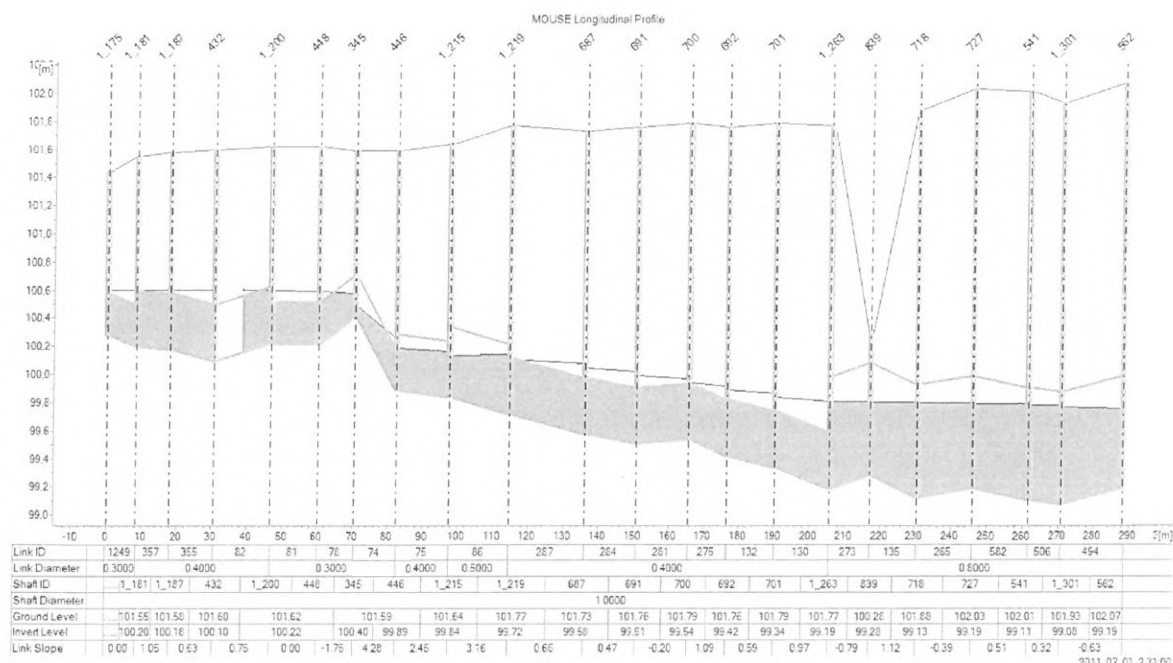

5.9.Ábra: A felülvizsgálandó aknák

Nincs jelentős kapacitás probléma a modell eredmények alapján. Kisebb lokális kapacitás hiányok tapasztalhatók, amelyek kisebb átalakításokkal javíthatóak.

5.10. Ábra: Tebe sor hosszszelvények I.

5.11.Ábra: Tebe sor hosszszelvények II.

5.3.4 Master plan és a szimulációs modell karbantartása

Szigetszentmiklós városra országosan is egyedülállóan igen jól karban tartott, kalibrált (!), 2019-ig többször megújított szimulációs modell áll rendelkezésre, amely szimulációs modell kiválóan alkalmas a hálózat működésének elemzésre, az egyes tervek, haváriák és egyéb jelenségek és elgondolások, így egyben a védekezési elképzelések tesztelésére, támogatva a lehetséges hatékony és költségkímélő operatív beavatkozások kidolgozását. Különösen javasolt a jövőben a létrejött, immáron a jövőbeli tervezett állapotokat is tartalmazó szimulációs modell karbantartása is a térinformatikai adatbázison túl, hiszen egy kalibrált szimulációs modell mindig nagy érték az Önkormányzat számára, mivel nagyon sok információt tartalmaz, amelyek a döntéshozatali folyamatokban jól felhasználhatók jelenleg és a későbbiekben is.

A tapasztalat szerint ugyanakkor minden egyes szimulációs modell egy idő után elavul, ha nem gondoskodnak annak karbantartásáról és továbbfejlesztéséről. A modell azt az állapotot mutatja, amely a modell elkészítésekor volt érvényes. A városi területeken zajló, folyamatban levő fejlesztések, fenntartási munkák, újjáépítések és tervezések azonban azt eredményezik, hogy a modell egyre kevésbé tükrözi a valóságot, amennyiben ezek a változások nem épülnek be a szimulációs modellbe.

Ehhez még hozzá kell tenni a numerikus modellezésnek azt a tételét, miszerint a szimulációs modell sosem képes a valóságot teljes egészében leképezni. Csupán "aszimptotikus" egyezést lehet elérni, ha a szimulációs modellt folyamatosan tökéletesítjük, és alkalmazzuk benne a valós rendszer újdonságait. Mindezek a tények ráirányítják a figyelmet a szimulációs modell karbantartására. Erre két megoldás javasolt:

- Helyi kapacitás biztosítása** – ez a szimulációs modellel foglalkozó egység/osztály létrehozását jelenti a csapadékhálózati rendszer működtetéséért felelős szervezeten belül. Az egységnek minimum 2 főből kell állnia, akik mint állandó munkatársak dolgoznak, és értenek a szimulációs modell működtetéséhez, a térinformatikai (GIS) használatához és gyakorlottak az adatbeszerzés, -gyűjtés, feldolgozás és adatkezelés területén. Az egységet jó PC-kkel, szoftverekkel kell ellátni. Az

egységnek együtt kell működni azon munkatársakkal, akik üzemeltetési és fenntartási, tervezési és egyéb hasonló munkákat végeznek annak érdekében, hogy az egység a hálózat minden valódi változásáról értesüljön. Cserébe az egység elemzéseket tud majd szolgáltatni a jövőbeni rendszer fejlesztéseinek eredményeiről, az újjáépítésekről, az új kapcsolatok lehetőségéről, hatásairól stb.

- b. **Szolgáltatási szerződés** kötése külső szakmai szervezettel – mint az előbbi megoldás alternatívája. Ez egyszerűbb megoldás, mivel ez esetben minden tevékenység a külső cég kötelezettsége, nincs szükség belső ráfordításokra (személyzet, eszközök, stb.), és a szolgáltatási szerződés révén, kihasználva a technika vívmányait online (akár felhőalapú megoldásban is elérhető) támogatást igényel. Bizonyos együttműködésre természetesen szükség van, vagyis biztosítani kell pl. a vállalkozó számára a rendszer változásaira vonatkozó információkat, konzultációkat a hálózati üzemeltetéssel, illetve tervezéssel kapcsolatban is.

Mindkét bemutatott lehetőségnek vannak pozitív és negatív tulajdonságai, és az egyes Megrendelő döntésén múlik, hogy melyik alternatíva illeszkedik legjobban céljaihoz és terveihez.

Mindazonáltal bármely variáns lép életbe, a változások rendszeres időközönkénti visszavezetése, a megvalósult tervek térinformatikai rendszerbe (pl. CAD tervek) való bedolgozása szükségszerű lenne. A felépített modell rendszeres időközönkénti (4-5 éven belüli, ha a rendszerben nem következtek be alapvető változások) megújítása célszerű.

6. KORÁBBI VÉDEKEZÉSEK TAPASZTALATAINAK ÉRTÉKELÉSE

A településen ár- és belvíz-védekezés a múltban nem volt.

A Szigetivízművek Nonprofit Kft, mint a csapadékvíz-elvezetésért és kárelhárításért felelős önkormányzati tulajdonú cég tájékoztatása alapján (2021.március 5.) az elmúlt évekből nem áll rendelkezésre naplózott esemény csapadékvíz vízkárelhárításra vonatkozóan.

7. IRODALOMJEGYZÉK

- Budai T., Chickán G., Ivanics J., Kaiser M., Koroknai B., Kovács S., Maigut V., Pelikán P., Síkhegyi F., Turczi G. (2005): Magyarázó Magyarország fedett földtani térképéhez (az egységek rövid leírása) Budapest, Magyar Állami Földtani Intézet
- Csarkóné Kelemen Á., Nemes Z., Polányi P., Fodor S. (2008): Szigetszentmiklós város Településrendezési terve, Budapest Archi-Profil Bt.
- DHI Hungary Kft: Szigetszentmiklós csapadékvíz koncepció, III. jelentés 2016. március
- DHI Hungary Kft: Szigetszentmiklós csapadékvíz koncepció, IV. jelentés 2017. március
- DHI Hungary Kft: Tervezéstámogatás Szigetszentmiklós városi csapadékgazdálkodás programjához, 2018
- Házi I. és Gábor P. (2011a): Szigetszentmiklós Hulladékgazdálkodási Terve (2011-2016), Szigetszentmiklós, Sol Oriens Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Bt.
- Házi I. és Gábor P. (2011b): Szigetszentmiklós Környezetvédelmi Programja (2011-2016) Budapest, Sol Oriens Környezetvédelmi és Biztonságtechnikai Bt.
- Hegedűs A. (2008): Szigetszentmiklós története, Szigetszentmiklós, Szigetszentmiklós Város Önkormányzata
- Jakab A. (2005): A Ráckevei (Soroksári) Duna természeti leírása
- Kerekes Gy., Gurtai B., Dr. Gordos T., Csohány B., Bezeredy-Herald B., Dr. Hamar A., Dr. Uzzoli A., Jordán P., Dima. A., Szegő J., Nemes Z. (2015): Szigetszentmiklós város integrált településfejlesztési stratégia: Megalapozó Vizsgálat, Budapest, Pro Regio Nonprofit Kozhasznu Kft.
- Marosi S. és Somogyi S. (szerk., 1990): Magyarország kistájainak katasztere I-II. Budapest, MTA Földrajztudományi Kutató Intézet
- Országos Vízügyi Főigazgatóság (2015): Vízyűjtő-gazdálkodási Terv 2
- Szél S. (2014): 02.NMT.02 számú nagyvízi mederkezelési terv Duna Budapest déli közigazgatási határa [1628+450 fkm] – Tassi zsilip [1586+000 fkm] közötti szakasza
- Szigetszentmiklós Város Önkormányzat 1/2012. (II.01) önkormányzati rendelete Szigetszentmiklós Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

Internetes hivatkozások (2020.02.20)

<https://geoportal.vizugy.hu>

<https://land.copernicus.eu/pan-european/high-resolution-layers/imperviousness>

<https://www.met.hu/eghajlat/csapadekintenzitas/>

<https://www.vizugy.hu/?mapModule=OpVizallas&SzervezetKod=2&mapData=VizmerceLista#mapModule>

https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/91E300E8-D5CC-44FD-8BD7-927528AF66D8/1-49_Budapest-Bajai_vagyoni_kockazat_webre.pdf

<https://www4.vizugy.hu/kjnv/arviz>

[Központi Statisztikai Hivatal \(ksh.hu\)](http://Kozponti.Statistikai.Hivatal.ksh.hu)

www.airterkep.nebih.gov.hu/gis_portal/talajvedelem/kiadv.htm

www.mapire.eu

www.mbfisz.hu/maps

www.met.hu

www.szigetszentmiklos.hu

8. MELLÉKLETEK

SZÖVEGES, TÁBLÁZATOS MELLÉKLETEK TARTALOMJEGYZÉKE

Mellékletek száma	Melléklet címe
M-1	Védekezési készültségi fokozat elrendelő határozat
M-2	Védekezési készültségi fokozat megszüntető határozat
M-3	Napi jelentés
M-4	A vízkárelhárítás során foglalkoztatott létszám nyilvántartása
M-5	A vízkárelhárítás során alkalmazott gépek és berendezések nyilvántartása
M-6	A vízkárelhárítás során felhasznált anyagok nyilvántartása
M-7	Összefoglaló jelentés
M-8	Jegyzőkönyv az éves felülvizsgálathoz

Védekezés alatt kitöltendő, vezetendő nyomtatványok:

VÉDEKEZÉSI KÉSZÜLSÉGI FOKOZAT ELRENDELŐ HATÁROZAT

Szigetszentmiklós városban jelenleg I. / II. / III. fokú árvíz / belvíz / helyi vízkár készülség áll fenn.

vagy

Szigetszentmiklós városban jelenleg nem áll fenn vízkár-elhárítási készülség.

Az elmúlt napok hidrometeorológiai viszonyaira és a kialakult helyzetre való tekintettel

2000.00.00. 00.00-tól

I. / II. / III. fokú helyi vízkár védekezési készülséget rendelek el.

SZIGETSZENTMIKLÓS TELEPÜLÉS EGÉSZÉRE/RÉSZÉRE

a vizek kártétel elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII.26.) Korm. rendelet 13.§ (1) bekezdése szerinti jogkörömben eljárva.

A védekezés ideje alatt az Ügyeleti Szolgálat a Polgármesteri Hivatalban működik.

Címe: 2310 Szigetszentmiklós, Kossuth Lajos u. 2.
polgarmester@szigetszentmiklos.hu

A védelemvezető Nagy János 06-24/505-502 számú telefonon és a polgarmester@szigetszentmiklos.hu email címen érhető el.

A települési vízkár-elhárítás során a védekezési ügyelet megkezdi működését, mely során a naplóvezetés folyamatos. Napi jelentési kötelezettségét a település minden fokozatban töltött tárgynapot követő reggel 08:00-ig ellátja.

Ezen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért ezen határozatot egyszerűsített formában hoztam meg.

Szigetszentmiklós, 2000.00.00

.....
Nagy János
polgármester, védelemvezető

A határozatról értesítést kapnak:

- Közép Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Központi Ügyelete (ugyelet@kdvizig.hu)
- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság III. Szakasztechnósége (szakasz3@kdvvizig.hu)
- Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (pest.ugyelet@katved.gov.hu)
- Pest Megyei Védelmi Bizottság Titkársága (pmvb@pest.gov.hu)

MEGSZÜNTETŐ HATÁROZAT

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII.26 Korm. rendelet 13.§(1) bekezdése szerint jogkörömben eljárva **Szigetszentmiklós** település közigazgatási területére vonatkozóan a

2000.00.00. 00:00-tól érvényben lévő I. / II. / III. fokú helyi vízkár védekezési készültséget

2000.00.00. 00:00-tól

MEGSZÜNTETEM

A megszüntetés indokai: A vízszint csökkenésére, a kedvezően alakuló hidrológiai helyzetre való tekintettel a védekezési készültség fenntartása nem indokolt.

Egyúttal a települési vízkár-elhárítás során elrendelt védekezési ügyelet befejezi működését, a védelmi naplót lezárom.

Ezen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, ezért ezen határozatot egyszerűsített formában hoztam meg.

Szigetszentmiklós, 2000.00.00

.....
Nagy János
polgármester, védelemvezető

A határozatról értesítést kapnak:

- Közép Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Központi Ügyelete (ugyelet@kdvizig.hu)
- Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság III. Szakasztechnósége (szakasz3@kdvizig.hu)
- Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (pest.ugyelet@katved.gov.hu)
- Pest Megyei Védelmi Bizottság Titkársága (pmvb@pest.gov.hu)

NAPI JELENTÉS

Védekező szervezet	Szigetszentmiklós Önkormányzati Hivatal
Tárgynap	2000.00.00
Vízkárelhárítás	Helyi vízkár

I. VÉDELMI HELYZET

Elrendelt készütségi fokozat	I./II./III.
Elrendelés kezdete	2000.00.00

II. VÉDELMI HELYZET ÉRTÉKELÉSE

Hidrometeorológiai jellemzők (hőmérséklet, csapadék, stb. viszonyok rövid jellemzése):

.....
.....

Védelmi szakasz jellemzése:

.....
.....
.....
.....

A védelmi szakaszon végzett tevékenységek:

.....
.....
.....
.....

Elöntött terület nagysága [ha], veszélyeztetett területek:

.....
.....
.....

III. IGÉNYBE VETT ERŐFORRÁSOK

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM

Erőforrás	Létszám			Összesen
	Műszaki	Fizikai	Egyéb	
Saját erő				
Külső forrás				
Összesen				

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Teherautó [db]	Személyautó [db]	Földmunkagép [db]	Vízi jármű [db]	Szivattyú [db]
----------------	------------------	-------------------	-----------------	----------------

Egyéb gépek, berendezések:

.....

.....

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Homokzsák [db]	Homok [m ³]	Fólia [m ²]	Fáklya [db]	Üzemanyag [l]
Karó [db]	Palló [m ²]	Szűrőszövet [m ²]	Terméskő [m ³]	Kavics [m ³]

IV. JELENSÉGEK

Észlelt jelenség helye, észlelés időpontja

.....

.....

.....

V. BEAVATKOZÁSOK

Elvégzett beavatkozások (helyszín, típus, eredmény stb.)

.....

.....

.....

.....

Szivattyú üzemeltetésre vonatkozó adatok (kapacitás, átemelt vízmennyiségek, vízállások, befogadók)

.....

.....

.....

VI. KÖLTSÉGEK

A védekezés napi becsült költsége (Ft):
.....

A védekezés göngyölített költsége az elrendelés kezdetétől (Ft):
.....

VI. EGYEBEK

.....

.....

.....

Szigetszentmiklós, 2000.00.00.

.....

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM NYILVÁNTARTÁSA

Sorszám	Dátum	Név	Beosztás	Szolgálati hely	Igazolt munkaóra	Igazoló aláírás)	(név,
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK NYILVÁNTARTÁSA

Sorszám	Az igénybevétel ideje (dátum-idő,tól-ig)	Azonosító (nyilvántartási szám, gyári szám, rendszer)	Az igénybevétel jogcíme	Az igénybevétel helyszíne	Leigazolt használat (óra, km, stb.)	Igazoló (név, aláírás)
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK NYILVÁNTARTÁSA

Sorszám	A felhasznált anyag	Mennyisége	Mértékegység (db, m3)	A helye	felhasználás	A felhasználás ideje (dátum, idő)	Igazoló (név, aláírás)
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

Védekező szervezet:	Szigetszentmiklós Önkormányzati Hivatal Szigetszentmiklói
Időtartam:	Kirendeltség
Vízkárelhárítás:	2000.00.00 – 2000.00.00 Helyi vízkár

I. KÉSZÜLTSÉGI ADATOK

Elrendelt készülségi fokozatok	I/II/III
Elrendelés időtartama, kronológiája	2000.00.00. 00:00
Elrendelt készülségi fokozatok	I/II/III
Elrendelés időtartama, kronológiája	2000.00.00. 00:00
Megszüntetett készülségi fokozatok	I/II/III
Megszüntetés időtartama, kronológiája	2000.00.00. 00:00

II. VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

☐ Hidrometeorológiai helyzetkép értékelése, tapasztalatok

.....

.....

.....

☐ Jellemző vízállások, esemény lefolyása

.....

☐ Felkészülés rövid leírása

.....

.....

.....

☐ Védekezési munkák időrendben

.....

.....

.....

.....

.....

☐ Veszélyeztetett közigazgatási terület, elöntött terület nagysága

.....

.....

- Mentési-kiürítési munkák

.....

☐ Védművekben és létesítményekben keletkezett károk, helyreállítási igények

.....

.....

.....

III. IGÉNYBE VETT ERŐFORRÁSOK (összesen)

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FOGLALKOZTATOTT LÉTSZÁM

Erőforrás	Létszám			
	Műszaki	Fizikai	Egyéb	Összesen
Saját erő				
Külső forrás				
Összesen				

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN ALKALMAZOTT GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK

Teherautó	Személyautó	Földmunkagép	Vízi jármű	Szivattyú
(db)	(db)	p (db)	(db)	(db)

Egyéb gépek és berendezések:

.....

.....

A VÍZKÁRELHÁRÍTÁS SORÁN FELHASZNÁLT ANYAGOK

Homokzsák	Homok	Fólia m2	Fáklya	Üzemanyag
db	m3		db	L
Karó	Palló	Szűrőszövet	Terméskő	Kavics
db	m2	m2	m3	m3

Egyéb anyagok:

.....

.....

V. KÖLTSÉGEK

☐ A védekezés becsült költsége: Ft

VI. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

☐ Esemény értékelése, jelenségek és beavatkozások

.....

.....

.....

☐ Ideiglenes és állandó védművek értékelése, védelmi szakasz összefoglaló jellemzése

.....

.....

.....

☐ Kommunikáció a készültség során

.....

.....

☐ Társszervezetekkel történő együttműködés során szerzett tapasztalatok, javaslatok

.....

.....

.....

☐ Védekezési tapasztalatok, levont következtetések

.....

.....

.....

☐ Fejlesztési javaslatok

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szigetszentmiklós, 2000.00.00.

.....

JEGYZŐKÖNYV A TELEPÜLÉS VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI VÉDKÉPESSÉGÉNEK ÉVES FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

Készült: Szigetszentmiklós Polgármesteri Hivatal ,2000.00.00-én
Tárgy: Szigetszentmiklós Önkormányzati Hivatal,
vízkár- elhárítás védképességének 2000. évi
felülvizsgálata

Jelen vannak:

Ssz.	Név/ Aláírás	Szervezet/ Cím	Beosztás/ telefonszá m
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

I. TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI TERV

Vízkár- elhárítási terv legutóbbi aktualizálásának időpontja	2000.00.00
Települési vízkár- elhárítás szervezeti beosztás aktualizálásának időpontja	2000.00.00

Szöveges értékelés:

.....
....
.....
....

II. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ CSAPADÉKVÍZ ELVEZETŐ LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

Csapadékvíz- elvezető létesítmények				
	Hossz Állapota (jó, Kaszátság		Feliszapolódottsá	
	Kiépítettség			
	[m]	megfelelő, felújítandó, változó)	g [%]	g [cm] g [%]*
Zárt csatorna (nem átereszt)				
Nyílt lapburkolattal rendelkező csatorna				
Nyílt, előregyártott elemmel burkolt csatorna				

Nyílt földmedrű csatorna

Szikkasztó árok

Csatorna összesen:

Záportározó

Egyéb tározó

Szivattyúállás:

* Kiépítettség = (meglévő vízelvezető létesítmények hossza / szükséges vízelvezető létesítmények hossza) * 100

Szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

.....

III. ÖNKORMÁNYZATI KEZELÉSBEN LÉVŐ VÉDELMI LÉTESÍTMÉNYEK ÁLLAPOTA

Önkormányzat kezelésében lévő, bel- és külterületen található védelmi művek, műtárgyak:

Töltés (depónia) hossza (km)

Töltések kaszátsága a hossz %-ában

Kaszálások száma (alkalom)

Műtárgyak állapota (jó, rossz, megfelelő, felújítandó)

Szöveges értékelés:

.....

.....

.....

.....

IV. VÉDELMI ANYAGOK, ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK, GÉPEK

Sorszám	Védelmi megnevezése	anyag	Mennyiség	Mértékegység	Állapot
1.	Homokzsák			db	
2.	Homok			m ³	
3.	Fólia			m ²	
4.					

**Jegyzőkönyv az éves
felülvizsgálathoz**

M-08 Melléklet

Sorszám	Védelmi megnevezése	eszköz	Mennyiség	Mértékegység	Állapot
1.	Lapát			db	
2.	Talicska			db	
3.	Mobil szivattyú			db	
4.	Üzemanyag kanna			db	

V. A VÉDKÉPESSÉG HIÁNYOSSÁGAINAK MEGSZÜNTETÉSE

A védképesség helyreállítása/hiányossága érdekében elvégzett/hátralévő feladatok:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK

A védképesség növelése érdekében szükséges javaslatok:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Szigetszentmiklós, 2000.00.00.

.....

.

9. SEGÉDLETEK

SEGÉDLETEK TARTALOMJEGYZÉKE

Segédlet száma	Segédlet címe
S-01	Az állami vízkárelhárítás irányítás rendszere és a résztvevők elérhetőségei
S-02	Az önkormányzati védelmi szervezeti beosztás
S-03	Települési vízkár-elhárítási szervezet felépítése
S-04	A vízkárelhárításhoz igénybe vehető erőforrások adatai és beszerzési lehetőségei
S-05	A védelmi napló vezetésének általános szabályai
S-06	Ellenőrző lista a védelemvezető részére
S-07	Vízrajzi adatszolgáltatók elérhetőségei
S-08	Szakmai tanácsadók névjegyzéke
S-09	Infrastruktúra-üzemeltetők elérhetőségei
S-10	A vízkárelhárítással összefüggő jogszabályok jegyzéke
S-11	A vízkárelhárítással összefüggő fogalom-meghatározások

Védekezést segítő, azt megelőző időszakban folyamatosan aktualizálandó dokumentumok.

A vízkárelhárítás irányítási rendszere

Belügyminiszter

Közfoglalkoztatásért felelős államtitkár

Törzsvezető

Törzsvezető- helyettes

Műszaki ügyeletvezető
Ügyeletvezető helyettes

Műszaki ügyelet

OMIT központi ügyelet

Országos Vízelvezető szolgálat

12 területi vízügyi igazgatóság:

2. Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (ÉDUVIZIG), Győr

3. Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (KDVVIZIG), Budapest

4. Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (ADUVIZIG), Baja

5. Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (KDTVIZIG), Székesfehérvár

6. Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (DDVIZIG), Pécs

7. Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (NYUDUVIZIG), Szombathely

8. Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (FETIVIZIG), Nyíregyháza

9. Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (ÉMIVIZIG), Miskolc

10. Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság (TIVIZIG), Debrecen

11. Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG), Szolnok

12. Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (ATIVIZIG), Szeged

13. Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖVIZIG), Gyula

KDVVIZIG Igazgató = Védelemvezető

Védelemvezető- helyettes

Műszaki ügyelet

Szakaszvédelem vezetők

A vízkárelhárításban résztvevők elérhetőségei

A Közép Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság elérhetőségei:

Védelemvezető:

Szilágyi Attila

Telefonszám: 06-1/477-3500

E-mail cím: titkarsag@kdvvizig.hu

Székhely: 1088 Budapest, Rákóczi út 41.

Védelemvezető-helyettes:

Mészáros László

Telefonszám: 06-1/477-3500

E-mail cím: titkarsag@kdvvizig.hu

Székhely: 1088 Budapest, Rákóczi út 41.

Szakaszvédelem-vezető:

Kovács Attila János

Telefonszám: 06-24/519-215

E-mail cím: szakasz3@kdvvizig.hu

Székhely: 2300 Ráckeve, Kossuth Lajos út 96.

Szakaszvédelem-vezető helyettes:

Benhardt Gyula

Telefonszám : 06-24/519-215

E-mail cím: szakasz3@kdvvizig.hu

Székhely: 2300 Ráckeve, Kossuth Lajos út 96.

Vízminőségi kárelhárítási ügyelet:

Telefonszám: +36 30 708 6064

Műszaki ügyelet:

Tel.: +36 30 334 1909

Általános tájékoztató, hírek: www.kdvvizig.hu

A csapadék vízkárelhárítás irányítási rendszere

Polgármester

Üzemzavar elhárításért felelős műszaki vezető

A csapadék vízkárelhárításban résztvevők elérhetőségei

Polgármester, védelemvezető

Nagy János

Tel.: 06-24/505-502

E-mail: polgarmester@szigetszentmiklos.hu

Székhely: Szigetszentmiklós, Kossuth Lajos u. 2, 2310.

Üzemzavar elhárításért felelős műszaki vezető, védelemvezető-helyettes

Szigetivízművek Nonprofit Kft.

Szontágh Ferenc

Tel.: 06-302951161

E-mail: Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu

A Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság elérhetőségei:

Igazgató:

Branyiczky Márk

Tel.: (+36-1) 469-4105

E-mail: pest.mki@katved.gov.hu

Székhely: 1149 Budapest, Mogoródi u. 43.

Igazgatóhelyettes:

Pásztor József

Tel.: (+36-1) 469-4105

E-mail: jozsef.pasztor@katved.gov.hu

Székhely: 1149 Budapest, Mogoródi u. 43.

Érd Katasztrófavédelmi Kirendeltség:

Dr. Somogyi Péterné Hajdók Ildikó tű. alez.

Tel.: 06-23/524-570

E-mail: erd.felugyeloseg@katved.gov.hu

Székhely: 2030 Érd, Fehérvári út 79/a.

Szigetszentmiklósi Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság:

06-24/525-300

2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 68

Általános tájékoztató, hírek: pest.mki@katved.gov.hu

Pest Megyei Védelmi Bizottság:

Elnök: Dr. Tarnai Richárd

Tel.: 06 1 485-6900

E-mail: pest@pmkh.hu

Székhely: 1052 Budapest, V. kerület Városház utca 7.

Titkár: Lisztes István tűzoltó alezredes

Tel.: 06 1 485-6900

E-mail: pmvb@pest.gov.hu

Székhely: 1052 Budapest, V. kerület Városház utca 7.

Szigetszentmiklósi Járási Védelmi Bizottság:

Helyi védelmi bizottság elnöke:

Dr. Bekk Mária járási hivatalvezető

Tel.: 06-(24) 887-440

E-mail: jarasihivatal@szigetszentmiklos.pest.gov.hu

Székhely: 2310 Szigetszentmiklós, Apor Vilmos u. 1.

Elnök- helyettes:

Kovács Zoltán tű. őrnagy

Tel.: +36-(24)444-704

E-mail: sziget.ht@katved.gov.hu

Székhely: 2310 Szigetszentmiklós, Gyári u. 68

Titkár: Csillag Erika járási hivatalvezető-helyettese

Tel.: 06-(24) 887-440

E-mail: jarasihivatal@szigetszentmiklos.pest.gov.hu

Székhely: 2310 Szigetszentmiklós, Apor Vilmos u. 1.

Az önkormányzati védelmi szervezeti beosztás

	Név	Cím	Elérhetőség	Beosztás	Szolgálati hely
1	Nagy János	2310 Sziget-szentmiklós, Kossuth u.2	polgarmester@szigetszentmiklos.hu	védelemvezető/ polgarmester	Szigetszentmiklós Önkormányzata 2310 Szigetszentmiklós, Kossuth u.2 Telefon: 06-24/505-505 / 24/505-504
2	Szontágh Ferenc	2310 Sziget-szentmiklós, Gyári út 21.	szigetivizmuvek@szigetivizmuvek.hu	védelemvezető- helyettes	Észak-Csepel Szigeti Víz- és Csatornamű Nonprofit Kft. 2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21. Telefon +36 24 365-172
3	Barada Benő	2310 Sziget-szentmiklós, Gyári út 21.	szigetivizmuvek@szigetivizmuvek.hu	védelemvezető- helyettes	Észak-Csepel Szigeti Víz- és Csatornamű Nonprofit Kft. 2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21. Telefon +36 24 365-172
4	Farkas Éva	2310 Sziget-szentmiklós, Kossuth u.2	polgarmester@szigetszentmiklos.hu	kommunikációs munkatárs	Sajtó- és kommunikációs iroda Szigetszentmiklós Önkormányzata 2310 Szigetszentmiklós, Kossuth u.2 Telefon: 06-24/505-505 / 24/505-504

Települési vízkár-elhárítási szervezet felépítése

SZIGETSZENTMIKLÓS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETBEN RÉSZTVEVŐK ÉS FELADATAIK - javasolt felépítés –

A védekezés felelős vezetője a település polgármestere – mint védelemvezető – vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt személy (védelemvezető-helyettes), aki a védekezést személyesen vezeti.

A védelemvezető munkájában a védelemvezető-helyettes, a szakaszvédelem-vezető és a szakcsoportok segítik. Minden védekezési feladatok végrehajtását érintő intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve az információk, adatok hozzá érkeznek. A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések, utasítások, tájékoztatások kiadója, a feladatok végrehajtásának számon kérője. A védelemvezető értékeli a beérkezett információkat és meghatározza a védekezés módját.

Kapcsolódó segédlet: „S-06 ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE”

Kitöltendő táblázat beosztott személyekre:

Beosztás	
Neve	
Munkahelye	
Munkahelyének címe	
Munkahelyének telefonszáma	
Lakcíme	
Lakástelefonja	
Mobil telefonszáma	
E-mail címe	

1. Védelemvezető, védelemvezető-helyettes

I. fokú készülségnél	Telefonon vagy személyesen riasztja a helyettesét, illetve a szakcsoportok vezetőit. Gondoskodik a 12 órás nappali őrszolgálat megszervezéséről.
II. fokú készülségnél	Megszervezi a 24 órás éjjel-nappali figyelőszolgálatot.
III. fokú készülségnél	Intézkedik a beavatkozási szakaszokra meghatározott feladatok végrehajtására.

A védekezés műszaki feladatai: az árvizek, a belvizek és a vízhiány időszakában – a védőműveken vagy azok mentén – a védőművek védő- és működőképességének megőrzése.

A védekezés államigazgatási feladatai: a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá a műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag, felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyonbiztonság érdekében végzendő megelőző és operatív feladatok.

A védelemvezetőt akadályoztatása (pihenőidő töltése, betegség, távollét stb.) esetén az általa kijelölt védelemvezető-helyettes helyettesíti.

2. Szakaszvédelem-vezető

Feladata:

- A védelemvezető által meghatározott védelmi szakaszon vagy területen dolgozik. A védekezés helyi irányítója és felelős vezetője, aki a védekezés műszaki feladatait a védelmi szakaszhoz beosztott és kinevezett dolgozói bevonásával szervezi és vezényli.
- A védekezés alatt minden nap 06:00-ig jelentést ad a település műszaki ügyeletének a végzett munkáról, a felhasznált anyagokról, létszámról, gépekről, eseményekről.
- Irányítja és megszervezi az örszemélyzet munkáját.
- Ha a vízvisszatartó depónia átszakadásának veszélye fenyeget vagy ha az elöntések emberi életet, létesítményeket és javakat veszélyeztetnek, javaslatot tesz a védelemvezetőnek (polgármesternek) a veszélyeztetett területekről a kitelepítés elrendelésére.

2. Műszaki ügyelet

Feladata:

- Az önkormányzati védelmi szervezetben résztvevőkről a napi jelentéshez szükséges adatok begyűjtése. A védelemvezető utasítására vezeti a védelmi naplót. Ez különösen az ár és belvízvédelmi feladatok tekintetében releváns. Tekintettel arra, hogy az Önkormányzat nem ár- és belvízvédekezik, így az alábbi tételek a csapadékvízzel kapcsolatos károk elkerülése és kezelése tekintetében értelmezendő esemény szintű dokumentálásával.
- A védekezéssel kapcsolatos tájékoztatók és helyzetjelentések összeállítása és továbbítása Szigetszentmiklós város Önkormányzat Városüzemeltetési és Hatósági Osztályai felé annak érdekében, hogy a keletkezett károk és tapasztalatok folyamatosan nyomon követhetők legyenek és a tapasztalatok később felhasználhatók legyenek.
- Katasztrófa-riasztás jelzésének vétele, folyamatos továbbítása a védelemvezetőnek;
- Meteorológiai adatok vétele, nyilvántartása;
- Kapcsolattartás a védekezésben résztvevő szervezetekkel, önkéntesekkel, sajtóval.
- Feladata a lakosság tájékoztatása, szükség esetén riasztása, a polgári védelmi szervezet állományának riasztása, a riasztásra szolgáló technikai eszközök és berendezések működtetése, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, polgári védelmi szervezet, az irányító és együttműködő szervek, szervezetek közötti kommunikáció biztosítása, az informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetése, a vezetés infokommunikációs feltételeinek biztosítása, a katasztrófa-elhárítási feladatok során igénybe vett kormányzati célú hálózatok üzemeltetőjével való kapcsolattartás.

Műszaki ügyelet	
Címe	Szigeti Vízművek Nonprofit Kft.
Telefonszáma	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21.
Mobil telefonszáma	06-302951161
E-mail címe	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu

4. Irodai szakcsoport

Feladatai:

Célszerűségi szempontok szerint a jegyző látja el.

A napi jelentések alapján nyilvántartja a védekezésben résztvevő dolgozókat. Ellenőrzi a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályok betartását. A védekezési elszámolásokat begyűjti, ellenőrzi és a kifizetésekről gondoskodik. Napi jelentést ad 18 óráig az ügyeletnek a védekezésben résztvevő irodai létszámról.

5. Logisztikai szakcsoport

Feladata:

Gondoskodik a védekezéshez igényelt gépek, járművek, szivattyúk gépkezelők, szerelők biztosításáról.

Megszervezi a gépek, berendezések zavartalan üzemelését és hibaelhárítását.

Intézi a védekezéshez szükséges anyagok beszerzését és kiszállítását, nyilvántartja a felhasznált anyagokat, gépek üzemóráit. Minden nap jelentést ad 06:00-kor a település műszaki ügyeletének a felhasznált anyagokról, gépekről, igénybe vett létszám adatairól.

Segíti a szakaszvédelem vezető munkáját, kapcsolatot tart az önkormányzati védelmi szervezetben résztvevőkkel és a Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel.

6. Logisztikai szakcsoport

Feladatai:

- Az összesített napi jelentések és az Irodai szakcsoport nyilvántartásai alapján megszervezi a védekezésben résztvevők ellátását, étellemezését, munka- és védőruházattal való ellátását. Intézi és szervezi a kitelepített lakosok és az érkező idegen beavatkozó erők elhelyezését, ellátását.
- Naponta 18 óráig a műszak ügyeletnek jelentést kell adnia az elhelyezettek és az ellátottak létszámáról, a felhasznált anyagokról.

A vízkárelhárításhoz igénybe vehető erőforrások Adatai és beszerzési lehetőségei

I. Anyagok (homok, homokzsák, mezőgazdasági fólia stb.)

Anyag	Mennyiség	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	E-mail	Megjegyzés

II. Eszközök (lapát, fáklya stb.)

Eszköz	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	E-mail	Megjegyzés
Lapát –	javasolt beszerzésre				
Ásó –	javasolt beszerzésre				

III. Gépek (szivattyú, áramfejlesztő stb.)

Gép	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	E-mail	Megjegyzés
Szivattyú – 1 db	Szigetivízművek Nonprofit Kft.	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21	06-302951161	Szontagh.Ferenc@ Szigetivizmuvek.hu	HERON EMPH 80 E9 ($H=8m$, $H_{max}=26m$, $Q_{max}=1300l/min$) típusú benzinmotoros zagyszivattyú
Tömlő – 6 db	Szigetivízművek Nonprofit Kft.	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21	06-302951161	Szontagh.Ferenc@ Szigetivizmuvek.hu	
Áramfejlesztő – 1 db	Szigetivízművek Nonprofit Kft.	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21	06-302951161	Szontagh.Ferenc@ Szigetivizmuvek.hu	EGM-55 AVR1 típusú benzinmotoros áramfejlesztő

IV. Földmunkagépek

Földmunkagép			Tulajdonos			
Megnevezése	Kapacitás (m ³ /óra)	Szerelék	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	E-mail
-	-	-	-	-	-	-

V. Tehergépjárművek

Tehergépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Platóméret (m×m)	Teherbírás (t)	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	E-mail
-	-	-	-	-	-	-

VI. , Tartálykocsik

Gép	Beszerzési hely	Kapcsolatfelvétel a tartálykocsi rendelkezésére állására	Tel/Fax/ Mobil	E-mail	Megjegyzés
Tartálykocsi 1. szivattyúval	Szigetivízművek Nonprofit Kft.-vel szerződéses jogviszonyban	Szontagh Ferenc értesítése	06- 30295116 1	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	1db 10m3 (AD Kft. tulajdona),
Tartálykocsi 2. szivattyúval	Szigetivízművek Nonprofit Kft.-vel szerződéses jogviszonyban	Szontagh Ferenc értesítése	06- 30295116 1	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	1db 8m3 és 1db 6m3 (tulajdonos: Polihistor Kft.)
Tartálykocsi 3. szivattyúval	Szigetivízművek Nonprofit Kft.-vel szerződéses jogviszonyban	Szontagh Ferenc értesítése	06- 30295116 1	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	4-20m3-es kocsival igény szerint (tulajdonos: Fővárosi Vízművek Zrt.). 3 db szivattyúra van megállapodás

VII. Személyszállító gépjárművek

Személyszállító gépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Szállítható személyek száma (fő)	Terepjáró igen/nem	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	E-mail
				u.3.		

A VÉDELMI NAPLÓ VEZETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A védelmi napló a helyi védekezési tevékenységről készült egyetlen olyan okmány, amely az ellenőrzés, a műszaki-gazdasági elszámolás alapja, ezért feltétlen gondos vezetést kíván.

1. Védelmi napló vezetését a védekezési fokozat elrendelése után azonnal meg kell kezdeni, majd folyamatosan kell vezetni, a megtett intézkedéseket azonnal be kell jegyezni.
2. A naplóbejegyzéseket időrendi sorrendben, a dátum és az idő percnyi pontosságú megjelölésével, a bejegyző aláírásával kell megtenni.
3. Bejelentés esetén rögzíteni kell:
 - a bejelentés időpontját
 - a bejelentő nevét, telefonszámát és későbbi elérési lehetőségét
 - a bejelentés pontos tartalmát
 - a szóban forgó esemény, jelenség helyét
 - és ha van a veszélyeztetett javakat
4. Intézkedés esetén rögzíteni kell:
 - az intézkedés időpontját
 - a hívott személy nevét, telefonszámát és későbbi elérésének lehetőségét
 - a lefolytatott beszélgetés tartalmát
 - a kapott vagy adott utasításokat
5. Többek közt naponta bejegyzendő:
 - az elvégzett védekezési munka,
 - a felhasznált anyagok, igénybe vett eszközök mennyisége,
 - a védekezésben résztvevők létszáma,
 - alkalmazott technika,
 - keletkezett károk,
 - az ügyelet átadása-átvétele,
 - a társszervektől kapott, illetve a részünkre adott tájékoztatások, intézkedések.
6. A védelmi naplóba csak a védelemvezető és az ügyeleti szolgálat tagjai tehetnek bejegyzést.
7. A védelmi naplót az ügyeleti szolgálat irodájában kell tartani úgy, hogy a védekezés ideje alatt betekintés és bejegyzés céljából bármikor hozzáférhető legyen.
8. A vízkárelhárítás eseményeiről, helyszíneiről célszerű fénykép dokumentációt készíteni a fénykép készítése időpontjának feltüntetésével.
9. Legyen összhangban a vis maior bejelentésekhez kapcsolódó irat dokumentációval.
10. A védelmi naplót számozott oldalakkal folyamatosan kell vezetni, lehetőleg minél gyakrabban digitalizálni szkenneléssel.
11. A naplóba időrendi sorrend szerint be kell ragasztani:
 - faxküldeményeket,
 - e-mail küldeményeket

ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE

A védelemvezető feladatai a védekezésre való felkészülés időszakában	✓
Figyelemmel kíséri a várható rendkívüli meteorológiai helyzetre kiadott riasztásokat, valamint a VIZIG által készített hidrometeorológiai tájékoztatókat.	
A vízviszatarató depóniák és beavatkozási helyek kaszálása a jelenségek megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében.	
A beavatkozási helyeket, depóniákat megközelítő utak járhatóságának felülvizsgálata.	
Műtárgyak felülvizsgálata.	
Védelmi eszközök, anyagok, gépek felülvizsgálata.	
A kommunikációmódjának megszervezése.	
A védelmi szervezet értesítése, felkészülés az esetleges védekezésre.	
Vízkár-elhárítási terv, annak éves felülvizsgálatainak és más felkészülési tervek áttekintése.	

A védelemvezető feladatai a védekezési időszakban	✓
Tájékoztodik az előre jelzett tetőző vízszintekről, a várható vízkár eseményekről és a várható elöntésekről (VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyelete, Katasztrófavédelmi Igazgatóság).	
Elrendeli a védekezési készültséget, értesítést küld a releváns intézményeknek, valamint tájékoztatja a lakosságot.	
A készültség elrendelését követően azonnal intézkedik a védelmi napló vezetéséről.	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges munkaerő mozgósításáról, beosztás készítéséről. A település vízkár-elhárítási szervezetét mozgósítja.	
Gondoskodik a védekezésben résztvevők foglalkoztatásáról, munkájának irányításáról. A munka megkezdése előtt gondoskodik a védekezésben résztvevők tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatása megtartásáról és dokumentálja azt.	
Kapcsolatfelvétel környező szomszédos Önkormányzatokkal, szerződött partnerekkel.	
Kommunikációs csatornák üzembe helyezése, ellenőrzése.	
Helyi vízállás észlelés megszervezése, esetleges ideiglenes mércék kihelyezése.	
Felvonulási területek kijelölése és biztosítása.	
A védelmi helyzet, az előrejelzés alapján módosítja a védekezési készültség fokozatát.	
Azonnali beavatkozást igénylő problémák elhárításáról intézkedés, például: - töltéskoronák és megközelítő utak kátyúzása, utak és rakodóterek hómentesítése - műtárgyak elzárószerkezeteinek hó- és jégmentesítése, működtetéshez szükséges eszközök kiszállítása (pl.: lakatkulcsok) - eltömődött, feliszapolódott mederszakaszok soron kívüli tisztítása - töltések és műtárgyak környezetének szükség szerint kaszálása jelenségek megfigyelése érdekében	
Gondoskodik a lakosság folyamatos tájékoztatásáról.	
Gondoskodik a védekezés irányító- és őrszemélyzetének megkülönböztető jellel (karszalag, jelvény, kitűző), a járművek és a földmunkagépek „VÍZKÁRELHÁRÍTÁS” feliratú táblával való ellátásáról.	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges anyag, eszköz, felszerelés és gép szükség szerinti utánpótlásáról.	
Gondoskodik a védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, elsősorban a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybe vett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartásáról.	
Gondoskodik a vizek lehetséges legkisebb kártétellel történő levezetéséhez szükséges műszaki intézkedés elrendeléséről, végrehajtásáról és ellenőrzéséről.	

Ellenőrzési lista a védelemvezető részére

S-06 Segédlet

Gondoskodik a mentesített területre betört vizek elszigeteléséről, a víznek a mederbe történő visszavezetéséről és az ezzel összefüggő munkák elvégzéséről.	
Gondoskodik a védőművek állapotának állandó megfigyeléséről, káros jelenségek esetén a szükséges beavatkozások megtételéről, a műtárgyak jegesedésének megakadályozásáról.	
Az elrendelt védekezési fokozatban reggel 07:00 óráig napi jelentést készít és küld a VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyletének.	
Fényképfelvételekkel (lehetőség szerint az időpont rögzítésével) dokumentálja az esetleges károkat és a védekezési mozzanatok a beavatkozások helyszínein.	
A védekezéshez a védelemvezető részére nyújtott segítség igénylése a VIZIG-től (szakértője műszaki szakirányítást végez).	
Tartós védekezés esetén gondoskodik legalább tíz naponkénti költségbecslés elkészítéséről és a védekezési költségfedezetének igényléséről.	
Szükség esetén kezdeményezheti a polgári védelmi szervezet mozgósítását.	
A vízkárelhárítás feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, a VIZIG-el és a Katasztrófa Kirendeltséggel rendszeres kapcsolatot tartva kell ellátnia.	
A vízállások leolvastatása, feljegyzése a meglévő vagy ideiglenes vízmércéken és ezen adatok igény szerinti továbbítása.	
Ha az elvezetendő vízmennyiség meghaladja a levezet csatornahálózat vízelvezető (emésztő) képességét, a vízelvezetés sorrendiségének megállapítása a mentesítendő területek figyelembevételével.	
A védekezés befejezésekor a védekezési készültséget megszünteti, a védekezés alatt keletkezett dokumentumokat összegyűjti.	
Ha kitelepítés történt a védekezés során, megszervezi a visszatelepítést.	
Gondoskodik az ideiglenes védőművek elbontásáról.	
Gondoskodik a védekezés után elbontott és hulladékká váló anyagok besorolás szerinti ártalmatlanításáról. Ennek megítéléséhez – szükség szerint – igénybe veszi a Környezetvédelmi Természetvédelmi Felügyelőség és az ÁNTSZ segítségét.	
Szükség szerint megszervezi a kármentesítést.	
Intézkedik a védelmi költségek elszámolásáról.	
Gondoskodik a védvonalak eredeti állapot szerinti helyreállításáról.	
Intézkedik a beavatkozási helyek, tetőzövízszintek, elöntési határvonalak rögzítéséről (geodézia, fényképfelvétel), valamint dokumentálásáról.	
Intézkedik a védekezésnél használt eszközök, gépek karbantartásáról.	
Intézkedik az elhasználódott védelmi anyagoknak az előírt mennyiségre kiegészítéséről.	
A települési védelmi szervezettel kiértékeli a védekezést, a tapasztalatokat összefoglaló jelentésben összegzi és megküldi a felülvizsgálatra jogosult szerv részére.	
Gondoskodik a vízkár-elhárítási terv aktualizálásáról (fényképfelvételek, védekezési tapasztalatokat stb.).	
Összefoglaló jelentés készítése képviselőtestület felé készültség lezárása után 15 napon belül.	
Összefoglaló jelentés elfogadtatása képviselőtestülettel és megküldése a VIZIG részére készültség lezárása után 30 napon belül.	
Összefoglaló jelentés csatolása a védelmi tervcsomaghoz, védekezés dokumentumainak archiválása.	

VÍZRAJZI ADATSZOLGÁLTATÓK ELÉRHETŐSÉGE

Bővebben a 1.2.2 fejezetben.

Szervezet	Rendelkezésre álló adatok	Adatok elérhetősége
Közép Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság	Csapadék idősorok (<i>Szigetszentmiklós</i>): Talajvízszint adatok (<i>Szigetszentmiklós</i>): Operatív vízállások (<i>Duna, Budapest</i>):	www.met.hu - Vízügyi honlap (vizugy.hu)
Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)	Az OMSZ rövid-és középtávú előrejelzései, veszélyességi szintek nyomon követése	http://www.met.hu/idojaras/veszelyjelzes/riasztas/
Meteorológiai információk országos szinten		http://www.met.hu/idojaras/
Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF)	Operatív vízállások országos szinten, elrendelt készültségi fokozatok nyomos követése, vízmérce alapinformációk	www.vizugy.hu
Országos Vízjelző Szolgálat (OVSZ)	Országos folyók, tavak vízgyűjtőjének meteorológiai előrejelzései és hidrológiai előrejelzései grafikus és táblázatos formában	www.hydroinfo.hu
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	Rendkívüli események	http://www.katasztrofavedelem.hu/

SZAKMAI TANÁCSADÓK NÉVJEGYZÉKE

Szakmai tanácsadó 1.

Név: Mészáros László, főmérnök

Telefonszám: +36 1 477 3500

Elérhetőség: KDVVIZIG

Székhely: H-1088 Budapest, Rákóczi út 41.

Szakmai tanácsadó 2.

Név:

Telefonszám:

E-mail cím:

Székhely:

Szakmai tanácsadó 3.

Név:

Telefonszám:

Mobiltelefon szám:

E-mail cím:

Székhely:

INFRASTRUKTÚRA-ÜZEMELTETŐK ELÉRHETŐSÉGEI

1. Közmű üzemeltető

Szakág:	Vízkezelés
Tevékenység:	Ivóvíz szolgáltatás, szennyvízcsatorna hálózat üzemeltetés
Szolgáltató neve:	Fővárosi Regionális Víziközmű - Szolgáltató Zártkörű Részvény Társaság
Szolgáltató rövid neve:	Fővárosi Vízművek Zrt.
Központi címe:	1138 Budapest, Váci út 182.
Központi telefonszáma:	+36 1 247 7777
Fax száma:	+36 1 247 7777
E-mail címe:	hibabejelentenes@vizmuvek.hu
Honlap:	https://www.vizmuvek.hu/
Szakág:	Vízkezelés
Tevékenység:	Szennyvíz tisztítás
Szolgáltató neve:	Észak Csepel szigeti Víztisztító és Csatornamű Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Szolgáltató rövid neve:	Szigeti Vízművek Nonprofit Kft.
Központi címe:	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21.
Központi telefonszáma:	+36-24/444-268
Fax száma:	+36-24/444-268
E-mail címe:	szigetivizmuvek@szigetivizmuvek.hu
Honlap:	http://www.szigetivizmuvek.hu/
Szakág:	Elektromos ellátás
Tevékenység:	Áramszolgáltatás
Szolgáltató neve:	Budapesti Elektromos Művek Hálózati Korlátolt Felelősségű Társaság
Szolgáltató rövid neve:	ELMŰ Hálózati Kft.
Központi címe:	1132 Budapest, Váci út 72-74
E-mail címe:	eloszto@elmu.hu
Ügyfélszolgálat:	+36 1/238-3838
Honlap:	https://www.elmuemasz.hu
Szakág:	Gázszolgáltatás
Tevékenység:	Gázszolgáltatás
Szolgáltató neve:	NKM Észak-Dél Földgáz Hálózati Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Szolgáltató rövid neve:	NKM Észak-Dél Földgáz Hálózati Zrt.
Központi címe:	2310 Szigetszentmiklós, Gyári út. 9.
Központi telefonszáma:	06-80/300-300
E-mail címe:	ugyfelszolgalat@nkmfoldgaz.hu
Honlap:	www.nkmfoldgaz.hu

2. Hulladékkezelő

Szakág:	Hulladékkezelés
Tevékenység:	Hulladékkezelés
Szolgáltató neve:	Aries Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Szolgáltató rövid neve:	Aries Nonprofit Kft.
Központi címe:	2310 Szigetszentmiklós, Határ út 12-14..
Központi telefonszáma:	0624/367-166
Fax száma:	0624/367-166
E-mail címe:	www.arieskft.hu

3. Közlekedési infrastruktúra

Szakág:	Közúti infrastruktúra
Tevékenység:	Közúthálózati fenntartás
Szolgáltató neve:	Magyar Közút Nonprofit Zrt.
Szolgáltató rövid neve:	Magyar Közút Zrt.
Központi címe:	1024 Budapest, Fényes Elek u. 7-13.
Központi telefonszáma:	+36-1-819-90-00
Fax száma:	+36-1-819-95-40
E-mail címe:	kozut@kozut.hu

A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE

1. Kiemelt jogszabályi vonatkozások

A 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól joganyag 9. § alapján a Vízügyi Igazgatási szerv (VIZIG) a Vgtv. 16. § (4) bekezdés d) pontja szerinti szakmai irányítási feladatkörében hagyja jóvá a települési vízkár-elhárítási terveket.

A védekezés műszaki feladatainak helyi irányítását a helyi önkormányzati tulajdonban lévő védőműveken ellátja (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 6. §. (1) b) pont):

- az I., II. és III. védekezési készülség tartama alatt a polgármester vagy a polgármester által kijelölt és a VIZIG igazgató által jóváhagyott védelemvezető,
- a rendkívüli védekezési készülség tartama alatt, ha veszélyhelyzet kihirdetésére nem kerül sor, a polgármester vagy a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter által kijelölt személy,
- a veszélyhelyzet időtartama alatt a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter által kijelölt személy.

Az I., II. és III. fokozatú védekezési készülséget a védekezésre kötelezett szervezet vezetője rendeli el, módosítja és szünteti meg. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 13. § (1))

A rendkívüli védekezési készülség elrendeléséről és megszüntetéséről a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszter dönt. A katasztrófavédelemről szóló törvényben meghatározott veszélyhelyzeti feltételek fennállása esetén a polgármester a védelmi bizottság útján javaslatot tesz a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszternek a veszélyhelyzet kihirdetésének kezdeményezésére. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 4. §.)

A védekezési készülségi fokozatokban, a műszaki irányítás feladatainak ellátása során a polgármester vagy az általa kijelölt védelemvezető a Helyi Védelmi Bizottság elnöke útján közvetlenül a Megyei Védelmi Bizottság vezetőjének van alárendelve. Rendkívüli védekezési készülség időszakában, ha veszélyhelyzet kihirdetésére nem kerül sor, a polgármester vagy az általa kijelölt védelemvezető a Törzs útján a vízügyi igazgatási szervek irányításáért felelős miniszternek van alárendelve. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 16. §.)

Az önkormányzatnak a védekezés szakmai irányítását készülség elrendelésekor meg kell kérni az VIZIG-től. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16. § (4) d) pontja szerint a vízügyi igazgatási szervnek vízkárelhárítással összefüggő feladata a helyi önkormányzatok vízkár-elhárítási tevékenységének szakmai irányítása. Az Igazgatóság (VIZIG) ellátja a vizek kártételei elleni védelemmel, a vízkárelhárítással (árvíz- és belvízvédekezéssel, vízhiány kárelhárítással, valamint a vízminőségi kárelhárítással) összefüggő – külön

jogszabályban meghatározott – feladatokat, ebben a körben irányítja a helyi önkormányzatok, valamint a víztársulatok vízkárelhárítási tevékenységét, ebben a jogkörében eljárva – elrendelt védekezési készülség esetén – a vízkárelhárítási szakmai feladatok tekintetében utasítási jogkörrel rendelkezik. (223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 7.§ (1) ad)

A védekezési készülségi fokozatok elrendeléséről, módosításáról és megszüntetéséről a Polgármester a működési terület szerinti VIZIG ügyeletét, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét és a lakosságot haladéktalanul tájékoztatni köteles. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 14. §. b) pont)

Védekezési tevékenységükről a készülség ideje alatt naponta köteles a Polgármester azilletékes VIZIG műszaki ügyeletére tájékoztatást adni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 18.§.). Lehetőség szerint ezt reggel 7:00 óráig meg kell tenni az megelőző 24 órára.

A rendkívüli eseményekről haladéktalanul, az (1) bekezdésben meghatározottak szerint kell jelentést tenni, illetőleg tájékoztatást adni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 18.§.)

Ha az árvízvédelmi védvonal átszakadásának veszélye fenyeget, vagy ha az elöntések emberiéletet, létesítményeket és javakat veszélyeztetnek, a veszélyeztetett területekről a kitelepítésselrendelésére a Polgármester jogosult. Az ezzel kapcsolatban meghozott döntésről a polgármester soron kívül tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szervet. (232/1996(XII.26.) Korm. rendelet 19.§.).

A készülség megszüntetését követő 15 napon belül a védelemvezető (Polgármester) a felülvizsgálatra jogosult szerv részére a védekezésről összefoglaló jelentést köteles készíteni és jóváhagyásra előterjeszteni. (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 20.§.)

A védelemvezető (Polgármester) a készülség megszüntetése után haladéktalanul gondoskodik (232/1996 (XII.26.) Korm. rendelet 20.§.):

- a védekezéshez használt anyagok, eszközök és felszerelések összegyűjtéséről, kijavításáról és raktározásáról, az elhasználtaknak az előírt mennyiségre való kiegészítéséről;
- a védekezésben részt vett dolgozók járandóságainak elszámolásáról;
- más szervektől, valamint az állampolgároktól igénybe vett szolgáltatások, anyagok, eszközök és felszerelések elszámolásáról, illetőleg a meglevők visszaadásáról;
- a megrongálódott védőművek helyreállításáról.

2. A vízkárelhárításra vonatkozó főbb joganyagok

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.)

Tartalmazza a vizekkel és vízi létesítményekkel összefüggő állami és települési önkormányzatifeladatokat. Külön rendelkezik a vizek kártételei elleni védelem és védekezés pontos teendőiről, tételesen meghatározva a polgármester (főpolgármester) az árvíz- és belvízvédekezéssel kapcsolatos államigazgatási feladatait és hatáskörét.

2003. évi XXVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről

A törvény meghatározza az ország egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. Árvízvédelmi szempontból a törvény 24.§-a lényeges, mely kimondja, hogy nagyvízi meder övezete területén beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

2009. évi CXLIV. törvény a víztársulatokról

A törvény szabályozza a víztársulatok alapítását, szervezetét, működését, tevékenységi körét, szakmai feladatait, a társulat és tagjai jogait, kötelezettségeit, felelősségét, a társulatgazdálkodását, szervezeti változásainak formáit, továbbá törvényességi felügyeletét.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

A törvény szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok – többek között – különösen: a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás.

2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról

A törvény szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon (a továbbiakban: nemzeti vagyon) megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az állam és a helyi önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységeit.

A törvény mellékletében szerepel az állam kizárólagos tulajdonában lévő folyók, patakok, mellékágak és azok medre, valamint vízilétesítmények listája.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet (Hkr.)

A rendelet a vízügyi igazgatási szervek, valamint a helyi önkormányzatok jegyzőinek vízgazdálkodási hatósági hatásköréről és a hatósági jogkör gyakorlásának rendjét határozza meg.

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII.26.) Korm. rendelet (Vhr.)

A rendelet meghatározza a védekezés országos irányítását, a védekezés műszaki feladatának helyi irányítását, a védelmi bizottság feladatait.

A rendelet a meghatározott fokozatú védekezési készülség elrendeléséről, megszűnéséről, módosításáról, illetve az ehhez szükséges tájékoztatási kötelezettség teljesítéséről is rendelkezik, tartalmazza a védelemvezető feladatait, a védekezés megszüntetését követő intézkedésekkel kapcsolatos rendelkezéseket.

A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokat tartalmazza.

223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

A jogszabály meghatározza az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), területi vízügyi igazgatóságok, valamint a vízügyi igazgatási és hatósági szervek szervezeti felépítését, igazgatási feladatait, a hatósági és szakhatósági eljárásokra vonatkozó szabályokat, valamint az illetékességi területeit.

83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló joganyag tartalmazza a parti sávra, a folyók nagyvízi medrének használatára és hasznosításra vonatkozó szabályozásokat, területhasználati korlátozásokat, beépítési kritériumokat. A rendelet tartalmazza a fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett, valamint a vízjárta területekre vonatkozó szabályokat, továbbá a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó előírásokat.

Az árvíz- és a belvízvédkezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet

A rendeletben az ár és belvízvédelmi feladatok konkrét meghatározása szerepel. A felkészülés részeként a védelmi tervek fajtáinak meghatározása, tartalma, elhelyezése is szabályozásra került. A rendelet melléklete tartalmazza az állami tulajdonú árvízvédelmi vonalak védelmi szakaszainak, belvízrendszereknek és védelmi szakaszoknak a felsorolását.

18/2003. (XII.9.) KvVM–BM együttes rendelet a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségéi alapon történő besorolásáról

A rendelet a településeket ár- és belvíz veszélyeztetettség szerint három csoportba sorolja be.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet

A rendelet részletesen szabályozza a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló munkák, művek és létesítmények műszaki tervezésére, rendeltetésszerű és biztonságos kialakítására, használatára, fenntartására és üzemeltetésére, vonatkozó előírásokat.

74/2014 (XII.2.3) BM rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről

A jogszabály megállapítja a folyók, azokba torkolló vízfolyások, csatornák árvízvédelmi műveinek, keresztező műtárgyainál, nyílt ártéren vagy hullámtéren lévő - létesítmény tervezésekor, méretezésekor, megvalósítása során figyelembe veendő mértékadó árvízszinteket.

1979/2013. (XII. 3.) Korm. határozat a vízkárelhárítás és az öntözés hatékonyságának növelését biztosító intézkedésekről. Ez a jogszabály írja elő többek között az árvíz által veszélyeztetett nyílt ártéri települések tekintetében a települési vízkárelhárítási tervek elkészítése, illetve felülvizsgálata az állami védekezést felelős vízügyi igazgatási szerv feladata legyen. Határidőt a települési vízkárelhárítási tervek tekintetében: 2014. április 30-ra tűzi ki. A jogszabály rendelkezik a nagyvízi mederkezelési tervek elkészítésére vonatkozóan is, melyeknek elkészítési határidejét 2014. december 31-re teszi.

3. Védekezés költségeinek elszámolásával, megtérítésével kapcsolatos joganyagok:

A vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet

A támogatás igénylésének feltétele, hogy az önkormányzat a váratlan esemény bekövetkeztétől vagy - védekezési kiadások esetén - a védekezés megkezdésétől számított 7 napon belül a rendeletben meghatározott adatlapon a szükséges bejelentést megtegye (<http://ebr42.otm.gov.hu/palyazat/>), tekintettel arra, hogy a jelentésre nyitva álló határidő elmulasztása jogvesztő.

A jogszabály komplex módon szabályozza a támogatási igény benyújtását és a támogatás elszámolását, melyhez a szükséges nyomtatványok a rendelet mellékletét képezik.

A víz- és környezeti károk elleni védekezésnél foglalkoztatottak járandóságáról szóló 6/1989. (V. 13.) KVM rendelet

A jogszabály, többek között - a helyi vízkár-elhárítási, vízminőségi – és más környezeti kárelhárítási tevékenység irányítására és ellátására beosztott dolgozókra terjed ki, szabályozza a védekezési munka, díjazását, a biztonsági pótlékot, a készenlét díjazását, a napi pihenőidőt, a kiküldetési költségeket, a védekező dolgozók ellátását.

4. Kártérítésre, kártalanításra vonatkozó joganyagok és szabályok

4.1 Kártalanítás

Az árvízi védekezés kapcsán keletkezett károk kártalanítási felelősségét a Polgári Törvénykönyv (Ptk.), a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, és a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996.(XII. 26.) Korm. rendelet előírásai szabályozzák. A kártalanítási kötelezettség megállapítása szempontjából elsősorban azt kell vizsgálni, hogy terhel-e valakit, illetve kit terhel a bekövetkezett kárral kapcsolatban felelősség.

E témakör vonatkozásában szükséges előre bocsátani, hogy az árvíz kapcsán keletkezett károk kompenzációja vonatkozásban a jogi szempontból helyes szóhasználat a kártalanítás.

(Kártérítés abban az esetben jár, ha valaki szándékosan vagy gondatlanul kárt okoz másnak. Ptk.

339. § (1) bekezdés „Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.” Kártalanítás abban az esetben merül fel, ha az okozott kár nem jogellenes, hanem jogszerű tevékenység folytán következett be, pl. Ptk. 108. § (1) bekezdés: „Az ingatlan tulajdonosa tűrni köteles, hogy az erre külön jogszabályban feljogosított szervek - a szakfeladataik ellátásához szükséges mértékben - az ingatlan időlegesen

használják, arra használati jogot szerezzenek, vagy a tulajdonjogát egyébként korlátozzák. Ebben az esetben az ingatlan tulajdonosát az akadályoztatás (korlátozás) mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.”)

A kártalanítási felelősség vonatkozásában elsődleges szempont, hogy kit terhel a védekezési felelősség. (E tekintetben tehát irreleváns, hogy a vízfolyás tulajdonosa az állam vagy az önkormányzat.)

Védelmi beavatkozások, amelyeknek kártalanítási következményekkel járhatnak:

a) **szükségátározó nyitása**-erre a célra kijelölt

☐ kártalanításért felelős: az állam

b) **állami védmű nyitása** (pl.: árvízvédelmi töltés szabályozott megnyitása) ☐

kártalanításért felelős: az állam

Kártalanítás fizetése vonatkozásában javasolt eljárási rend: 4/2005. (II. 22.) KvVM-FVM együttes rendelet a Vásárhelyi-terv I. ütemében megvalósuló Cigánd-Tiszakarádi és Tiszaroffi árvízi tározók területével érintett földrészeket jegyzékéről, valamint az egyszeri térítés, az igénybevétel és a kártalanítás részletes szabályairól

c) **önkormányzati védmű nyitása**

☐ kártalanításért felelős: önkormányzat

Kártalanítás fizetése vonatkozásában az eljárási rend kialakítása az önkormányzat kompetenciájába tartozik.

d) **depónia nyitása**

☐ **a depónia szerepel** az önkormányzat által készített védekezési tervben (a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés b) pont)

☐ kártalanításért felelős: önkormányzat

☐ **a depónia nem szerepel** az önkormányzat által készített védekezési tervben

☐ kártalanításért felelős: védekezésért felelős

Függetlenül tehát a depónia tulajdonosának személyétől a kártalanítási felelősség a védekezésért felelős személyéhez igazodik. Ennek megfelelően a védekezés az állami, önkormányzati, illetve az ingatlanok tulajdonosainak felelősségi körébe tartozhat.

A Kormány részéről külön döntés szükséges abban a vonatkozásban, hogy az önkormányzati felelősségi körbe tartozó kártalanítások vonatkozásában vállal-e, ha igen milyen szerepet.

e) **védmű/depónia meghágás, vagy tönkremenetel**

Beavatkozás nem történt, a kár vis maior eredménye, kártalanítás nem jár, ugyanakkor a Kormány dönthet a kárenyhítésről mind a belterületi, mind a mezőgazdaságot, infrastruktúrát ért károk tekintetében) (Lásd következő fejezet).

(A Ptk. rendelkezéseinek megfelelően a tevékenységi körön kívül álló elháríthatatlan ok következtében bekövetkezett kár vonatkozásában a tevékenységet végzőt nem terheli a kár megtérítése vonatkozásában kötelezettség ld. Ptk. 345. § 467. § 500-502. §.)

4.2. Kárenyhítés

a) Önkormányzati védekezési kiadások, illetve önkormányzati tulajdonú ingatlanokban bekövetkezett károk kárenyhítése

b) Magántulajdonban lévő ingatlanokban és ingókban bekövetkezett károk kárenyhítése

Kormányzati döntés szükséges az esetleges kárenyhítésről. Amennyiben ez a döntés megszületik, szükséges érintett körnek (ld. lakóingatlan), a támogatás feltételeinek, a nem támogatható körnek, a kárbejelentés módjának, a kárfelmérés metodikájának, valamint a finanszírozás alapelveinek meghatározása.

4.3. Helyreállítás

A védművek, depóniák helyreállításának felelőssége a védmű/depónia, tulajdonosának személyéhez igazodik. A helyreállítás ebben az esetben az árvíz levonulását megelőző állapot helyreállítását jelenti, fejlesztésre nincs lehetőség.

(A vízfolyások medrének helyreállítási felelőssége vonatkozásában szintén a tulajdonos személye az irányadó.)

- a) állami tulajdonú védmű/depónia
□ helyreállításért felelős: állam
b) önkormányzati tulajdonú védmű/depónia □
helyreállításért felelős: önkormányzat
Kormány döntés szükséges abban a vonatkozásban, hogy az önkormányzati védművek, depóniák helyreállítását az állam átvállalja-e az önkormányzattól, segítséget nyújt e.

5. Egyéb, nem részletezett jogszabályok listája

- 1991. évi XXXIII. tv egyes állami vagyontárgyak önkormányzatok tulajdonába adásáról
- A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény
- A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény
- 2011. évi CCIX. törvény A közműves ivóvízellátó és szennyvízelvezető rendszer igénybevétele során figyelembe kell venni a víziközmű-szolgáltatásról szóló előírásait.
- 2012. CLXXV. tv. a hulladékról
- Az életvédelmi létesítmények egységes nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló 37/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet A vízbázisok, a távlati vízbázisok az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről
- 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízellétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
- 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről.
- 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet A felszín alatti vizek védelméről
- 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről
- 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- 90/2007 (IV.26) Korm. rendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló joganyag
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések besorolásáról
- 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól
- 10/2010. (VIII. 18.) VM rendelet A felszíni víz vízszennyezettségi határértékeiről és azok alkalmazásainak szabályairól
- A katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet
- A települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet
- 2/1999 (KHV Ért.15.) KHVM-KÖM eü utasítást a vízminőségi kárelhárítással összefüggő területi tervekről szóló joganyag

A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ FOGALOM-MEGHATÁROZÁSOK

1. **ártéri öblözet:** a folyó mentett árterének természetes vagy mesterséges elhatárolásokkal elkülönülő része, amelyet a folyó adott pontján kialakuló nagyvizek – védművek nélkül vagy azok védképességének megszűnte esetén – előlonthetnek (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
2. **árhullám:** A folyó, vízfolyás meghatározott állapota, vízjárási helyzete, amelynél a vízhozam és a vízállás jelentékenyen megnövekszik. A gyakorlat a középvízi meder partélét meghaladó, az abból kilépő vizeket nevezi árvíznek (nagyvíznek). Az árhullám természetes vízfolyások meghatározott keresztmetszvényében a vízállások (vízhozamok) völgyelést követő emelkedésének, tetőzésének, ez utáni újabb völgyelésig tartó süllyedésének együttese.
3. **árvíz:** A folyó vagy vízfolyás középvízi medrének partélét meghaladó, ill. középvízi medréből kilépő víz.
4. **árvízi előrejelzés:** Az árvíz lényeges eseményei - tetőző vízállásai és vízhozamai - bekövetkezésének várható mértékére, helyére és időpontjára vonatkozó meghatározás.
5. **árvízi előrejelzés időelőnye:** Az árvízi előrejelzés kiadása és az esemény bekövetkezés közötti időtartam. Lehetnek rövid-, közép- és hosszú távú előrejelzések.
6. **árvízjelenség:** A folyók áradási következményeinek megjelenési formája. Árvízi jelenség gyűjtőfogalom, lehet az emelkedő vízállás, a megnöött vízsebesség, az elöntött hullámtér, a gáttest szivárgása, csurgása, fakadó, szivárgó vizek, buzgárok képződése, gátszakadás, lakott területek elöntése stb.
7. **árvízmentesítés:** a mederből kilépő vizek, árvizek kártételei elleni megelőző tevékenység, amely az előlonthető területet (árteret) árvízvédelmi művek (töltések, falak, árvízcsúcscsökkentő tározók, árapasztó csatornák) létesítésével mentesíti (mentesített árter) a rendszeres elöntéstől (1995. évi LVII. törvény)
8. **árvízvédelmi fal:** földtöltés építésére elegendő hely hiányában az árvízvédelmi földtöltés helyettesítésére, vagy annak magasítására alkalmazott vasbeton, beton, téglá építmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
9. **árvízvédelmi mű:** az elsőrendű, másodrendű, harmadrendű árvízvédelmi vízilétesítmény, valamint annak műtárgya, tartozéka, járulékos létesítménye, amely a védvonal védőképességét, rendeltetésszerű használatát biztosítja, illetve szolgálja (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
10. **árvízvédelmi műtárgyak:** Az árvíz kizárását, beeresztését vagy szabályozott ütemű levezetését szolgáló, az árvízvédelmi mű szerves részét képező műtárgyak (árvízkapu, a szükségtározó töltő-ürítő műtárgya, a völgyzárógát árapasztó műtárgya stb.).
11. **beavatkozási szakasz:** a vízkárelhárítási tervben önállóan megjeleníthető, vagy szakaszolható munkaterület, amely kialakítása egységes munkaszervezési-organizációs és védelmi munkákat tesz lehetővé
12. **belvízcsatorna:** belvizek elvezetésére szolgáló, meghatározott vízszállító képességű ásott meder, egykori természetes vízfolyás esetleg földmunkával kibővített medre (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)

13. **belvízöblözet:** lehatárolt vízgyűjtő terület, amelyről a belvizet általában egy ponton, egyetlen főcsatorna segítségével, gravitációsan vagy szivattyúzással vezetik le (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
14. **csatorna:** egy vagy egyidejűleg több vízgazdálkodási feladat (vízátvezetés, vízpótlás, belvízelvezetés, mezőgazdasági és egyéb vízszolgáltatás) ellátására alkalmas vízálléshálózati elem (1995. évi LVII. törvény)
15. **csurgás:** Az árvízvédelmi töltésbe bejutott víznek a mentett oldali rézsűben, általában vagy töltésköröm közelében való koncentrált kilépése. Kéregcsurgásnak (vagy kontúr csurgásnak) nevezik azt az árvízi jelenséget, amikor a töltéshatárok mentén az összeépítési réteg határa mentén alakul ki csurgás. Talpcsurgásnak nevezzük a töltésalapozás mentén kialakuló csurgásokat. A csurgások a töltések inhomogenitására vezethetők vissza, általában lépten-nyomon fellépnek az árvízvédelmi töltések mentett oldali rézsűjében, illetve a mentett oldali körömben. Veszélyes járatos erózióvá fejlődhetnek. A csurgás túlfeljedése következtében rézsűcsúszások keletkezhetnek, illetve a csurgás átmérőjének bővülése gátszakadássá fejlődhet.
16. **depónia:** a csatornák és medrek kotrása során kikerült és azok mentén elhelyezett tartós víztartásra alkalmatlan, tömörítetlen föld; valamint a kisvízfolyások mentén épített, kis tartósságú árhullámok visszatartására alkalmas, de keresztmetszeti méreteiben és minőségében védműnek nem minősülő földmű. Ezen belül rendezett depónia: az árvízvédelmi töltéssel azonos célú, víztartásra alkalmas vízálléshálózati elem.
17. **elhabolás:** víz (folyó, patak, csatorna, tározó, tó) hullámzó mozgásának hatására a partban keletkezett rongálódás (1995. évi LVII. törvény)
18. **elsőrendű árvízvédelmi vízálléshálózati elem:** a vízfolyások mentén lévő vagy létesülő fővédelmi művé nyilvánított, három vagy több település árvízvédelmét szolgáló (térsgéi) árvízvédelmi létesítmény (így például töltés, fal, magaspárt, árvízi tározó, árapasztó csatorna), továbbá a folyó nyílt árterében fekvő település árvízmentesítését szolgáló körtöltés (1995. évi LVII. törvény)
19. **fakadó víz:** Magasabb felszínű víztérből az alacsonyabb terepre szivárgó járatokon át, anyagkimosás nélkül feltörő víz, vagy a nyomás tovatérése által fölemelt talajvíz. A külső víz és a fakadó víz hőmérsékletének azonossága átszivárgásra, míg különbözősége talajvízszint-emelkedésre utal. Árhullámok gyakori kísérő jelensége, de a magas vezetési öntözőcsatornák és duzzasztott folyó szakaszok környezetében is gyakran előfordul.
20. **fakadó vizes területek:** az árvízvédelmi töltés mentett oldalán lévő, olyan mélyfekvésű területek, amelyek az árvízi víznyomás hatására szivárgó víz jut a felszínre és különböző nagyságú és időtartamú vízborítást okoz (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
21. **fenntartó:** a vizek és közcélú vízálléshálózati elemek tulajdonjogából eredő, illetve az ezzel járó vagyongazdálkodási jogok és kötelezettségek gyakorlását teljesítő, továbbá a fenntartás szakfeladatokat – mint közfeladatokat – jogszabály rendelkezése folytán, illetve egyéb jogviszony alapján ellátó személy vagy szervezet (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
22. **folyamkilométer, folyókilométer:** A folyam vagy a folyó középvonalán a torkolattól - mint kiindulási ponttól - a vízfolyással ellentétes irányban mért távolság (rövidítése: fkm)
23. **folyószakasz mederkezelője:** a területi vízügyi igazgatási szerv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
24. **harmadrendű árvízvédelmi mű:** a nyárigát és a hullámtéri terelőgát (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
25. **hidrológiai figyelmeztetés:** A hidrológiai figyelmeztetés olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet bizonyos folyamatokra, jelenségekre, vagy/és ezek bekövetkezésének lehetőségére, de nem számszerűsíti a jelenség mértékét.
26. **hidrológiai riasztás:** A hidrológiai riasztás olyan tevékenység, amely felhívja a figyelmet gyors és veszélyes hidrológiai folyamatokra, jelenségekre bekövetkezésére olyan esetben, amikor a vízgyűjtő bármely pontján valamely lényegesnek ítélt hidrológiai elem elért, vagy meghaladott egy kritikus értéket. Ezen belül **Árvízi riasztás (árvízi figyelmeztetés):** A folyók hegyvidéki vízgyűjtőterületén nagy csapadékot vagy gyors olvadást előidézhető időjárási helyzetek rövidesen vagy azonnal fenyegetően várható bekövetkezéséről szóló tájékoztatás az árvízvédelemért felelős szervek, illetve a nagyközönség részére.
27. **hidrológiai előrejelzés:** A hidrológiai előrejelzés a víz körforgásával kapcsolatos természetes és ember által befolyásolt hidrológiai folyamatok kiválasztott jelenségeinek, tudományos módszerekkel megalapozott, az előrejelzendő hidrológiai elem alakulását determináló és a rendelkezésre álló kezdeti- és peremfeltételek felhasználásával számoló, operatív szakértői tevékenység.
28. **helyi vízkárelhárítás:** az árvíz-, belvízvédekezés céljából kiépített védművek hiányában a fellépő káros vizek elleni védekezés, továbbá az elöntések folytán a területen szétterült vizeknek a vízfolyásokba, csatornákba vezetése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)

- 29. holtág:** a folyók szabályozása vagy a természetes medervándorlás következtében keletkezett olyan meder vagy mederszakasz, amely a természetes vízszállításban nem vesz részt (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 30. holtág:** a folyónak kis- és közepes vizek esetén, a folyóval nem vagy csak az egyik végén összefüggő, áramlás nélküli mellékága (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 31. hullámtér:** a folyók, vízfolyások partvonala és az árvédelmi fővédvonal közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 32. hullámverés:** A folyókon, csatornákon, tavakon a szél vagy mesterséges beavatkozás (hajózás) által keltett hullámoknak a partot vagy a töltés részsíkját érő üté, súlyosabb esetben romboló, erodáló hatása. A hullámverés következménye a szél erősségével, a víz mélységével és a víztükör szélességével arányos elhabolás lehet.
- 33. ideiglenes védmű:** A védekezés felkészülési vagy végrehajtási időszakában épített mű: nyúlgát, jászolgát, megtámasztó vagy buzgárt hatástalanító homokzsák építmény, hullámvast és elhabolást csillapító rözséből vagy egyéb anyagból készült művek, ideiglenes terelő- és körtöltések, töltésszakadást ideiglenes elzáró létesítmények.
- 34. jászolgát:** Árvízvédelmi karókkal biztosított két pallósor között, döngölt földdel kitöltött ideiglenes védmű. Az árvízvédelmi töltés koronája feletti 80 cm-nél magasabb vízszint várható tartása, illetve csatornák, vízfolyások elzárása esetén használják. A jászolgát szélessége nagyjából magasságával azonos.
- 35. középső sáv:** a folyók hullámtérében a védő erdősáv és a parti sáv közötti terület (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 36. közös érdekű árvízvédelmi mű:** árvízvédelmi műnek a szomszédos országokkal, a vízgazdálkodási feladatok rendezésére kötött kétoldalú nemzetközi szerződésben szelvényzámmal rögzített szakasza (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 37. legnagyobb víz (LNV):** A vízmércén a vizsgált évig bezárólag előfordult legmagasabb vízállás. Előfordulásának napja (esetleg órája) is lényeges adat. Jele LNV. Külön tartjuk nyilván a jeges és jégmentes értékeit. Az egyes folyószakaszok mentén a vízszintrögzítés, illetve árvízi nyomok alapján azonosítható be.
- 38. levezető sávok:** a nagyvízi meder azon részei, amelyek az árvíz és a jég elvezetésében részt vesznek, ezek: (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- a) elsődleges levezető sáv: a nagyvízi meder azon része, ahol az árvízi vízhozamok és a jég a legkedvezőbb áramlási viszonyok mellett vonulnak le,
 - b) másodlagos levezető sáv: jelentősen részt vesz az árvizek levezetésében,
 - c) átmeneti levezető sáv: az árvizek által időszakosan elöntött terület rész,
 - d) áramlási holtér: terület rész, ahol nincs áramlás, de mint tározó térfogat szerepe van az árvizek levonulásában;
- 39. lokalizálás:** A víz kártétele elleni védekezésnek az a formája, amely a károkat meghatározott területre igyekszik korlátozni. Különösen fontos a lokalizálás árvízvédelmi töltések átszakadása esetén, de lokalizálásra van szükség a belvízvédekezésben a víz visszatartásakor is, valamint akkor, ha az ideiglenesen kiépített védműveken folytatott eredménytelen védekezés miatt. A lokalizálás előre megtervezett és kiépített művek (pl. Lokalizáló gátak) segítségével vagy ideiglenes jellegű létesítményekkel érhető el. A lokalizálás szempontjából nemcsak vízügyi létesítmények, hanem utak, vasutak vagy természetes terepvonulatok is figyelembe veendők.
- 40. lokalizációs töltés:** Az árvízvédelmi öblözetben belüli természetes terepalakulatokat összekötő, a kitörő vizek tervszerű korlátozására és terelésére alkalmas épített földmű.
- 41. magas talajvízállású terület:** az a terület, ahol a talajvíz felszíntől számított legmagasabb szintje 1,5 méter felett van (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 42. magaspart:** az észlelt legnagyobb vízszintnél, vagy a mértékadó árvízszintnél az előírt biztonsággal magasabb, az árteret természetes módon határoló, a védvonal részét képező partalakulat (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 43. másodrendű árvízvédelmi mű:** az árvízvédelmi lokalizációs vonal, a szükségtározó töltései, az elsőrendű árvízvédelmi mű mögött fekvő körtöltés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
- 44. meder:** a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonaltól a víz rendszeresen elborít (1995. évi LVII. törvény)

- a) nagyvízi meder: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki
- b) nagyvízi meder kezelés: a terület hasznosítása és használata, a terület felmérése és nyilvántartása, megóvása, őrzése, fenntartása érdekében végzett tevékenység
45. **mederelfajulás:** folyó, vízfolyás mederalakító munkája következtében kialakult káros mederáthelyeződés (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
46. **megelőző munkálatok:** minden olyan munkálat, amely a káresemények megelőzésére szolgál, és nem közvetlenül a védekezéssel és kárelhárítással függ össze, így különösen a káreseményt megelőző csatorna- vagy ároktisztítás, állagmegóvás (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet)
47. **mentesített ártér:** olyan terület, amelyet épített védőművek védenek a folyók és patakok árvizeinek eldöntésétől (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
48. **mértékadó árvízszint:** az árvízvédelmi művek, valamint a folyók medrét, a hullámteret és a nyílt árteret keresztező építmények tervezésénél és megvalósításánál figyelembe veendő, a vízgazdálkodásért felelős miniszter által megállapított árvízszint (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
49. **nagyvízi mederkezelési terv:** a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. melléklete szerinti tervdokumentáció alapján készülő miniszteri rendelet, amely a nagyvízi meder kezelésének módját, feltételeit rögzítő, a folyó teljes hosszára vonatkozó célállapot elérése, illetve fenntartása érdekében szükséges előírásokat és intézkedéseket, valamint helyszínrajzokat és térképi mellékleteket tartalmazza (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
50. **Nagyvízi meder határa:** árvízi-belvízi elöntéssel veszélyeztetett terület határa
51. **nyári gát:** a hullámtéren épült vízelétesítmény, a fővédvonalnál alacsonyabb töltés, amely a mértékadó árvízszintnél alacsonyabb és ezért gyakoribb árvíz ellen véd (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
52. **nyílt ártér:** olyan terület, amelyet a folyók és patakok medréből kilépő víz – az árvíz – szabadon elönthet (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
53. **nyúlgát:** ideiglenes jellegű, földből vagy földből és földes zsákból és pallókból rövid idő alatt létesíthető, kisméretű (50-60 cm koronaszélességű) gát, melyet a töltés koronáját meghaladó magasságú árvíz esetén - töltésmeghágás ellen - építenek. Gyakran alkalmazott formája a homokzsákból épített nyúlgát. A nyúlgátat a gátkorona vízdali élén építik. A nyúlgát magassága általában 60-70 cm. A nyúlgát a kiöntött árvíz lokalizálására is alkalmazható.
54. **övárók, övcsatorna:** Valamely adott területen kívüli helyekről származó vizeket összegyűjtő és elvezető csatorna. Célja a terület külvizektől, szivárgó vizektől való mentesítése.
55. **parti sáv:** a vizek partvonala, valamint a közcélú vízelétesítmények mentén húzódó és e rendelet szerint meghatározott szélességű területsáv, amely az azokkal kapcsolatos szakfeladatok ellátását szolgálja (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
56. **partvédelem:** a rézsűk rongálódását, a part elhabolását megakadályozó műszaki beavatkozások, partvédelmi művek összessége (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
57. **partvédő mű:** folyókon, csatornákon, tavakon a vízsodrás, hullámverés, a jég partokat és mederoldalt rongáló hatását megakadályozó vízelétesítmény (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet)
58. **partvonal:** a meder és a part találkozási vonala (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
59. **szivárgás:** A töltés folyó felőli oldalát borító árvíz a nyomás hatására igyekszik a töltéstestbe, illetve az altalajba behatolni. Mivel abszolút vízzáró talaj nincs, a víz a gát anyagának pórusait bizonyos idő alatt kisebb-nagyobb magasságig kitölti, azokban a mentett oldal felé mozog. Veszélyessé akkor válik, amikor a gáttest teljes keresztmetszetében átnedvesedik, és a szivárgó víz a mentett oldalon megjelenik, azaz a töltés átázik. A vízzel telített töltés állékonysága kisebb, mint a száraz vagy nedves töltésé. Következménye akár gátszakadás is lehet.
60. **szivárgó:** A szivárgó a víztartó réteget megcsapoló, vízszintes vagy ferde tengelyű árok, vagy a környező talajánál nagyobb hézagterefogatú (zúzott kő, kavics, porózus vagy lyuggatott anyagú) cső. A szivárgó célja: a káros vagy fölösleges vizek összegyűjtése, elvezetése.

- 61. szivárgóárok:** A töltés mentett oldalán létesített kisméretű árok. Célja: a szivárgási vonal megtartása a töltéstartásban, illetve az átszivárgott víz összegyűjtése, elvezetése.
- 62. szivárgócsatorna:** Magasvezetésű öntöző, illetve erőművi csatornák, árvízvédelmi töltések mentett oldalainak közelében szivárgócsatornát építenek, mely az átszivárgott vizet meghatározott szinten összegyűjti, s károkozás nélkül elvezeti.
- 63. tereptárgy:** a terepből kiemelkedő mesterséges létesítmény (különösen az építmény, a keresztöltés, a tuskódeponia, a hullámtéren a bányaművelés során keletkezett meddőhányó) (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 64. töltésmeghágás:** Az az állapot, amely akkor következik be, ha a kialakuló árvízszint magasabb, mint a töltés koronaszintje, és víz azon átömlik.
- 65. töltés megtámasztása:** Védekezés közben a töltés megcsúszását korlátozó, illetve a megrogyott, lesuvadt töltésrészeket pótló, mentett oldali homokzsák-, terméskő- építmény elkészítése.
- 66. töltésrepedés:** Töltésrepedés keletkezhet kötött talajú töltés kiszáradása, töltésbe épített duzzadó anyag, a töltés kezdődő csúszása vagy a felpuhult altalaj kitérése következtében. A töltésrepedés megjelenése szerint lehet hálós, hossz-, illetve keresztirányú. A hálós töltésrepedés ártalmatlan, míg a többi megjelenési forma beavatkozást igényel.
- 67. töltésszakadás:** A töltés tönkremenetelének végső fázisa, amikor védképessége megszűnik, a töltéskoronát elmossa a rajta átbukó vízszög, aláüregelődik a védmű, mely suvadás vagy megcsúszás hatására beomlik, a gátszelvény pedig elsodródik. A töltésszakadás következtében a mentett árter egészét vagy egy részét elönti a víz, ami több települést veszélyeztető, nagy kiterjedésű és pusztító árvízkat okozhat.
- 68. védekezés államigazgatási feladatai:** a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá a műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag, felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyonbiztonság érdekében végzendő megelőző és operatív feladatok (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 69. védekezés műszaki feladatai:** az árvizek, a belvizek és a vízhiány időszakában – a védőműveken vagy azok mentén – a védőművek védő- és működőképességének megőrzése (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 70. védekezés:** az élet- és vagyonbiztonság érdekében, az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését szolgáló műszaki és államigazgatási feladatok végrehajtása (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 71. védekezési készültség fokozatai:** I., II., III. és rendkívüli védekezési készültség (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 72. védekezési készültség:** a veszély mértéke szerint meghatározott, a biztonság érdekében szükséges intézkedések megtételének intézményes kerete (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 73. védekezési munkálatok:** a megelőző és a helyreállítási munkálatokon kívüli valamennyi olyan beavatkozás, amely a kár bekövetkezését megakadályozza vagy a lehető legkisebbre csökkenti, abban az esetben, ha a kár bekövetkezésének közvetlen, valós veszélye áll fenn (9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet)
- 74. védekezésre alkalmas terület:** A vízkárelhárítási feladatok ellátásához szükséges olyan terület, amely az organizációs feladatok (anyagdeponálás, homokzsáktöltő hely, felvonulási terület) mellett magába foglalja azon területeket is, amelyeken a tényleges operatív, műszaki beavatkozásokat kell elvégezni. azaz folyók, vízfolyások hullámterében az árvizek elleni védekezés céljára szabadon tartott, ideiglenes védőművek kiépítésére alkalmas területsáv.
- 75. védekezésre alkalmas sáv:** Azok a természetes adottságok miatti terepalakulatok, illetve azok a mesterséges vonalas infrastruktúrák (deponia, út, vasút, védvonalak, amelyeken az ideiglenes védőművek (pld. nyúlógát, jászolgát, stb.), kiépíthetők, megközelíthetők, fejleszthetők. A védekezési sávok magukba foglalják a beavatkozási szakaszok vonalas létesítményeinek kiépítéséhez, fenntartásához, szükség szerint további erősítéséhez igénybe veendő területeket.

- 76. védelmi szakasz:** az árvízvédelmi vonalaknak és a belvízrendszereknek a védekezés irányítására és végrehajtására meghatározott része (232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet)
- 77. védmű:** a vizek kártételei elleni védekezéshez szükséges vízálléscsökkentő (1995. évi LVII. törvény)
- 78. védő erdősáv:** az elsőrendű árvízvédelmi töltés hullámtéri védősávja mellett húzódó, a töltés hullámverés és jég elleni védelmét szolgáló területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 79. védősáv:** az elsőrendű árvízvédelmi töltés mindkét oldalán, annak lábvonalától számított, 10-10 méter szélességű területsáv (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- 80. vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás):** a károsan sok vagy károsan kevés víz elleni szervezett tevékenység, ideértve a kártételek megelőzését szolgáló védművek építését, rekonstrukcióját, fejlesztését, üzemeltetését és fenntartását, valamint a védekezést követő helyreállítást is (1995. évi LVII. törvény)
- 81. vízfolyás:** minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan vagy időszakosan víz áramlik (1995. évi LVII. törvény)
- 82. vízjárta területek:** időszakosan elöntésre kerülő vagy vízzel telített talajú területek, így különösen (83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet)
- a) az olyan terepmélyedések, síkvidéki erek, semlyékek, amelyek a területet érintő vízszabályozás, vízrendezés előtt rendszeresen, a szabályozást követően pedig időszakosan vízzel borítottak,
 - b) a természetes állóvizek feltöltődése során kialakult vízenyős, mocsaras területek, amelyek felületének túlnyomó részét növényzet borítja, de a talaj tartósan vízzel telített,
 - c) a dombvidéki patakok, állandó vagy időszakos vízfolyások, völgyek, vízmosások által érintett olyan területek, amelyekre az időszakos elöntés jellemző,
 - d) a folyók elhagyott ösmedrei, a folyókat kísérő, a jelenlegi medertől távolabb elhelyezkedő olyan vonulatok, terepmélyedések, amelyek eredete a folyó egykori medrére vezethető vissza.
- 83. vízkár:** a vizek többletéből vagy hiányából származó kár (1995. évi LVII. törvény)
- 84. vízkárelhárítási célú tározó:** (1995. évi LVII. törvény)
- a) árvízi tározó:
 - aa.) záportározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó,
 - ab.) árvízcsúcs-csökkentő tározó: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló olyan állandóan vagy időszakosan vizet tartó tározó, amelynél a maximális tározási térfogat legalább 50%-a árvízvisszatartásra szabadon áll,
 - ac.) szükségeltározó: vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezeti helyekkel ellátott terület,
 - ad.) vésztározó: vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésmegbontással – rendkívüli védekezési készség vagy veszélyhelyzet esetén – igénybe vehető terület,
 - b) belvítározó: a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület.
- 85. vízszintrögzítés:** A folyó vagy vízfolyás hosszabb szakaszán kialakuló - és valamilyen szempontból összefüggő - vízszintek egyidejű megjelölése, majd magassági felmérése.
- 86. [tkm] – töltéskilóméter:** ún. szelvényezési érték, mely a védmű kezdő pontjától a védmű középvonalán mért távolságot adja meg.
- 87. [fkm] – folyamkilóméter:** ún. szelvényezési érték, mely a vízfolyás kezdő pontjától (befogadó torkolattól) a vízfolyás középvonalán mért távolságot adja meg.
- 88. vízhasználat:** az a tevékenység, amelynek következménye a víz lefolyási, áramlási viszonyainak, mennyiségének, minőségének, továbbá a medrének, partjának a víz hasznosítása érdekében való befolyásolása (1995. évi LVII. törvény) pl.: vízkivétel, vízbevezetés, vízáteremtés, tározók
- 89. vízhasználó:** az a természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely) vizet szolgáltatás teljesítésére vagy saját céljaira vesz igénybe (1995. évi LVII. törvény)

10. TERVJEGYZÉK

Terv címe	Terv száma	Terv készítésének dátuma	Terv készítője	Terv vezető szakértője
Átnézetes helyszínrajz	A	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza Átnézeti	B	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza Lakihegy	B-1	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza Északnyugati városrész	B-2	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza Központi városrész	B-3	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza Szent Miklós úti lakótelep	B-4	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza József Attila lakótelep környezete	B-5	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza ÁTI-Sziget Ipari Park	B-6	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza Napraforgó Óvoda	B-7	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védendő területek helyszínrajza Önkormányzati üdülő	B-8	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Beavatkozási pontok átnézeti	C	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Beavatkozási pontok Nyugati városrész	C-1	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Beavatkozási pontok Keleti városrész	C-2	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Beavatkozási pontok Lakótelep és környező területek	C-3	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Beavatkozási pontok Gyári út környezete	C-4	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Részletes helyszínrajz Kardos István utca	D-1	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Részletes helyszínrajz Lehet utca	D-2	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Részletes helyszínrajz Határ út	D-3	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Részletes helyszínrajz Botond utca	D-4	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Részletes helyszínrajz Gyári út	D-5	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József

Terv címe	Terv száma	Terv készítésének dátuma	Terv készítője	Terv vezető szakértője
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – Átnézeti	E	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 1-es terület	E-1	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 2-es terület	E-2	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 3-as terület	E-3	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 4-es és 5-ös terület	E-4	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 6-os terület	E-5	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Védelmi raktár	G	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Vésztározásra igénybe vehető területek - Átnézeti	F	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Vésztározásra igénybe vehető területek – 1-es terület	F-1	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Vésztározásra igénybe vehető területek – 2-es terület	F-2	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Vésztározásra igénybe vehető területek – 3-as terület	F-3	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József
Vésztározásra igénybe vehető területek – 4-as terület	F-4	2021.03.29	DHI Hungary Kft.	Dr. Ördögh József

11. OPERATÍV VÉDEKEZÉSI TERV

Az operatív védekezési terv a Védelmi terv olyan kivonata, mely alapján a védekezést irányító a helyi védekezési feladatokat végre tudja hajtani. Lényegében a beavatkozási helyek, beavatkozási módok és ideiglenes védművek megjelenítése és a szükséges erőforrások meghatározása térképi / táblázatos, terepen is könnyen kezelhető formában. Ennek mentén készültek el a térképmelléletek (lásd 10.fejezet).

Terv címe	Terv száma
Átnézetes helyszínrajz	A
Védendő területek helyszínrajza	B
Átnézeti	
Védendő területek helyszínrajza	B-1
Lakihegy	
Védendő területek helyszínrajza	B-2
Északnyugati városrész	
Védendő területek helyszínrajza	B-3
Központi városrész	
Védendő területek helyszínrajza	B-4
Szent Miklós úti lakótelep	
Védendő területek helyszínrajza	B-5
József Attila lakótelep környezete	
Védendő területek helyszínrajza	B-6
ÁTI-Sziget Ipari Park	
Védendő területek helyszínrajza	B-7
Napraforgó Óvoda	
Védendő területek helyszínrajza	B-8
Önkormányzati üdülő	
Beavatkozási pontok	C
átnézeti	
Beavatkozási pontok	C-1
Nyugati városrész	
Beavatkozási pontok	C-2
Keleti városrész	
Beavatkozási pontok	C-3
Lakótelep és környező területek	
Beavatkozási pontok	C-4
Gyári út környezete	
Részletes helyszínrajz	D-1
Kardos István utca	
Részletes helyszínrajz	D-2
Lehet utca	
Részletes helyszínrajz	D-3
Határ út	
Részletes helyszínrajz	D-4
Botond utca	
Részletes helyszínrajz	D-5
Gyári út	
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – Átnézeti	E

Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 1-es terület	E-1
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 2-es terület	E-2
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 3-as terület	E-3
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 4-es és 5-ös terület	E-4
Belterületi vízelvezető rendszerek és befogadók – 6-os terület	E-5
Védelmi raktár	G
Vésztározásra igénybe vehető területek - Átnézeti	F
Vésztározásra igénybe vehető területek – 1-es terület	F-1
Vésztározásra igénybe vehető területek – 2-es terület	F-2
Vésztározásra igénybe vehető területek – 3-as terület	F-3
Vésztározásra igénybe vehető területek – 4-as terület	F-4

A védekezés során a tervlapokon meghatározott beavatkozási helyeken (C tervlapsorozat) szivattyúzással kerül eltávolításra az összegyűlt csapadékvíz, amely vagy a közeli ideiglenes vésztározásra kijelölt területekre kerül kijuttatásra (F térképsorozat), vagy tengelyes elhelyezéssel elszállításra kerül és a zárt csapadécsatorna befogadóközei aknáján keresztül jut el a befogadóba. A környezetvédelmi szempontokat figyelembe véve kell mérlegelni az adott esemény során az ideiglenes tározó lehetőségének használatát. Amennyiben a csapadékvíz vélhetően igen szennyezett a szivattyúzott területeken (pl. olajbemosódás stb.) akkor azt a védelmi naplóba rögzíteni kell. A védekezéshez felhasznált eszközök listáját és azok elérhetőségét az S-04 segédletben kitöltött eszközlístán olvashatók (lásd alábbi táblázatokban kiemelve a lényegeset).

Gép	Beszerezési-hely	Kapcsolatfelvétel a tartálykocsi rendelkezésére állására	Tel/Fax/Mobil	E-mail	Megjegyzés
Tartálykocsi-1. szivattyúval	Szigetivíz-művek-Nonprofit-Kft.-vel szerződéses-jogviszonyban	Szontagh Ferenc értesítése	06-302951161	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	1db-10m3-(AD-Kft.-tulajdona),
Tartálykocsi-2. szivattyúval	Szigetivíz-művek-Nonprofit-Kft.-vel szerződéses-jogviszonyban	Szontagh Ferenc értesítése	06-302951161	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	1db-8m3-és-1db-6m3-(tulajdonos: Polihistor-Kft.)
Tartálykocsi-3. szivattyúval	Szigetivíz-művek-Nonprofit-Kft.-vel szerződéses-jogviszonyban	Szontagh Ferenc értesítése	06-302951161	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	4-20m3-es-kocsival-igény-szerint-(tulajdonos: Fővárosi-Víz-művek-Zrt.), 3-db-szivattyúra-van-megállapodás

Gép	Beszerezési-hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	E-mail	Megjegyzés
Szivattyú – 1 db	Szigetivíz-művek-Nonprofit-Kft.	2310-Szigetszentmiklós, Gyári-út-21	06-302951161	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	HERON-EMPH-80-E9 (H=8m, $Q_{max}=26m^3/h$, $Q_{min}=1300l/min$) típusú benzínmotoros zárgyszivattyú
Tömlő – 6 db	Szigetivíz-művek-Nonprofit-Kft.	2310-Szigetszentmiklós, Gyári-út-21	06-302951161	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	
Áramfejlesztő – 1 db	Szigetivíz-művek-Nonprofit-Kft.	2310-Szigetszentmiklós, Gyári-út-21	06-302951161	Szontagh.Ferenc@Szigetivizmuvek.hu	EGM-55-AVR1 típusú benzínmotoros áramfejlesztő

Az önkormányzati védelmi szervezeti beosztás

	Név	Cím	Elérhetőség	Beosztás	Szolgálati hely
1.	Nagy János	2310 Sziget-szentmiklós, Kossuth u. 2.	polgarmester@szigetszentmiklos.hu	védelemvezető polgármester	Szigetszentmiklós Önkormányzata 2310 Szigetszentmiklós, Kossuth u. 2. Telefon: 06-24/505-505 / 24/505-504
2.	Szontágh Ferenc	2310 Sziget-szentmiklós, Gyári út 21.	szigetvizmuvek@szigetvizmuvek.hu	védelemvezető- helyettes	Észak-Csepel Szigeti Víz- és Csatornamű Nonprofit Kft. 2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21. Telefon: +36-24-365-172
3.	Barada Benó	2310 Sziget-szentmiklós, Gyári út 21.	szigetvizmuvek@szigetvizmuvek.hu	védelemvezető- helyettes	Észak-Csepel Szigeti Víz- és Csatornamű Nonprofit Kft. 2310 Szigetszentmiklós, Gyári út 21. Telefon: +36-24-365-172
4.	Farkas Éva	2310 Sziget-szentmiklós, Kossuth u. 2.	polgarmester@szigetszentmiklos.hu	kommunikációs munkatárs	Sajtó- és kommunikációs iroda Szigetszentmiklós Önkormányzata 2310 Szigetszentmiklós, Kossuth u. 2. Telefon: 06-24/505-505 / 24/505-504

12. ÁLLÁSFOGLALÁS (KDVVIZIG)

IGAZGATÓ

Dátum:
2021. 03. 11.

Ügyiratszám:
00276-0063/2021

Előadó:
Radvánszki János
Galambos László

Tárgy: Adatszolgáltatás Szigetszentmiklós város vízkároelhárítási tervéhez

Melléklet: 1_45_Budapest_Bajai.zip
02_03_Szigetszentmiklós.zip
BM1.zip

dr. Nagy Zsuzsanna asszony részére
ügyvezető

DHI Hungary Kft.

Budapest
Tüzér utca u. 8.
1134

Tisztelt Ügyvezető Asszony!

Szigetszentmiklós város vízkároelhárítási tervéhez az alábbi adatszolgáltatást adjuk.

Árvíz:

Szigetszentmiklós a 02.03. számú Szigetújfalu-Csepeli árvízvédelmi szakasz mentesíti a Duna folyam árvaizétől. A védvonal a 70+511 tkm és 72+757 tkm szelvényei között érné a település területét. A 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 16. §-ának megfelelően a védvonalon a Közép-Duna-völgyi Vízügy Igazgatóság (továbbiakban KDVVIZIG) látja el a védekezéssel kapcsolatos feladatokat. Igazgatóságunk vagyonekezelésében a 70+511 tkm és a 71+430 tkm között található a védvonal, majd a 71+430 tkm-től D. Rákóczi Ferenc úton van a védekezési nyomvonal kijelölve, mely ingatlanjai nem KDVVIZIG kezelésben találhatók. A védvonal az adott szakaszon magassági és keresztmetszeti hiánnyal nem rendelkezik. Az árvízvédelmi műv állapotát, valamint a védelmi szervezet felkészültségét (a vonatkozó előírások szerint minden évben) az Igazgatóság felelős vezetéséből álló bizottsága 2020. őszén ellenőrizte. A felülvizsgálatot követően megtartott kiértékelő értekezleten megállapításra került, hogy a védekezésséget negatívan befolyásoló tényező feltárására nem került sor, az árvízvédelmi vonalak – beleértve a műtárgyakat is – funkcióik ellátására alkalmasak.

A területre jellemző jelenleg aktuális MÁSZ értékeket, a „rendelet a folyók mértékadó árvízszintjeiről” szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet tartalmazza. A legnagyobb vízszint (LNVS) térséghez tartozó paramétereit az alábbi táblázat tartalmazza.

h (mBN)	Vízfelület	Part	Fkm
102.150	Duna	Bal	1635 + 120

A MI VÍZÜGYÜNK

Közlekedési táblázat: 102.150 + 120 Budapest, Rákóczi út 8.
Közlekedési táblázat: 102.150 + 120 Budapest, Rákóczi út 8.

101.777	Duna	Bal	1633 + 214
102.105	Duna	Bal	1632 + 101
101.741	Duna	Bal	1631 + 556

A védvonal helyszínrajzi vonalkéziről a csatolt .shp fájl nyújt tájékoztatást. Tekintettel arra, hogy a védvonalon a KDVI ZIG látja el a védekezéssel kapcsolatos feladatokat a Szigetszentmiklósi vízkárelhárítási tervben nem kell feltüntetni annak részletes műszaki adatait különösen annak anyagára szerkezetére vonatkozó anyagokat.

Továbbá tájékoztatjuk, hogy a Szigetszentmiklósi közigazgatási területét is érintő, „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a felkadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjéről és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló 83/2014. (III. 14.) Kormányrendelet előírásait alapul véve és az Országos Vízügyi Igazgatóság által jóváhagyott 02 NMT 02 (Budapest déli közigazgatási határa [1628+950 fkm] - Tisza-alsó [1586+000 fkm]) számú nagyvízi mederkezelési tervdokumentáció (NMT) részletes információkat szolgáltat a település nagyvízi mederrel való érintettségéről. A tervet a Szigetszentmiklósi vízkárelhárítási terv készítésekor mindenképpen figyelembe kell venni. Az érintett NMT-ek vonatkozó térképi ábrándíjat levélünk mellékelten megküldjük.

Szigetszentmiklós a 1.45. számú Budapest-bécsi ártéri töltővel része a vonatkozó terv kivonatát mellékelve megküldjük, azonban megjegyezzük, hogy annak felülvizsgálata jelenleg folyamatban van.

Tekintettel arra, hogy a település nem önállóan védekezik a Duna árvízével szemben, napi jelentés összeállítására nem kötelezett Dunai Árvíz esetében. Ennek megfelelően a kérdéses időszakban az Önkormányzat napi jelentést nem készített árvízvédekezésre vonatkozóan.

Behív:

Szigetszentmiklós város közigazgatási területén belül működnek Közép-Dunai Vízügyi Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő belvízvédelmi műtárgyak, továbbá 1997-2020 időszakból nem áll rendelkezésünkre belvízvédekezési napi tájékoztató. Szigetszentmiklós város Önkormányzata által elrendelt belvízvédekezései nincsenek tudomásunk.

Üdvözlettel,

Szilágyi Attila
igazgató

